

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Σχολή Επιστημών Διοίκησης
και Οικονομίας
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:
ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ: ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΧΟΥΖΟΥΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ: 2006Μ006
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΛΙΑΡΓΚΟΒΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΤΡΙΠΟΛΗ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2008

***Ι. Περίληψη Μεταπτυχιακής Διατριβής
«Διεθνής προβολή των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών μέσω
του Διαδικτύου. Η περίπτωση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου».***

Στη σημερινή εποχή του Μεταμοντερνισμού, της Παγκοσμιοποίησης και της έκρηξης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, ο τομέας της Ανώτατης εκπαίδευσης απελευθερώνεται και εισάγονται στοιχεία management του Ιδιωτικού τομέα σε όλες τις λειτουργίες και τις επιδιώξεις του. Το marketing και πιο ειδικά το internet marketing, είναι στο επίκεντρο της Διοίκησης κάθε Εκπαιδευτικού Οργανισμού.

Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών είναι από τις πιο κρίσιμες υπηρεσίες που προσφέρει ένας ανώτατος εκπαιδευτικός οργανισμός και από την επιτυχία τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η φήμη του, η οικονομική του κατάσταση και οι ερευνητικές του επιδόσεις. Τα μεταπτυχιακά στην Ελλάδα σημειώνουν έκρηξη προσφοράς και ζήτησης. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των Ελληνικών Πανεπιστημίων στα μεταπτυχιακά προγράμματα αυξάνει, όπως αυξάνει μεταξύ μεταπτυχιακών εσωτερικού και εξωτερικού.

Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών προσελκύουν υποψήφιους φοιτητές με μίγματα επικοινωνίας που τον κυρίαρχο ρόλο παίζει η λειτουργία ενός site δίνοντας πληροφορίες για να πείσει και να βοηθήσει στην επιλογή και παρακολούθηση των προγραμμάτων μεταπτυχιακών από τον υποψήφιο φοιτητή. Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, στη σχολή Διοίκησης και Οικονομίας τμήμα Οικονομικών σπουδών λειτουργεί Πρόγραμμα «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και επιχειρήσεων». Ο στόχος της εργασίας είναι να προταθεί η δημιουργία και η αποτελεσματική λειτουργία ενός site για το παραπάνω μεταπτυχιακό, το οποίο θα προβάλει το μεταπτυχιακό και το Πανεπιστήμιο διεθνώς. Η ανάλυση της εργασίας στηρίζεται στη συγκριτική αξιολόγηση παίρνοντας τις καλύτερες πρακτικές άλλων sites διεθνώς αναγνωρισμένων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, sites ανταγωνιστών ή αξιόλογων sites που βοηθούν και προτείνουν χρήσιμα στοιχεία για το site του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Τα αποτελέσματα της δημιουργίας και των υποστηρικτικών ενεργειών για τη σωστή λειτουργία του και ανατροφοδότησή του, προτείνονται να εφαρμοστούν για τη λειτουργία sites άλλων μεταπτυχιακών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Θεωρούμε ότι η σωστή λειτουργία ενός site θα συμβάλει όσο κανένα άλλο στοιχείο επικοινωνίας στη διεθνή προβολή και φήμη και η επικέντρωση προς τους υποψήφιους φοιτητές λειτουργεί μόνο αυξητικά στην αποτελεσματικότητα του Εκπαιδευτικού Οργανισμού.

Postgraduate thesis summary

“International promotion of postgraduate studies through the internet. The University of Peloponnese instance”

In our days of postmodernism and Globalization where technology, computers and communication thrive, the sector of higher education is more open and management principles of the private sector one introduced in all its activities and objectives. Marketing and especially internet marketing is at the main interest of the administration of each educational organization.

Postgraduate study programmes are one of the most crucial services that a higher education organization offers and how successful are, determine its economy and its research application. Supply and demand in postgraduate studies in Greece is at the Highest peak. Competition between Greek Universities postgraduate programmes increases as well as competition increases between Greek Universities and Universities abroad.

Postgraduate study programmes attract future students by mixed ways of communication where the leading part has a site by giving information in order to convince and help the future student to chose and attend such programmes. At the University of Peloponnese the Faculty of Administration Economy Sciences which is the department of Economics, conducts the programme “Organization and Administration of public services, public organizations and businesses. This project aims at the creation of an effective site for the above mentioned postgraduate studies, which will promote the studies and the University international. The analysis of the project is based on benchmarking by adopting the best practices of other internationally recognized University Institute sites, competitive or other considerable sites that help and suggest useful tips for the postgraduate studies site.

The results of the creation and the supporting actions fix its affectivity and its feedback can be applied to other postgraduate University Institution sites. We consider that the proper function of such a site will contribute more than any other communication mean, to the international promotion and reputation and that the focus on the future students can only increase the effectiveness of the educational organization.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
ΜΕΡΟΣ 1^ο: ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	
1.1. Η σημερινή κατάσταση στην Ανώτατη Εκπαίδευση..	13
1.2. Αξιολόγηση Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων.....	14
1.3. Σημαντικά σημεία της Συνθήκης της Λισσαβόνας το 2000 και της Διαδικασίας της Μπολόνιας.....	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΙ Π.Μ.Σ.	
2.1. Τι είναι μεταπτυχιακό (Μ.Π.Σ.)	19
2.2 Η σημασία ενός μεταπτυχιακού (Μ.Π.Σ.) στην Ανάπτυξη των Ανθρώπινων πόρων.....	19
2.3 Είδη μεταπτυχιακών (Μ.Π.Σ.).....	20
2.3.1. Μεταπτυχιακά (Μ.Π.Σ.) στο εσωτερικό και το εξωτερικό...21	
2.3.2. Μεταπτυχιακά (Μ.Π.Σ.) ειδικότητας.....	22
ΜΕΡΟΣ 2^ο: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ MARKETING ΚΑΙ INTERNET	
3.1. Αρχές επικοινωνίας.....	24
3.2. Τομέας Επικοινωνίας σε Δημόσιους Οργανισμούς...25	
3.3. Αρχές marketing.....	26
3.4. Προβολή στο διαδίκτυο.	27
3.4.1 Τι είναι διαδίκτυο.....	29
3.4.2.Τεχνολογία διαδικτύου.....	30
ΜΕΡΟΣ 3^ο: SITE Μ.Π.Σ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ: Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ (Μ.Π.Σ.)	
4.1. Αρχές Συγκριτικής αξιολόγησης.....	32

4.2. Μεθοδολογία ανάλυσης.....	34
4.3. Έρευνα Πανεπιστημιακών sites.....	37
4.4. Ανάλυση marketing site Μ.Π.Σ.	
Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε. Π.Π.	56
4.4.1 Βασικές έννοιες marketing site Μ.Π.Σ.	
Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε. Π.Π.....	57
4.4.2. Η διαδικασία marketing του site Μ.Π.Σ.	
Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε. Π.Π.....	58
4.4.3. Σχεδιασμός μίγματος επικοινωνίας και προώθησης του site	
Μ.Π.Σ Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε. Π.Π.....	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟ	
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	
5.1 Συμπεράσματα ανάλυσης marketing και	
benchmarking.....	61
5.2. Αποτελέσματα site.....	61
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	65
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	67
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	69

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (Π.Π.) λειτουργεί από το 2005 πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) στην Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων (Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε.) από τη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας στο τμήμα Οικονομικών Σπουδών. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε Δημοσίους υπαλλήλους της Ελλάδας και της Ε.Ε. Η ανάγκη για προβολή και προώθηση του μεταπτυχιακού δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ολοκληρωμένη προβολή του προγράμματος μέσω του Διαδικτύου, υλοποιώντας τους στόχους που έχουν τεθεί από τη Διοικητική επιτροπή του Προγράμματος.

Η εργασία μας αποσκοπεί στην έρευνα πώς προβάλλονται άλλα μεταπτυχιακά προγράμματα στο Διαδίκτυο και ποιες πρακτικές θα εφαρμοστούν στο site του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών (Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου λειτουργούν και άλλα μεταπτυχιακά σε άλλες σχολές, όμως η εργασία εστιάζει στην ανάλυση και προβολή του μεταπτυχιακού της Οργάνωσης και Διοίκησης Δημοσίων Οργανισμών, υπηρεσιών και επιχειρήσεων.

Η εργασία στηρίζεται στην άποψη ότι η αγορά των Προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα εμπλέκονται ανταγωνιστικά με τον αντίστοιχο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ανεπτυγμένου Κόσμου. Επίσης οι ευκαιρίες επιμόρφωσης για το ανθρώπινο δυναμικό έχουν πολλαπλασιαστεί, οπότε ο ανταγωνισμός είναι ακόμα πιο έντονος. Η λύση για τη βιωσιμότητα και την ελκυστικότητα του Π.Μ.Σ. του Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε είναι η εφαρμογή μεθόδων marketing από τη Διοίκηση του Οργανισμού. Η δημιουργία και η λειτουργία του site του Π.Μ.Σ. στηρίζεται στην εφαρμογή μεθόδων marketing. Το marketing στα Ελληνικά Πανεπιστήμια δεν χρησιμοποιείται όσο θα έπρεπε. Όμως με την υλοποίηση του Νόμου πλαισίου για την Ανώτατη Εκπαίδευση και του ειδικού νόμου για τα μεταπτυχιακά στην Ελλάδα ο ανταγωνισμός εντείνεται και πρέπει να προσπαθήσει η Πανεπιστημιακή κοινότητα να τα καταφέρει μετά τη Συνθήκη της Λισσαβόνας και τη διαδικασία της Μπολόνια.

Η διάρθρωση της εργασίας στηρίζεται στη διαδικασία της ανάλυσης marketing και συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking). Η εργασία χωρίζεται σε 3 Μέρη. Στο 1^ο Μέρος περιγράφουμε τη σημερινή κατάσταση στην Ανώτατη εκπαίδευση και ειδικότερα στα Μεταπτυχιακά. Στο 1^ο Μέρος έχουμε 2 κεφάλαια στα οποία αναλύουμε τις έννοιες των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών και εννοούμε Ανταγωνισμό μεταξύ Ανωτάτων Ιδρυμάτων και Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το 2^ο Μέρος παρουσιάζει τις βασικές έννοιες της επικοινωνίας, του marketing και του internet και ποια είναι η σχέση τους με τα Π.Μ.Σ. και τα Ανώτατα Πανεπιστήμια. Το 3^ο Μέρος αποτελείται από 2 Κεφάλαια και εφαρμόζονται

οι τεχνικές marketing και συγκριτικής αξιολόγησης για να φτάσουμε στα τελικά συμπεράσματα της εργασίας. Στην τελευταία παράγραφο του 5^{ου} Κεφαλαίου δίνουμε συγκεκριμένη μορφή στο site του Π.Μ.Σ. Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Στο τέλος της εργασίας παραθέτουμε πίνακες και διαγράμματα που βοηθούν τον αναγνώστη, ενώ σε όλη την έκταση της εργασίας δίνουμε νέες ερωτήσεις και θέματα προς διερεύνηση για το marketing την επικοινωνία και τις υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει το διαδίκτυο.

ΟΡΙΣΜΟΙ- ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ:

Διαδίκτυο(internet): Η σύνδεση μεταξύ δύο ή περισσότερων Η/Υ μέσω τηλεφωνικής σύνδεσης ή δορυφορικής. Η εφαρμογή του internet, World Wide Web (www), με τη σημερινή του επέκταση θεωρείται ταυτόσημη με τη γενική έννοια του διαδικτύου στην εργασία μας.

Ιστοσελίδα (site) ή ιστοχώρος. Είναι ο χώρος που έχει δοθεί από έναν server(κεντρικός Η/Υ) ο οποίος μπορεί να εμφανίζεται στο internet, όταν γνωρίζουμε τη σύνδεσή του.

Ανώτατη σχολή: Σχολές, Ιδρύματα, κολέγια που νομικά βρίσκονται στο χώρο της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή της Ανώτατης Εκπαίδευσης μιας χώρας. Στην Ελλάδα έχουμε ως τη στιγμή της εργασίας τα Α.Ε.Ι. (Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα) ή Πανεπιστήμια και τα Α.Τ.Ε.Ι. (Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα).

Μ.Δ.Ε., Μ.Δ.Σ. ή Master: Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, Master's όλων των ειδικοτήτων.

Δ.Δ.: Διδακτορικό δίπλωμα.

Ο.Δ.Δ.Υ.Δ.Ο.Ε: Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων.

Π.Π.: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

ΜΕΡΟΣ 1^Ο: ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

1.1 Η σημερινή κατάσταση στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Η Επανάσταση της Πληροφορίας, που θεωρείται η Τρίτη επανάσταση μετά την Γεωργική και τη Βιομηχανική, αλλάζει δραματικά τον τομέα της Ανώτατης εκπαίδευσης για όλους τους πολίτες του κόσμου. Στην Ελλάδα χιλιάδες νέοι ξεκινούν σπουδές για πρώτο πτυχίο εκτός των συνόρων της χώρας μας. Το ανθρώπινο δυναμικό της Ελλάδας ακολουθεί από κοντά όλες τις εκπαιδευτικές εξελίξεις. Έτσι οι συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ σχολών και Τμημάτων της ίδιας χώρας και μεταξύ σχολών ή τμημάτων άλλων χωρών είναι έντονος και στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών ακόμα περισσότερο, ειδικά για τους πτυχιούχους που δεν κάνουν μεταπτυχιακά αμέσως μετά τη λήψη του πτυχίου τους.

Στις συνθήκες ανταγωνισμού οι Ανώτατες Σχολές δεν έχουν παρά να εφαρμόσουν μεθόδους και τεχνικές marketing ανεξαρτήτως αν είναι Δημόσιες ή Ιδιωτικές, για να προσελκύσουν κατάλληλους πτυχιούχους, με τα απαραίτητα προσόντα και δεξιότητες. Ο πιο διαδεδομένος τρόπος και πιο δημοφιλής σήμερα είναι μέσω του Διαδικτύου(internet). Με το internet παρέχεται η δυνατότητα Διεθνούς προβολής των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Τα πλεονεκτήματά του είναι πάρα πολλά και πλέον θεωρείται σημαντικότερο μέρος της προώθησης του μεταπτυχιακού. Τα Πανεπιστήμια, τα ΑΤΕΙ και η ΑΣΠΑΙΤΕ, ακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις προβάλλουν τα μεταπτυχιακά τους στο Διαδίκτυο.

Η Ανάπτυξη προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών σε όλο τον κόσμο, εξελίσσεται με αυξανόμενους ρυθμούς. Οι ρυθμοί ανάπτυξης προγραμμάτων για μεταπτυχιακές σπουδές συνοδεύονται από την αυξημένη ζήτηση απόφοιτων σπουδαστών. Οι ρυθμοί αυτοί αναμένονται να ενταθούν τα επόμενα 10 χρόνια με τη σταδιακή απελευθέρωση λειτουργίας Ανώτατων Ιδρυμάτων σε Κράτη με προστατευμένη Δημόσια Ανώτατη Εκπαίδευση και λόγω του αυξανόμενου ανταγωνισμού στελεχών ειδίκευσης και πολλαπλών προσόντων. Η συνεχιζόμενη παγκόσμια ανάπτυξη με τη συμμετοχή χωρών όπως η Κίνα και η Ινδία στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα αγορών επηρεάζει καταλυτικά την αγορά μεταπτυχιακών σπουδών.

Στην Ελλάδα οι Νόμοι που διέπουν τις σπουδές μετά το πτυχίο σε σχολές που ανήκουν στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση είναι οι Νόμοι 1566/1985, 2083/1992, 2327/95, 2640/1998, 2909/2001 και 2916/2001. Ο Υπουργός Παιδείας από το Φεβρουάριο του 2008 έχει θέσει σε δημόσια

διαβούλευση το νέο Νόμο¹ που θα διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές. Επίσης βρίσκεται σε συζήτηση στη Βουλή η αναθεώρηση του Συντάγματος της Ελλάδας 1975/86/2001, κατά την οποία το άρθρο 16 που ορίζει την Ανώτατη Εκπαίδευση μόνο ως Δημόσια ίσως αναθεωρηθεί και επιτραπεί η λειτουργία μη Δημοσίων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

1.2 Αξιολόγηση Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων

Στην εισαγωγή της εργασίας αναφέρθηκε η σημερινή κατάσταση του έντονου ανταγωνισμού του εκπαιδευτικού χώρου στην Ευρώπη και σ' όλο τον κόσμο. Ήδη οι εξελίξεις προσπερνούν Κρατικά ή Ιδιωτικά εμπόδια, που τοποθετούνταν για προστασία των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν πλέον με μόνη πυξίδα την οικονομική τους δύναμη, τη γλώσσα, τις επιμέρους γνώσεις που απαιτούνται και τις επιδιώξεις από το πτυχίο που θα πάρουν, να αποφασίσουν αν θα φοιτήσουν σε πανεπιστήμιο της Σαγκάης, της Ν. Υόρκης ή της Τρίπολης. Ίσως αποδειχθεί ο χώρος της Ανώτατης εκπαίδευσης ως το τμήμα της αγοράς που θα ενοποιηθεί πιο γρήγορα και σε βάθος, από την πίεση της παγκοσμιοποίησης από οποιονδήποτε άλλο τμήμα αγοράς, όπως η Υγεία, οι Μεταφορές ή η Ενέργεια.

Τα Ελληνικά πανεπιστήμια μετέχουν ήδη στον ενιαίο χώρο της εκπαίδευσης παρότι το Ελληνικό σύνταγμα απαγορεύει την ίδρυση και λειτουργία μη κρατικών Πανεπιστημίων. Το μεταπτυχιακό πτυχίο βρίσκεται σε υψηλότερο επίπεδο γνωστικού αντικείμενου από το πρώτο πτυχίο. Στα μεταπτυχιακά προγράμματα λειτουργεί η αγορά πιο απελευθερωμένα από ότι στην αγορά πρώτων πτυχίων. Η σύγκριση όμως μεταξύ των Πανεπιστημίων περιλαμβάνει και την αξία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων που προσφέρει το Πανεπιστήμιο. Επίσης θεωρείται ως βασικό στοιχείο της συνολικής εικόνας που έχει ένα Ίδρυμα. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα των Αμερικάνικων Πανεπιστημίων είναι τα πιο δημοφιλή στον κόσμο και με την απόκτησή τους ο μεταπτυχιακός πτυχιούχος έχει σαφές προβάδισμα στην αγορά εργασίας. Τα τελευταία χρόνια η σύγκριση μεταξύ των Ανωτάτων Ιδρυμάτων του κόσμου πραγματοποιείται από ειδικευμένους οργανισμούς και περιοδικά εκπαίδευσης του Κόσμου².

Τον κατάλογο με τα Καλύτερα Πανεπιστήμια του κόσμου συνέταξαν οι ερευνητές του Ινστιτούτου Ανώτατης Εκπαίδευσης της Σαγκάης το οποίο θεωρείται από τα καλύτερα του κόσμου στον τομέα αυτό, γεγονός που οδήγησε και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο να δημοσιεύσει τα

---

¹ Βλέπε Παράρτημα, Σχέδιο Νόμου Μεταπτυχιακών σπουδών. Στο Παράρτημα μπορείτε να διαβάσετε την έκθεση του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας για το Σχέδιο Νόμου.

² ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, δημοσίευση στην διεύθυνση
http://europa.eu.int/comm/research/headlines/news/article_03_12_31

αποτελέσματα της έρευνας του στη διεύθυνσή της στο διαδίκτυο. Οι ερευνητές του Ινστιτούτου Ανώτατης Εκπαίδευσης της Σαγκάης, χρησιμοποίησαν μια σειρά από κριτήρια για την «ακτινογραφία» τους στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, τα οποία και καλύπτουν όλους τους χώρους τους τομείς της πανεπιστημιακής δραστηριότητας³. Στο περιοδικό Newsweek τον Αύγουστο του 2006 αξιολόγησε τα πανεπιστήμια σε παγκόσμια κλίμακα με βάση:

1. Τα ακαδημαϊκά κριτήρια
2. Την έρευνα.
3. Την ποιότητα της εκπαίδευσης.

Πιο συγκεκριμένα, οι ερευνητές αξιολόγησαν τα Πανεπιστήμια με κριτήριο τον αριθμό των καθηγητών που ασχολούνται με την έρευνα και τη συχνότητα αναφοράς στο έργο τους από την ακαδημαϊκή κοινότητα, την ακαδημαϊκή τους απόδοση και τον αριθμό των δημοσιευμένων άρθρων σε αξιολογικά επιστημονικά περιοδικά όπως τα «Nature and Science», «ISI Social Sciences» και «Arts & Humanities». Στην τελική βαθμολογία συνυπολογίστηκαν επίσης το ποσοστό των φοιτητών από άλλες χώρες, η βιβλιογραφική αναφορά του συγγραφικού έργου των καθηγητών του πανεπιστημίου και η πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη. Η λίστα του Newsweek με τα 100 κορυφαία πανεπιστήμια του κόσμου βασίστηκε στην επίσημη κατάταξη των πανεπιστημίων του Times Higher Education Supplement (THES) και του Shanghai Jiao Tong University.

Στο παράρτημα της εργασίας δημοσιεύουμε τις επίσημες λίστες των Πανεπιστημίων σε Παγκόσμια, Ευρωπαϊκή και Ασιατική σειρά⁴. Τα κριτήρια κατάταξης των Πανεπιστημίων προβάλλονται απ' όλα τα ΜΜΕ του κόσμου πρίζοντας τους υποψήφιους φοιτητές και μεταπτυχιακούς φοιτητές να ακολουθήσουν τα καλύτερα Πανεπιστήμια. Ένα μεγάλο μέρος φοιτητών συνεχίζει τις σπουδές του στο ίδιο Πανεπιστήμιο, ενώ πολλοί φοιτητές ζητούν πρώτα να εγγραφούν σε δημοφιλή Πανεπιστήμια για μεταπτυχιακά και μετά έχουν δεύτερες επιλογές, μεταξύ των άλλων το πανεπιστήμιό τους.

Τα πανεπιστήμια ζητούν να βρίσκονται στις πρώτες θέσεις Παγκόσμιας Κατάταξης. Να θεωρούνται δημοφιλή, να κάνουν καριέρα οι απόφοιτοί τους και να έχουν φυσικά και τα απαραίτητα έσοδα απ' αυτούς. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα είναι μία από τις υπηρεσίες που προσφέρονται στους ανθρώπους – πελάτες, φοιτητές – καταναλωτές. Μ' αυτόν τον τρόπο τα Πανεπιστήμια προσαρμόζονται στο σημερινό σκληρό ανταγωνισμό για να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν. Μέσω των μεταπτυχιακών τους δίνουν μία ακόμα υπηρεσία στους πτυχιούχους και εξαργυρώνοντας μεγαλώνουν την αξία του Ιδρύματος. Ακολουθεί ο

³ Πανεπιστήμιο Αθηνών αναδημοσίευση www.uoa.gr

⁴ Παράρτημα: Πίνακες Κατάταξης Ανώτατων Ιδρυμάτων Κόσμου, Ευρώπης, Ασίας, Αμερικής.

πίνακας κατάταξης 2007 του Institute of Higher Education, Shanghai Jiao Tong University.

Πίνακας 1: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ 1-51

World Rank	Institution*	Regional Rank	Country	National Rank	Total Score
1	Harvard Univ	1	USA	1	100
2	Stanford Univ	2	USA	2	73.7
3	Univ California - Berkeley	3	USA	3	71.9
4	Univ Cambridge	1	UK	1	71.6
5	Massachusetts Inst Tech (MIT)	4	USA	4	70.0
6	California Inst Tech	5	USA	5	66.4
7	Columbia Univ	6	USA	6	63.2
8	Princeton Univ	7	USA	7	59.5
9	Univ Chicago	8	USA	8	58.4
10	Univ Oxford	2	UK	2	56.4
11	Yale Univ	9	USA	9	55.9
12	Cornell Univ	10	USA	10	54.3
13	Univ California - Los Angeles	11	USA	11	52.6
14	Univ California - San Diego	12	USA	12	50.4
15	Univ Pennsylvania	13	USA	13	49.0
16	Univ Washington - Seattle	14	USA	14	48.2
17	Univ Wisconsin - Madison	15	USA	15	48.0
18	Univ California - San Francisco	16	USA	16	46.8
19	Johns Hopkins Univ	17	USA	17	46.1
20	Tokyo Univ	1	Japan	1	45.9
21	Univ Michigan - Ann Arbor	18	USA	18	44.0
22	Kyoto Univ	2	Japan	2	43.1
23	Imperial Coll London	3	UK	3	43.0
23	Univ Toronto	19	Canada	1	43.0
25	Univ Coll London	4	UK	4	42.8

26	Univ Illinois - Urbana Champaign	20	USA	19	42.7
27	Swiss Fed Inst Tech - Zurich	5	Switzerland	1	39.9
28	Washington Univ - St. Louis	21	USA	20	39.7
29	Northwestern Univ	22	USA	21	38.2
30	New York Univ	23	USA	22	38.0
30	Rockefeller Univ	23	USA	22	38.0
32	Duke Univ	25	USA	24	37.4
33	Univ Minnesota - Twin Cities	26	USA	25	37.0
34	Univ Colorado - Boulder	27	USA	26	36.6
35	Univ California - Santa Barbara	28	USA	27	35.8
36	Univ British Columbia	29	Canada	2	35.4
37	Univ Maryland - Coll Park	30	USA	28	35.0
38	Univ Texas - Austin	31	USA	29	34.4
39	Univ Paris 06	6	France	1	33.8
39	Univ Texas Southwestern Med Center	32	USA	30	33.8
41	Vanderbilt Univ	33	USA	31	33.6
42	Univ Utrecht	7	Netherlands	1	33.5
43	Pennsylvania State Univ - Univ Park	34	USA	32	32.7
43	Univ California - Davis	34	USA	32	32.7
45	Univ California - Irvine	36	USA	34	32.5
46	Univ Copenhagen	8	Denmark	1	32.2
47	Rutgers State Univ - New Brunswick	37	USA	35	32.1
48	Univ Manchester	9	UK	5	32.0
49	Univ Pittsburgh - Pittsburgh	38	USA	36	31.9
50	Univ Southern California	39	USA	37	31.4
51	Univ Florida	40	USA	38	31.1

Copyright © 2007 Institute of Higher Education, Shanghai Jiao Tong University, All Rights Reserved

1.3. Σημαντικά σημεία της Συνθήκης της Λισσαβόνας το 2000 και της Διαδικασίας της Μπολόνιας

Το Μάρτιο του 2000 κατά τη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Λισσαβόνα, η Πορτογαλία ήταν η προεδρεύουσα χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), οι ηγέτες των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) δεσμεύτηκαν να υλοποιήσουν συγκεκριμένους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους που θα καταστήσουν μέχρι το 2010 την οικονομία της Ε.Ε. την πλέον δυναμική και ανταγωνιστική στον κόσμο. Η Στρατηγική της Λισσαβόνας όπως έκτοτε έγινε γνωστή, αφορά την προώθηση ενός συνόλου οικονομικών, κοινωνικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων στις χώρες-μέλη της Ε.Ε. Πιο συγκεκριμένα ο στόχος ήταν η Ε.Ε. να έχει τη μεγαλύτερη δύναμη στον κόσμο και να θεωρείται «ως η ανταγωνιστικότερη στον κόσμο δύναμη βασισμένη στη γνώση της οικονομίας, ικανής για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες συνθήκες εργασίας και με τη μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή». Αποτέλεσμα της διακήρυξης της Λισσαβόνας είναι να ξεκινήσουν διαδικασίες προσαρμογής της Εκπαίδευσης στον κοινό στόχο που έθεσε η Ε.Ε.

Η Διακήρυξη της Μπολόνια υπογράφηκε τον Ιούνιο του 1999 από 29 υπουργούς Παιδείας των κρατών - μελών της Ε.Ε. και ορισμένων ευρωπαϊκών χωρών της επιρροής της. Στόχος της είναι να προδιαγράψει ένα κοινό πλαίσιο «ευέλικτης» οργάνωσης και λειτουργίας των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης. Δίκαια αποδόθηκε στη διακήρυξη της Μπολόνια ο χαρακτηρισμός του «εκπαιδευτικού Μάαστριχτ», αφού επιδιώκει τη σταδιακή σύγκλιση των συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της ΕΕ και ευρύτερα της Ευρώπης με τη δημιουργία «Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, Στη διαδικασία αυτή προοιωνίζεται η διεύρυνση της κατηγοριοποίησης των Πανεπιστημίων, τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, ακόμη και στο ίδιο το εσωτερικό τους, ανάμεσα στις διάφορες σχολές, τα τμήματα, το διδακτικό προσωπικό και τους αποφοίτους τους. Όπως άλλωστε σημειώνεται σε κείμενο των εισηγητών της Συνόδου, σκοπός της δεν είναι η επιβολή ενιαίου συστήματος εκπαίδευσης, αλλά «οργάνωσης των διαφορών» ανάμεσα στα εκπαιδευτικά συστήματα της ΕΕ. Η Διακήρυξη της Μπολόνια αποτελεί υιοθέτηση και συγκεκριμενοποίηση της Διακήρυξης της Σορβόνης που είχε προηγηθεί (25-5-1998) και συμφωνηθεί από τους υπουργούς Παιδείας των Γερμανίας, Γαλλίας, Μ. Βρετανίας και Ιταλίας. Σύμφωνα με τη Διακήρυξη, οι υπουργοί Παιδείας που την προσυπέγραψαν, προκειμένου να διασφαλίσουν «καλύτερη συμβατότητα και πληρέστερη συγκρισιμότητα» των συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, αναλαμβάνουν να επιτύχουν βραχυπρόθεσμα και σε κάθε περίπτωση μέχρι το 2010, που συμπίπτει με τους στόχους της Λισσαβόνας να έχουν επιτευχθεί οι παρακάτω στόχοι:

1. Υιοθέτηση συστήματος το οποίο θα στηρίζεται βασικά σε δύο κύκλους σπουδών, έναν προπτυχιακό (διάρκειας τριών τουλάχιστον ετών) και έναν μεταπτυχιακό. Ο τίτλος σπουδών του πρώτου κύκλου θα αναγνωρίζεται

στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας σαν ικανό επαγγελματικό προσόν, ενώ ο δεύτερος κύκλος θα πρέπει να οδηγεί στο μεταπτυχιακό δίπλωμα(master).

2. Καθιέρωση ενός συστήματος διδακτικών μονάδων, ανάλογου με το εφαρμοζόμενο σήμερα Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Διδακτικών Μονάδων (ECTS = European Credit Transfer System), για την προώθηση της ευρύτερης δυνατής κινητικότητας των φοιτητών. Πρόκειται για σύστημα που υπολογίζει τη βαρύτητα κάθε μαθήματος στο πρόγραμμα σπουδών ανάλογα με τις ώρες και τη σημασία του για το συγκεκριμένο αντικείμενο των σπουδών. Δηλαδή υπάρχει μια διαβάθμιση των ωριαίων μονάδων του κάθε μαθήματος, ανάλογα με το αν είναι μάθημα κορμού, παρεμφερούς αντικείμενου, εργαστηριακό, κατ' επιλογή υποχρεωτικό ή μάθημα γενικότερων δεξιοτήτων, όπως η ξένη γλώσσα, η χρήση Η/Υ κλπ.

3. Υιοθέτηση ενός συστήματος τίτλων σπουδών οι οποίοι θα είναι εύκολα αναγνώσιμοι και συγκρίσιμοι, με τη βοήθεια και του θεσμού του Συμπληρώματος Διπλώματος (Diploma Supplement), με στόχο την προώθηση της απασχόλησης των Ευρωπαίων πολιτών και της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του Ευρωπαϊκού συστήματος Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το Συμπλήρωμα Διπλώματος είναι ένα είδος πιστοποιητικού που θα συνοδεύει τον τίτλο σπουδών, περιλαμβάνοντας λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών του απόφοιτου.

4. Προώθηση της κινητικότητας, με ξεπέραςμα των εμποδίων που δυσχεραίνουν την ελεύθερη κίνηση των φοιτητών, των διδασκόντων, ερευνητών και διοικητικού προσωπικού.

5. Προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στη διασφάλιση της ποιότητας, με στόχο την ανάπτυξη συγκρίσιμων κριτηρίων και μεθοδολογιών.

6. Προώθηση των απαραίτητων ευρωπαϊκών διαστάσεων στην Ανώτατη Εκπαίδευση, κατά κύριο λόγο σε σχέση με τα προγράμματα σπουδών, τη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων, τα σχήματα κινητικότητας και τα ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών και άσκησης, κατάρτισης - επιμόρφωσης και έρευνας.

Οι Μετέπειτα σύνοδοι των Υπουργών Παιδείας της Ε.Ε. μετά τη Λισσαβόνα και τη Μπολόνια τονίζουν το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζεται από το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (ECTS) στη διευκόλυνση της σπουδαστικής κινητικότητας και της διεθνούς ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών. Σημειώνουν ότι το ECTS γίνεται όλο και περισσότερο μια γενικευμένη βάση για τα εθνικά πιστωτικά συστήματα. Ενθαρρύνουν την περαιτέρω πρόοδο με στόχο το ECTS να γίνει όχι μόνο ένα σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων αλλά και ένα σύστημα συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων, όπου θα βοηθήσει στην συνεπή εφαρμογή της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

2.1 Τι είναι μεταπτυχιακό (Μ.Π.Σ.)

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα χωρίζονται σε Μεταπτυχιακά προγράμματα ειδίκευσης (Μ.Π.Ε.) και Διδακτορικών διπλωμάτων (Δ.Δ.). Σύμφωνα με τον ορισμό του ΥΠΕΠΘ, μεταπτυχιακό πρόγραμμα είναι κάθε πτυχίο που αποκτιέται μετά από το βασικό ή πρώτο πτυχίο ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Η απόκτησή του αποσκοπεί στην ειδίκευση του πτυχιούχου ενός κλάδου επιστήμης ή τεχνολογίας.

Το διδακτορικό είναι ένα πτυχίο που πιστοποιεί ότι ο κάτοχος του γνωρίζει να διεξάγει αυτόνομη πρωτότυπη επιστημονική έρευνα. Η εν λόγω έρευνα έχει διεξαχθεί με επιτυχία σε συγκεκριμένο, και συνήθως αρκετά στενό γνωστικό αντικείμενο. Το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο ο διδάκτορας πρέπει να το κατέχει στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Αλλά πρέπει επίσης να κατέχει και τις τεχνικές έρευνας για να ασχοληθεί στη μετέπειτα καριέρα του και με άλλες περιοχές, περισσότερο ή λιγότερο κοντινές, δεδομένων φυσικά των μέσων και του απαραίτητου χρόνου. Επίσης ο διδάκτορας πρέπει να κατέχει τις τεχνικές δημοσιοποίησης (έγγραφης και προφορικής) των αποτελεσμάτων και της επιστημονικής συζήτησης στο αντικείμενο της δουλειάς του.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές για Master και Διδακτορικό δεν πρέπει να συγχέονται με τη δυνατότητα του πτυχιούχου να παρακολουθήσει σπουδές εκπαιδευτικού ιδρύματος που δίνει βασικό πτυχίο αντίστοιχης βαθμίδας με το πτυχίο που ήδη κατέχει. Στην Ελλάδα οι κατατακτήριες εξετάσεις από Α.Ε.Ι. σε Α.Ε.Ι. από Τ.Ε.Ι. σε Τ.Ε.Ι. ή από Τ.Ε.Ι. σε Α.Ε.Ι. δίνουν τη δυνατότητα δεύτερου πτυχίου ίδιου εκπαιδευτικού επιπέδου. Επίσης τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών δεν είναι προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης ή επιμορφώσεων ή τεχνικές ειδίκευσης που παρέχονται από διάφορους οργανισμούς με συγκεκριμένο αριθμό ωρών και κατάρτισης. Τα προγράμματα ανάπτυξης σεμιναριακής μορφής δίνουν συμπληρωματικές γνώσεις και δεν έχουν τις προϋποθέσεις ενός Π.Δ.Ε. που αποσκοπούν στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην προώθηση της έρευνας με συνεκτίμηση πρωτίστως των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Γενικά Τμήματα Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα Π.Μ.Σ. και όχι άλλοι οργανισμοί όπως σε σεμινάρια κατάρτισης ή άλλης μορφής ανάπτυξης γνώσεων ή δυνατοτήτων των αποφοίτων, του προσωπικού ή των εργαζομένων.

2.2 Η σημασία του μεταπτυχιακού (Μ.Π.Σ.) στην Ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων.

Η παιδεία και η εκπαίδευση των ανθρώπων στη σημερινή εποχή βρίσκεται στο επίκεντρο των Κρατών, της Δημόσιας Διοίκησης, των επιχειρήσεων και των οργανισμών. Ο Άνθρωπος ως ο κυριότερος και σημαντικότερος συντελεστής παραγωγής αναπτύσσει δεξιότητες, τεχνικές, γνώσεις και ικανότητες διαμορφώνοντας καλύτερες προοπτικές για τον εαυτό του και αποτελεσματικότερες λύσεις για τον οργανισμό που απασχολείται ως εργαζόμενος.

Οι επιχειρήσεις δημιουργούν ειδικές λειτουργίες, διαδικασίες, διευθύνσεις ή τμήματα που ασχολούνται με το management Ανθρώπινων Πόρων ή Ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησής τους. Τα Κράτη δημιουργούν υπηρεσίες ειδικές για την Ανάπτυξη Δημοσίων υπαλλήλων, ενώ ένα μεγάλο κομμάτι παγκόσμιας αγοράς εξελίσσεται διαρκώς διευρύνοντας και αναπτύσσοντας τη βασική, την τεχνική και Ανώτατη Παιδεία με αιχμή του δόρατος τα Μ. Π. Σ..

Στα Μ. Π. Σ. κεντρική θέση στην παγκόσμια ανταγωνιστική αγορά κατέχουν τα Masters of Business Administration (MBA), τα οποία προσφέρονται και προβάλλονται στην αγορά με όλες τις μορφές marketing και διαφήμισης.

Η περαιτέρω ανάπτυξη ενός ανθρώπου όταν έχει πάρει βασικό πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης αποσκοπεί σε επαγγελματικές ή προσωπικές επιδιώξεις. Εκπαίδευση είναι η οργανωμένη διαδικασία μάθησης που στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων για έναν σκοπό (Παπαλεξανδρή-Μπουραντάς, 2003:266)⁵. Οι όροι επιμόρφωση και ανάπτυξη Προσωπικού στενά συνδεδεμένοι και συνήθως αναφέρονται με το ίδιο περιεχόμενο. Για να αντιληφθούμε καλύτερα γιατί δημιουργούνται μεταπτυχιακά προγράμματα ας διαχωρίσουμε πότε ή ποιοι επιλέγουν να ακολουθήσουν ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα:

1. Απόφοιτοι πρώτου πτυχίου Ανώτατης εκπαίδευσης, αμέσως μετά ή μέσα σε λίγα χρόνια από την αποφοίτησή τους από το ίδρυμα που χορήγησε το πρώτο πτυχίο.
2. Απόφοιτοι που δεν βρήκαν εργασία με τον πρώτο τίτλο σπουδών που είχαν ή απολύθηκαν από την εργασία τους μετά από λίγα χρόνια λήψης του πτυχίου τους.
3. Εργαζόμενοι πρώτου πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης.
4. Όσοι κατέχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης ως απόφοιτοι μεταπτυχιακοί και θέλουν να πάρουν διδακτορικό δίπλωμα.
5. Εργαζόμενοι που κατέχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και θέλουν να πάρουν διδακτορικό δίπλωμα.

---

⁵ Η μάθηση είναι προσωπική υπόθεση και ξεκινά από το ίδιο τον άνθρωπο που πρώτα θέλει να μάθει και μετά προσπαθεί. Διοίκηση Ανθρώπινων πόρων, Ν. Παπαλεξανδρή, Δ. Μπουραντά, εκ. Μπένος 2003 κεφ. 8 Εκπαίδευση Ανθρώπινου Προσωπικού σελ. 266

Η σημασία για κάθε μία ομάδα υποψηφίων της κατοχής ενός μεταπτυχιακού διπλώματος (Μ.Δ.Ε. ή Δ.Δ.) εξαρτάται από την ομάδα που ανήκει: Για την πρώτη και τέταρτη ομάδα οι πρόσφατα απόφοιτοι πτυχίου Ανώτατης Εκπαίδευσης θέλουν να είναι πολύ καλή και αξιόπιστη επιλογή για τον οργανισμό που θα τον προσλάβει. Γνωρίζει τι θέλει να κάνει στον επαγγελματικό τομέα της ζωής του και έχει πολλά προσόντα διορισμού στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Η μόρφωσή του θεωρείται πολύ υψηλή και οι απαιτήσεις του από τον υποψήφιο εργοδότη ανάλογα μεγάλες. Οι ομάδες 3 και 5 είναι ομάδες εργαζομένων που στα πλαίσια της εργασιακής τους ζωής αποφασίζουν να επιμορφωθούν σε ειδικότερα θέματα επιστημών. Η σημασία του μεταπτυχιακού έχει να κάνει με επαγγελματικές επιδιώξεις, προσωπική ανέλιξη στην ιεραρχία του οργανισμού, αύξηση χρηματικών απολαβών, ανανέωση επαγγελματικού ενδιαφέροντος, προσωπική επιδίωξη κ.ά. Για την ομάδα 2 η αγορά θέλησε απ' αυτούς ενισχυμένα προσόντα οπότε η επαγγελματική τους αποκατάσταση είναι ο πιο σημαντικός αν όχι ο μοναδικός λόγος επιλογής μεταπτυχιακού προγράμματος.

2.3 Είδη μεταπτυχιακών (Μ.Π.Σ.)

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα ποικίλουν ανάλογα με το ποιος τα παρέχει, τι ειδίκευση δίνει, ποιες υποστηρικτικές ενέργειες διαθέτει. Η σημασία της οργάνωσης και κωδικοποίησης των μεταπτυχιακών είναι μεγάλη για τους πελάτες – υποψήφιους φοιτητές γιατί μ' αυτόν τον τρόπο μπορούν να συγκρίνουν ποιο μεταπτυχιακό είναι καλύτερο γι' αυτούς. Όμως η μεγάλη εξάπλωση των μεταπτυχιακών και η άναρχη ανάπτυξη τους ειδικά σε χώρες χωρίς μεγάλη παράδοση Ανώτατης εκπαίδευσης (Τσουκαλάς, 1999: Εισαγωγή)⁶ όπως είναι η Ελλάδα, εμποδίζει την κωδικοποίηση, τον έλεγχο και την ποιότητα των μεταπτυχιακών που παρέχονται. Έτσι η κωδικοποίηση και η προσφορά μεταπτυχιακών χρειάζονται άμεση παρέμβαση για την οργάνωσή τους, προς όφελος των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών.

Η ιδιωτική πρωτοβουλία έχει αναλάβει πολλές φορές σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό να δημιουργήσει έναν κατάλογο που συνεχώς ανανεώνεται και παρέχεται άμεση σύγκριση ειδικά στο ποιος παρέχει και τι παρέχει. Σ' αυτά τα δύο ερωτήματα εστιάζεται το μεγαλύτερο ενδιαφέρον στα περιοδικά, στους οδηγούς και στους διαδικτυακούς καταλόγους γνωστών πυλών εκπαιδευτικού και εργασιακού ενδιαφέροντος και Δημόσιες πρωτοβουλίες του Υπουργείου Παιδείας και των επιμέρους γραφείων σταδιοδρομίας των Ανώτατων Ιδρυμάτων. Επίσης αξιέπαινη είναι η προσπάθεια παρουσίασης όλων των μεταπτυχιακών από το Κέντρο

---

⁶ Το οποίο πηγάζει από τις εξελίξεις μετά την Ανεξαρτησία της Ελλάδας και πώς διαμορφώθηκαν οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες. Κοινωνική ανάπτυξη και Κράτος, Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, Ιστορική βιβλιοθήκη, εκ. Θεμέλιο 1999, εισαγωγή.

Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού του Υπουργείου Παιδείας. Στις άλλες χώρες η ενημέρωση, η προβολή και η συγκρισιμότητα αποτελούν στοιχείο καθημερινότητας. Υπάρχουν σε προηγμένες χώρες ειδικά sites που υποστηρίζονται από τις αντίστοιχες πρεσβείες και παρέχουν κατάλογο εύχρηστο και ενημερωμένο στο ευρύ κοινό του διαδικτύου.

2.3.1. Μεταπτυχιακά στο εσωτερικό και το εξωτερικό

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα χωρίζονται σε μεταπτυχιακά προγράμματα ειδίκευσης και διδακτορικά διπλώματα. Η εξέλιξη τους και η επέκτασή τους αναγκάζει το διαχωρισμό τους σε βασικά είδη για να μπορούν να μελετηθούν αποτελεσματικότερα.

Ανάλογα με το σε ποια χώρα βρίσκεται τα μεταπτυχιακά χωρίζονται σε⁷ μεταπτυχιακά στο εξωτερικό και μεταπτυχιακά στο εσωτερικό. Τα Μεταπτυχιακά στο Εξωτερικό χωρίζονται σε Π.Μ.Σ. που παρέχονται από Πανεπιστήμια της Ευρώπης, της Ασίας, των Η.Π.Α. της Ωκεανίας και της Αφρικής. Η κυρίαρχη θέση των Πανεπιστημίων των Η.Π.Α. και της Ευρώπης, πιο συγκεκριμένα των χωρών της Μεγάλης Βρετανίας και της Γαλλίας, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ανάλυση των βασικών σημείων των Ανωτάτων συστημάτων που υπάρχουν μόνο σ' αυτές τις χώρες. Οι άλλες χώρες παίρνουν πολλά και σημαντικά στοιχεία από τα συστήματα των Η.Π.Α. και της Μεγάλης Βρετανίας. Υπάρχουν μεταπτυχιακά σε όλα τα πανεπιστήμια, ιδρύματα και κολέγια του κόσμου, ανάλογα με τη διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης της συγκεκριμένης χώρας. Ένας ενδεικτικός κατάλογος μεταπτυχιακών του εξωτερικού είναι ο πίνακας 4 στο παράρτημα με τους πίνακες.

Στη χώρα μας τα πανεπιστήμια παρέχουν τη δυνατότητα μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Τα Ελληνικά πανεπιστήμια⁸ είναι:

1. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
2. Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
3. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
4. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
5. Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
6. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινων. & Πολιτικ.Επιστημών
7. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικον.& Κοιν. Επιστημών
8. Πανεπιστήμιο Πατρών
9. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
10. Χαροκόπειο ΑΕΙ Οικιακής Οικονομίας
11. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
12. Πανεπιστήμιο Κρήτης
13. Πολυτεχνείο Κρήτης

⁷ Κέντρο Συμβουλευτικής και προσανατολισμού site: www.ekep.gr την 1/5/2008

⁸ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων site: www.yperph.gr, μεταπτυχιακές σπουδές

14. Πανεπιστήμιο Πειραιώς
15. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
16. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
17. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
18. Ιόνιο Πανεπιστήμιο
19. Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών
20. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
21. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
22. Διεθνές Πανεπιστήμιο.

Σε κάθε ένα από τα παραπάνω ανώτατα Ιδρύματα λειτουργούν μεταπτυχιακά τμήματα που παρέχουν μεταπτυχιακά διπλώματα ειδίκευσης και διδακτορικά διπλώματα. Επίσης μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΤΕΙ) με τη σύμπραξη Ελληνικών ή Ξένων Πανεπιστημίων. Ενδεικτικός κατάλογος μεταπτυχιακών που προσφέρονται το 2007 είναι⁹ στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της εργασίας.

2.3.2. Μεταπτυχιακά ειδικότητας

Η ειδικότητα των μεταπτυχιακών είναι ένα άλλο κριτήριο που διαχωρίζει σε είδη τα μεταπτυχιακά προγράμματα. Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ο κατάλογος των μεταπτυχιακών ξεπερνάει σε έκταση όλη τη συγκεκριμένη εργασία. Τα πιο δημοφιλή μεταπτυχιακά είναι:

- Master of Science (MSc)
- Master of Arts (MA)
- Master of Philosophy (MPhil)
- Master in Business Administration (MBA).

Οι σπουδές δεν έχουν ακόμα φτάσει σε επίπεδο συγκρισιμότητας ανά τον κόσμο. Έχουμε πολλές και διαφορετικές μορφές Μεταπτυχιακών ανάλογα με την ειδικότητα και τα προσόντα που απορρέουν απ' αυτό¹⁰.

Σε κάποιες χώρες, όπως για παράδειγμα στη Βρετανία και Η.Π.Α., οι προπτυχιακές σπουδές είναι συνήθως ιδιαίτερα εξειδικευμένες, οπότε τα προγράμματα των μεταπτυχιακών σπουδών είναι συνήθως σχεδιασμένα επάνω σε αυτήν την υπόθεση.

Όλα τα Πανεπιστήμια και κάποια κολέγια υψηλότερης εκπαίδευσης, προσφέρουν σπουδές πέραν του επιπέδου των προπτυχιακών σπουδών οι οποίες οδηγούν σε διεθνώς αναγνωρισμένα, και πολύ συχνά περίφημα, μεταπτυχιακά προσόντα σε επίπεδο πιστοποιητικού (certificate), διπλώματος (diploma), μεταπτυχιακού διπλώματος (masters) και διδακτορικού (doctorate). Η μεταπτυχιακή έρευνα μπορεί να πραγματοποιηθεί σε σχεδόν οποιοδήποτε αντικείμενο και συχνά μπορεί να

⁹ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων site: www.yperth.gr, μεταπτυχιακές σπουδές, ΤΕΙ

¹⁰ ΤΕΙ Λαμίας τμήμα σταδιοδρομίας site:

<http://career.teilam.gr/ypotrofies/metaptixiakes-foreign.html> 4/5/2008

είναι σε πρωτοπορίες αιχμής σε κλάδους όπως η γεωπονία, οι επιστήμες και η τεχνολογία. Πολλές σπουδές αντικατοπτρίζουν και είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες της βιομηχανίας και είναι σχεδιασμένες σε στενή συνεργασία με εργαζόμενους ή επαγγελματικές οργανώσεις.

Ένα πτυχίο ή δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών απονέμεται μετά από επιτυχημένη ολοκλήρωση σπουδών με διδασκαλία ή μετά από μία περίοδο έρευνας, ή συνδυασμό και των δύο. Οι σπουδές με διδασκαλία παρέχονται στα επίπεδα masters, diploma και certificate. Τα πτυχία με έρευνα στα επίπεδα masters, masters of philosophy ή doctorate απονέμονται στους φοιτητές οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει μία περίοδο πρωτογενούς έρευνας και έχουν υποβάλλει μία διατριβή προς εξέταση.

Στα πτυχία masters με διδασκαλία ο τίτλος του πτυχίου masters συνήθως καθορίζεται, άλλα όχι πάντοτε, από το αντικείμενο της μελέτης π.χ. Master of Arts (MA), Master of Science (Msc), Master of Engineering (MEng), Master of Technology (MTech), Master of Laws (LLM), Master of Business Administration (MBA).

Οι σπουδές masters με διδασκαλία πλήρους απασχόλησης διαρκούν ένα ακαδημαϊκό έτος (σπανίως και δύο έτη) και αποτελούνται από σειρά μαθημάτων (μαθήματα, σεμινάρια, κτλ.) εκπαίδευση σε μεθόδους έρευνας, ιδιαίτερες εργασίες ή εκθέσεις, και συνήθως διάφορες γραπτές εξετάσεις. Τα στοιχεία διδασκαλίας των σπουδών μπορεί να αξιολογούνται με εξετάσεις, με συνεχή εκτίμηση της εργασίας ή και με τους δύο τρόπους. Οι σπουδές masters με διδασκαλία μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν έρευνα ή πτυχιακή εργασία σε ένα ορισμένο θέμα το οποίο πρέπει να γραφεί ως μία εκτεταμένη έκθεση, η οποία ονομάζεται thesis ή dissertation. Μπορεί επίσης, ως τμήμα των σπουδών, να περιλαμβάνεται και μια προφορική εξέταση, η οποία ονομάζεται «nīna voce» ή «nīna». Στα πτυχία masters δεν υπάρχουν διαβαθμίσεις, αν και κάποια Πανεπιστήμια μπορεί να απονέμουν μία «διάκριση» (distinction) για εξέχουσα απόδοση.

Τα πτυχία masters με έρευνα μπορούν να αποκτηθούν μόνο με έρευνα, και οι περισσότερες full-time σπουδές διαρκούν δύο ημερολογιακά έτη.

Το πτυχίο του διδακτορικού διπλώματος απονέμεται για μία σε βάθος πρωτογενή έρευνα σε ένα συγκεκριμένο πεδίο, η οποία αποτελεί μία πραγματική συνεισφορά στη γνώση. Οι φοιτητές πραγματοποιούν ανεξάρτητη έρευνα κάτω από επίβλεψη και γράφουν τα αποτελέσματά τους και τα συμπεράσματα τους ως μία διατριβή. Όλα τα Πανεπιστήμια απονέμουν το πτυχίο του Doctor of Philosophy (PhD ή Dphil) για διδακτορικά στις τέχνες (arts) ή στην επιστήμη (science). Για να αποκτηθεί ένα διδακτορικό δίπλωμα απαιτούνται συνήθως για την ολοκλήρωσή του τρία χρόνια, αν και μπορεί να χρειασθεί πολύ περισσότερος χρόνος. Πολύ λίγα διδακτορικά περιλαμβάνουν παρακολούθηση κάποιων μαθημάτων. Συνήθως το διδακτορικό απονέμεται με διατριβή. Η προφορική εξέταση είναι υποχρεωτική. Ένας αυξανόμενος αριθμός ιδρυμάτων προσφέρουν από κοινού PhD προγράμματα με επίβλεψη στα οποία οι φοιτητές αφιερώνουν

τμήμα της περιόδου της εγγραφής τους στο ίδρυμα που δίνει το διδακτορικό και τμήμα σε ένα ίδρυμα της χώρας τους.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές στη Γαλλία αποτελούν τον τρίτο κύκλο σπουδών.

Διακρίνονται σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία αφορά μεταπτυχιακά για όλες τις επιστήμες εκτός της Ιατρικής. Η δεύτερη κατηγορία αφορά μεταπτυχιακά για τις Ιατρικές σπουδές. Έτσι έχουμε στην Α' κατηγορία τις Νομικές επιστήμες, Οικονομία και Διοίκηση, Φιλολογία και Τέχνες, Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές επιστήμες. Όσον από τα διδακτορικά (DOCTORAT) έχουμε πρόσβαση μόνο με DEA (με μνεία) με ερευνητικές εργασίες που καταλήγουν στη σύνταξη και υποστήριξη διδακτορικής διατριβής.

Θα μπορούσαμε να χωρίσουμε τα Μεταπτυχιακά και με άλλες μεταβλητές όπως τα οικονομικά δίδακτρα, την αναγνώριση από Κρατικούς φορείς, τη Σύμπραξη φορέων και Πανεπιστημίου, αν το Ανώτατο Ίδρυμα είναι Κρατικό ή όχι, σύμφωνα με τα χρόνια σπουδών ή ερευνών, με τον αριθμό των εισακτέων και άλλα. Όμως η βασική κατηγοριοποίηση που εφαρμόζεται και αποδίδει περισσότερο για την αξιολόγησή τους από τους πελάτες – υποψήφιους φοιτητές είναι από ποιο Ίδρυμα ή Καθηγητής παρέχεται το Μεταπτυχιακό και ποια ειδίκευση παρέχει. Στα δευτερεύοντα στοιχεία όχι όμως υποδεέστερα, μπορούμε να προσθέσουμε την απόσταση από το χώρο κατοικίας, αν παρέχονται επιπλέον υπηρεσίες στους φοιτητές και ποια είναι οι μελλοντικές προοπτικές του μεταπτυχιακού.

ΜΕΡΟΣ 2^Ο: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ INTERNET

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

3.1. Αρχές επικοινωνίας

Η επικοινωνία είναι η διαδικασία με την οποία ένας πομπός A (άτομο, ομάδα) μεταβιβάζει πληροφορίες, σκέψεις, ιδέες, συναισθήματα, ακόμη και ενέργεια, σε ένα δέκτη B(άτομο, ομάδα) με στόχο να ενεργήσει πάνω του με τρόπο ώστε να προκαλέσει σε αυτόν την εμφάνιση ιδεών, πράξεων, συναισθημάτων, ενέργειας και σε τελική ανάλυση να επηρεάζει την κατάστασή του και τη συμπεριφορά του (Μπουραντάς, 2002:428). Αυτός ο ορισμός έρχεται να τονίζει τη συμπεριφορική (μπεχβιοουρική) διάσταση της επικοινωνίας. Στις Οικονομικές θεωρίες του 20^{ου} αιώνα η επικοινωνία έπαιξε σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη και στη γενική αποδοχή τους. Ο μεγάλος οικονομολόγος John Maynard Keynes¹¹ στο τελευταίο του κεφάλαιο γράφει ότι «Οι ιδέες των οικονομολόγων και των πολιτικών φιλοσόφων, είτε είναι σωστές είτε όχι, είναι πιο ισχυρές απ' ότι γενικά πιστεύεται. Στην πραγματικότητα, ο κόσμος επηρεάζεται ελάχιστα απ' οτιδήποτε άλλο. Επίσης η θεωρία των Ορθολογικών προσδοκιών με κυριότερο εκπρόσωπο τον R. Lucas δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην πληροφόρηση των ανθρώπων και τις προσδοκίες που βγαίνουν απ' αυτή και των Νεοκενσιανών, μεταξύ των εκπροσώπων ο Ben Bernake σημερινό Διοικητή της FED, που αναλύουν το ρόλο της ατελούς πληροφόρησης στις χρηματαγορές(Dornbusch and Fischer,1993:862)¹². Επομένως το αντικείμενο της επικοινωνίας ή επικοινωνιολογίας ή της πληροφόρησης είναι κομβικό σημείο σε όλα τα κοινωνικά φαινόμενα της σημερινής εποχής. Η ανάλυση της επικοινωνίας και ποια είναι η εφαρμογή της σε κάθε ανθρώπινη εργασία καθίσταται επιτακτική και αναγκαία.

Στην επικοινωνία έχουμε ορισμένα βασικά στοιχεία. Αυτά είναι(Μπουραντάς, 2002:432):

- Η πηγή (πομπός)
- Ο κώδικας του πομπού – κωδικοποίηση
- Το μήνυμα
- Τα κανάλια ή δίκτυα μεταβίβασης μηνυμάτων
- Η σύλληψη (δέκτης)
- Ο κώδικας του δέκτη (αποκωδικοποίηση)
- Η κατανόηση του μηνύματος ή αποτέλεσμα.
- Οι θόρυβοι.

¹¹ John Maynard Keynes: Η Γενική θεωρία της Απασχολήσεως του Τόκου και του Χρήματος 1935 μετάφραση Δημ. Δελιβάνη εκδ. Παπαζήση

¹² ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Rudiger Dornbusch and Stanley Fischer εκδ. Κριτική 1993 κεφ. 18^ο σελ. 862

- Ο μηχανισμός ελέγχου (Feed – back)

Στην επικοινωνία έχουμε τέσσερα είδη: Η από κάτω προς τα επάνω επικοινωνία, η από πάνω προς τα κάτω επικοινωνία, η οριζόντια επικοινωνία και η άτυπη επικοινωνία. Στις οργανώσεις συναντάμε και τις 4 μορφές επικοινωνίας. Τα εμπόδια σωστής ή ελλιπούς επικοινωνίας είναι(Μπουραντάς, 2002:436):

1. Ασαφείς στόχοι
2. Μη σωστά μηνύματα
3. Έλλειψη αξιοπιστίας
4. Φόβος επικοινωνίας
5. Κακή επιλογή χρόνου και χώρου
6. Κακή επιλογή τρόπου και μέσου
7. Έλλειψη ενδιαφέροντος / απροσεξία
8. βιαστικά συμπεράσματα
9. Προδιάθεση / προκατάληψη
10. Υπερευαισθησία
11. Διαφορετικές αντιλήψεις
12. Σχέσεις πομπού και δέκτη
13. Δομές / Διαδικασίες
14. Υπερφόρτωση
15. Κλίμα / Παιδεία
16. Οι κώδικες
17. Οι ικανότητες επικοινωνίας
18. Οι κανόνες και η θέση των συνομιλητών.

Η βελτίωση της επικοινωνίας αποτελεί ένα από τα βασικά θέματα στις οργανώσεις, ειδικά σήμερα που η εξέλιξη της τεχνολογίας επηρεάζει ειδικά τα θέματα της επικοινωνίας. Περίπου το 80% της τεχνολογίας που θα χρησιμοποιηθεί τα επόμενα 10 χρόνια δεν έχει ακόμα ανακαλυφθεί. Στην εποχή της πληροφορικής και την έξαρση των εφαρμογών στο internet, στην κινητή τηλεφωνία και στις τηλεματικές εφαρμογές η επικοινωνία στους οργανισμούς πρέπει να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα.

Η επικοινωνία του οργανισμού με τους πελάτες κυρίως υλοποιείται με τις εφαρμογές του marketing. Η πετυχημένη επικοινωνία θα δώσει το συγκριτικό πλεονέκτημα στο σκληρό ανταγωνιστικό περιβάλλον των επιχειρήσεων και των οργανισμών. Το internet και οι εφαρμογές του παίζουν κεντρικό ρόλο στην επικοινωνία.

3.2. Τομέας Επικοινωνίας στους Οργανισμούς

Το σύνταγμα της Ελλάδας στο άρθρο 5^α παρ. 2 λέει ότι «Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του

Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19¹³». Επίσης ο όρος Δημοσιότητα εξηγείται ως το να είναι ή να γίνεται κάτι ευρέως γνωστό(Μπαμπινιώτης, 2007: 14)¹⁴.

Σήμερα όλα τα Ελληνικά Υπουργεία έχουν τμήματα Δημοσίων σχέσεων, Δημοσιότητας και ενημέρωσης, τμήμα επικοινωνίας, άλλες φορές αυτόνομα και οργανωμένα και άλλες φορές ως τμήματα γενικών διευθύνσεων. Στο Υπουργείο Παιδείας υπάρχει γραφείο ενημέρωσης πολιτών και γραφείο τύπου και Δημοσίων σχέσεων¹⁵. Στο υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει την Υπηρεσία Ανάπτυξης Πληροφορικής, ενώ υπηρεσίες πληροφόρησης και επικοινωνίας υπάρχουν στη Γενική Διεύθυνση Διοικητικού Εκσυγχρονισμού και στη Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης¹⁶. Όμως όλα τα Υπουργεία, οι Φορείς του Δημοσίου τομέα και οι Επιχειρήσεις έχουν προβολή στο internet. Οι ιστοσελίδες των Δημοσίων οργανισμών κατέχουν μεγάλο κομμάτι στην Ελληνική παρουσία στο internet.

Οι τελευταίες κυβερνήσεις περιέχουν στα προεκλογικά προγράμματά τους και στις άμεσες στρατηγικές τους θέματα Δημοσιότητας και προβολής και τα συνδέουν με την εξάλειψη της διαφθοράς και της γραφειοκρατίας¹⁷. Η Δημοσιότητα και η προβολή θα ενισχύσει την δημόσια εικόνα εκσυγχρονισμού του Δημόσιου τομέα και θα έχει άμεση, γρήγορη και ικανή πληροφόρηση σε όλους τους πολίτες της χώρας ειδικά στις νέες ηλικίες και στους μορφωμένους.

Στους Δημόσιους οργανισμούς, στα ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ η τεχνολογική αναποτελεσματικότητα θεωρείται ένα από τα κυριότερα μειονεκτήματα σε σχέση με τους οργανισμούς του ιδιωτικού τομέα. Η Δημόσια επιχείρηση λόγω του κοινωνικού του ρόλου και σκοπού δεν χρησιμοποιεί τους συντελεστές παραγωγής κατά τέτοιο τρόπο ώστε να παράγεται το τελικό προϊόν με το ελάχιστο δυνατό κόστος (Γεωργακόπουλος, 2000: 157). Ο κυριότερος παράγοντας τεχνολογικής αναποτελεσματικότητας είναι η έλλειψη κινήτρων για επίτευξη οικονομικής αποτελεσματικότητας. Όμως με την έλευση του ανταγωνισμού σε τομείς που ήταν δημόσιο μονοπώλιο και η απαίτηση της κοινωνίας για αύξηση της παραγωγικότητας και λιγότερη γραφειοκρατία στους Δημόσιους οργανισμούς, η αποτελεσματική επικοινωνία βρίσκεται στο επίκεντρο των επενδύσεων των Δημοσίων οργανισμών. Τα Πανεπιστήμια και τα ΑΤΕΙ της χώρας προσπαθούν και αυτά να επικοινωνήσουν, να πληροφορήσουν και να προβάλλουν τους οργανισμούς τους μέσα από διαδίκτυο. Σήμερα όλα τα Ανώτατα Ιδρύματα της χώρας έχουν ιστοσελίδα στο Διαδίκτυο. Το αγαθό της Δημοσιότητας

¹³ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ. Άρθρο 5α.παρ.2

¹⁴ ΛΕΞΙΚΟ για το σχολείο και το γραφείο, Γ. Μπαμπινιώτη 2^{ος} τόμος εκδ. κέντρο λεξικολογίας.

¹⁵ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, site: www.ypepth.gr 1/5/2008

¹⁶ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, site: www.ypes.gr 1/5/2008

¹⁷ ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ. Προγραμματικές δηλώσεις 2007

μοιράζεται μέσα από τα site των Πανεπιστημίων άλλοτε πολύ και άλλοτε καθόλου αποτελεσματικά.

3.3 Αρχές marketing

Το marketing θεωρείται μία από τις σημαντικότερες λειτουργίες των οργανισμών και των επιχειρήσεων. Τα τελευταία 60 χρόνια αναπτύσσεται ραγδαία, λόγω της αυξανόμενης επέκτασης του όγκου και της γκάμας των προϊόντων, των υπηρεσιών και των αγορών. Όσο θα εντείνεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των οργανισμών, δημοσίων και ιδιωτικών τόσο θα είναι και πιο σημαντικό το marketing. Επίσης αυξάνει η σημασία της εικόνας των Δημόσιων φορέων προς τους πολίτες μιας χώρας ή προς το παγκόσμιο κοινό.

Η σημασία του marketing στο Δημόσιο τομέα είναι τόσο μεγάλη διότι αλλάζει σταδιακά η προσέγγιση για τον πολίτη, μέσω της εφαρμογής της Διοίκησης μέσω στόχων και της Διοίκησης Ολικής ποιότητας. Πιο συγκεκριμένα το Ενωσιολογικό πλαίσιο ποιότητας δείχνει τη σημασία των διαδικασιών προς τους Ανθρώπους, τους πελάτες και την επίδραση στην κοινωνία. Μία από τις ενέργειες για την εφαρμογή της Διοίκησης Ολικής ποιότητας είναι η επικοινωνία και οι συμβολικές πράξεις της Ανώτατης Διοίκησης για τη διαμόρφωση της κατάλληλης κουλτούρας (Μπουραντάς, 2002: 517).

Ο ορισμός του marketing είναι:

Το marketing είναι μία κοινωνική διαδικασία και μια διαδικασία management με την οποία τα άτομα και οι ομάδες αποκτούν ό,τι χρειάζονται και επιθυμούν μέσω της παραγωγής, της προσφοράς και της ανταλλαγής προϊόντων αξίας με άλλα (Kotler, 1994: 40).

Άρα το marketing ενδιαφέρει ανθρώπους και οργανισμούς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οργανώσεις. Το marketing ολικής ποιότητας (Τζωρτζάκης, 1996:50) αποτελεί την τελευταία απάντηση στη στο σημερινό ανταγωνιστικό και πολύ σκληρό περιβάλλον. Τρία είναι τα βασικότερα στοιχεία της παραπάνω θεωρίας: 1) Η επιχείρηση να ικανοποιεί τις ανάγκες του πελάτη, 2) Η επιχείρηση να ικανοποιεί τις ανάγκες του προσωπικού της 3) Η εφαρμογή της θεωρίας να αρχίζει από την κορυφή της διοικητικής πυραμίδας. Οι οργανισμοί εφαρμόζουν το marketing – mix, δηλαδή το συνδυασμό του ανθρώπινου δυναμικού και των άλλων υλικών μέσων, τα οποία απαιτούνται για την εκπλήρωση των προγραμμάτων και στόχων της επιχείρησης σε μία αγορά. Το marketing mix μπορεί να διαχωριστεί σε διαφορετικές μεταβλητές. Για τις υπηρεσίες έχουμε 7 μεταβλητές¹⁸ ή «7Ps»:

- Προϊόν (product)

---

¹⁸ Choices for Self – Managing Schools, chapter 2.4. MARKETS AND MARKETING, CHRIS JAMES AND PETER PHILIPS pub. British Educational Management and Administration Society

- Διανομή – Μέρος ή Προσβασιμότητα (place)
- Τιμή (price)
- Προώθηση (promotion)
- Άνθρωποι (people)
- Διαδικασίες (processes)
- Αποδείξεις (proof).

Το βάρος στον οργανισμό πέφτει στο συγκριτικό πλεονέκτημα το οποίο θα διαμορφώσει έτσι ώστε να διαφοροποιείται από τους ανταγωνιστές του και να προτιμηθεί από τους πελάτες του. Το marketing δεν διαφέρει ουσιαστικά στη θεωρία του αν ο οργανισμός παράγει προϊόντα ή υπηρεσίες, ή αν είναι κερδοσκοπικός ή όχι. Στη σημερινή εποχή όλοι οι οργανισμοί πρέπει να εφαρμόζουν τις διαδικασίες του marketing. Στο marketing mix η μεταβλητή Προώθηση είναι η διαδικασία επικοινωνίας (Kotler, 1994: 952) με τους σημερινούς και με τους υποψήφιους / πιθανούς πελάτες, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του management. Το μίγμα επικοινωνίας marketing (το οποίο ονομάζεται και μίγμα προώθησης) συνίσταται σε τέσσερα βασικά εργαλεία:

- **Διαφήμιση:** Οποιαδήποτε μορφή μη προσωπικής παρουσίασης και προώθησης ιδεών, αγαθών ή υπηρεσιών από ένα προσδιορισμένο φορέα.

- **Προώθηση Πωλήσεων:** Βραχυχρόνια κίνητρα που ενθαρρύνουν την αγορά ή την πώληση ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

- **Δημόσιες σχέσεις:** Μια ποικιλία προγραμμάτων που είναι φτιαγμένα να βελτιώσουν, να διατηρήσουν ή να προστατεύσουν την εικόνα μιας εταιρίας ή ενός προϊόντος.

- **Προσωπική πώληση:** Η προφορική παρουσίαση σε κάποια συζήτηση με έναν ή περισσότερους υποψήφιους αγοραστές, η οποία αποσκοπεί στη δημιουργία πωλήσεων.

Η σημασία της χρήσης του διαδικτύου για το marketing έγκειται στη δυνατότητα αύξησης μέσω αυτών των κερδών της επιχείρησης. Η αύξηση του κέρδους μπορεί να επιτευχθεί μέσα από ένα πρόγραμμα marketing που θα έχει τους εξής στόχους τα οποία είναι τα σειρά τους και πλεονεκτήματα σε σχέση με το παραδοσιακό marketing:

1. Την αύξηση των συναλλαγών
2. Τη μείωση του κόστους των συναλλαγών
3. Την πώληση των ιδίων πληροφοριών
4. Την ικανοποίηση των πελατών, την πιστότητα τους και την

απόκτηση νέων πελατών μέσω των συστημάτων ηλεκτρονικής διαχείρισης πελατειακών σχέσεων και γενικότερα σχεσιακού μάρκετινγκ μέσα από το διαδίκτυο.

Επιπλέον λειτουργίες του marketing μέσα από το internet μπορεί να είναι:

- Έρευνα αγοράς.
- Ανάπτυξη προϊόντων.
- Εισαγωγή νέου προϊόντος, δοκιμή προϊόντος
- Διαφοροποίηση, αλλαγή προϊόντος.

- Σχεδιασμός προγράμματος μάρκετινγκ και διαφήμισης, το οποίο είναι το πιο σημαντικό για εκπαιδευτικούς οργανισμούς.

- Αναβάθμιση της εικόνας/image της επιχείρησης και του προϊόντος, επίσης πολύ σημαντικό για εκπαιδευτικούς οργανισμούς.

- Προσέλκυση της προσοχής, του ενδιαφέροντος και ανάπτυξη της αγοραστικής πρόθεσης του πελάτη με την παρουσίαση των αναγκαίων πληροφοριών και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων για τα προϊόντα.

- Υποστήριξη του πελάτη πριν την πώληση, πληροφορείται μέσω του internet

- Υποστήριξη μετά την πώληση πληροφορείται μέσω του internet, υπηρεσίες σέρβις.

Βλέπουμε λοιπόν ότι το παραδοσιακό marketing μεταλλάσσεται με την εισβολή του internet στις καθημερινές λειτουργίες της ζωής, της κοινωνίας και της αγοράς και αναδύεται η νέα μορφή που πλέον ονομάζουμε internet – marketing ή σύγχρονο marketing.

3.4. Προβολή στο διαδίκτυο

Το internet δίνει πάρα πολλές ευκαιρίες προβολής σε έναν οργανισμό για να προβληθεί σε όλο τον κόσμο που μπορεί να συνδεθεί στο δίκτυο. Το internet την τελευταία 10ετία έχει φέρει τα πάνω κάτω στο marketing. Για άλλους θεωρείται κομμάτι της προώθησης, το τμήματος του marketing mix, για άλλους ένα ακόμα MME, με τις δικές του δυνατότητες προβολής και προώθησης, ενώ άλλοι επιμένουν ότι το internet όχι μόνο αλλάζει το marketing αλλά και την ίδια τη μορφή του οργανισμού και διαπερνάει όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης (κύριες και δευτερεύουσες). Η Πληροφορική είναι η επιστήμη της επεξεργασίας πληροφοριών με τη χρήση υπολογιστικών συστημάτων και ασχολείται με τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, παρουσίαση, αναγνώριση και μετάδοση της πληροφορίας

Ένα Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ) περιλαμβάνει τα παρακάτω τμήματα:

- 1.Υλικό
- 2.Λογισμικό Συστημάτων
- 3.Λογισμικό Εφαρμογών
- 4.Οργάνωση
- 5.Χρήστη

Στη χώρα μας το internet χρησιμοποιείται από πολλούς ανθρώπους. Περίπου 25% του πληθυσμού χρησιμοποιεί μία φορά την εβδομάδα το διαδίκτυο. Οι οργανισμοί Δημόσιοι και Ιδιωτικοί κάνουν την ελάχιστη χρήση του διαδικτύου που είναι η Προβολή ή η Δημοσιότητα του οργανισμού μέσω μιας ιστοσελίδας και η ανταλλαγή μηνυμάτων. Πολλές επιχειρήσεις κάνουν εμπορία μέσω internet οπότε μιλάμε για αναπτυσμένο Internet marketing, που αναφέρεται επίσης ως online marketing, διαφήμιση, eMarketing (ή e-Marketing) και ο ορισμός του είναι η εμπορία των

προϊόντων ή υπηρεσιών του οργανισμού μέσω του Internet. Επίσης ο οργανισμός μπορεί να διαφημιστεί μέσω τοποθετήσεων banners ή διαφημίσεων και κοινώς αναφέρεται ως Web διαφήμιση (Webvertising) ή και Web Marketing.

Οι βασικές κατηγορίες εφαρμογών του internet είναι (Σκιαδάς, 2001:114):

1. Συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων. Business – to – Business (B2B)
2. Συναλλαγές μεταξύ επιχείρησης και τελικού καταναλωτή. Business - to – Consumer (B2C)
3. Συναλλαγές μεταξύ Ιδιωτών. Consumer - to Consumer (C2C).
4. Συναλλαγές μεταξύ Δημοσίων Φορέων και τελικών καταναλωτών. Public – to – Consumer (P2C).
5. Συναλλαγές μεταξύ Δημοσίων Φορέων και επιχειρήσεων. Public – to – Business (P2B).
6. Συναλλαγές μεταξύ Δημοσίων Φορέων. Public – to – Public (P2P).

Οι περιπτώσεις εφαρμογών που έχουν σχέση οι Δημόσιοι Φορείς είναι στο επίκεντρο της πολιτικής των Υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του Υπουργείου Ανάπτυξης με την πολιτική της Κοινωνίας της Πληροφορίας και προγράμματα από το Γ' ΚΠΣ που αφορούσαν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Το πρόγραμμα ΣΥΖΕΥΞΙΣ είναι το πρόγραμμα που ενώνει και δικτυώνει τους Δημόσιους Φορείς και τους πολίτες – καταναλωτές.

Στην εργασία μας έχουμε να κάνουμε με πιο ευέλικτες μορφές πληροφόρησης και επικοινωνίας που την πολιτική πρωτοβουλία την αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι Οργανισμοί και λιγότερο η κεντρική Διοίκηση. Το internet δίνει τη δυνατότητα:

1. Της Προβολής της Δημόσιας υπηρεσίας με τις υπηρεσίες που προσφέρει.
2. Της άμεσης ενημέρωσης ζητημάτων της Δημόσιας υπηρεσίας.
3. Της επικοινωνίας για προσωπικά ζητήματα πολιτών – καταναλωτών προς τη Δημόσια υπηρεσία.
4. Τη διευκόλυνση ζητημάτων επικοινωνίας που με άλλο μέσο μετάδοσης θα ήταν αδύνατο να σταλεί.

Τα πλεονεκτήματα είναι πάρα πολλά. Η ομαδοποίησή τους μας οδηγεί στα παρακάτω:

1. Με τη δημοσιότητα ζητημάτων της Δημόσιας υπηρεσίας υπηρετείται ο σκοπός της διαφάνειας σε μεγάλο μέρος της.
2. Η γραφειοκρατία (Διοίκηση μέσω γραφείων) μειώνεται.
3. Η επαφή μεταξύ Δημοσίων υπαλλήλων και πολιτών – καταναλωτών μειώνεται δραστικά.
4. Τα αιτήματα των πολιτών ομαδοποιούνται καλύτερα.
5. Η απάντηση στους πολίτες είναι ακόμα αμεσότερη και γρηγορότερη.
6. Η Δημόσια Υπηρεσία προβάλλει τους στόχους της και τις υπηρεσίες της σε όλο τον κόσμο.

Με την προβολή της υπηρεσίας στο internet υπηρετείται η πολιτική για αποτελεσματικότερη Δημόσια Διοίκηση. Τα έγγραφα, οι επιστολές, οι συνεχείς επικοινωνίες παύουν να υπάρχουν σε τόσο μεγάλο όγκο. Με την εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής και της δικτύωσης όλου του Δημόσιου τομέα της Χώρας οι συναλλαγές πολιτών – Κράτους θα πάνουν να είναι τόσο δύσκολες όσο θεωρείται από μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης. Το internet προσφέρει αμφίδρομη επικοινωνία, ενημέρωση και προβολή για τις Δημόσιες υπηρεσίες.

Η προσέγγιση πλέον του marketing και της επιμέρους λειτουργίας της προβολής αλλάζει για να ενσωματώσει τα πλεονεκτήματα του διαδικτύου.

3.4.1 Τι είναι διαδίκτυο

Το δίκτυο ή net είναι η σύνδεση των Υπολογιστών μεταξύ τους. Το δίκτυο είναι η συνισταμένη 3 παραγόντων: Των μηχανών, των λογισμικών και των ανθρώπων. Το διαδίκτυο ή internet δεν είναι το μοναδικό δίκτυο ούτε είναι αυτόνομο. Είναι πολλά δίκτυα μαζί και ενώνει σχεδόν όλα τα μέρη του κόσμου. Το διαδίκτυο συνδέεται μέσω της απλής τηλεφωνικής γραμμής ή γραμμής τηλεφώνου με ειδικά χαρακτηριστικά ή μέσω δορυφόρου. Αυτό που ξεχωρίζει το δίκτυο του internet από τα άλλα δίκτυο είναι η ανοικτή προσβασιμότητά του, η μεγάλη επέκτασή του και οι εφαρμογές που ξεδιπλώνονται και αναπτύσσονται συνεχώς. Τα βασικά ιστορικά γεγονότα εξέλιξης του διαδικτύου είναι(Καϊμάκη, 1997:35):

- Δημιουργία του APRA 1957 (ADVANCED Research Project Agency) με πρωτοβουλία του Υπουργείου Άμυνας των Η.Π.Α., με σκοπό να συσφίξει την εθνική επιστημονική συνεργασία για στρατιωτικούς λόγους.

- Γέννηση του Δικτύου Arpanet στο Πανεπιστήμιο του Λος Άντζελες το 1969.

- Δημιουργία του πρώτου πρωτοκόλλου NCP 1970 (Network Control Protocol).

- Δημιουργία της πρώτης λίστας συζήτησης με θέμα την επιστημονική φαντασία το 1972.

- Το 1983 το NCP αντικαθίσταται από το TCP/IP. Το δίκτυο Arpanet χωρίζεται σε Arpanet και Milnet που έχει αποκλειστικά στρατιωτική χρήση.

- Ο Tim Berners-Lee δημιουργεί το World Wide Web που το πρότεινε για επικοινωνία στο CERN (Ευρωπαϊκό Κέντρο έρευνας στην πυρηνική φυσική).

- Το 1990 το Arpanet ενσωματώνεται στο δίκτυο, του οποίου την ανάπτυξη χρηματοδοτεί το Nasional Science Foundation και το οποίο ονομάζεται International Network ή Internet.

- Δημιουργία του internet Society (ISOC) το 1992, για την αρχιτεκτονική του διαδικτύου.

- Λανσάρισμα του προγράμματος Netscape το 1994.

- Το 1995 ενώνονται πολλά δίκτυα μεταξύ τους όπως το MCLnet, το Sprignet, το ANSnet και αντικαθίσταται το δίκτυο του Nasional Science Foundation.

Το internet φιλοξενεί διάφορες εφαρμογές που δίνονται στους χρήστες για χρησιμοποίησή τους. Το WWW που πλέον έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις και πολλές φορές «μπερδεύονται» η εφαρμογή WWW και το internet είναι η εφαρμογή παρουσίασης μέσω ενός προγράμματος στο H/Y μιας παρουσίασης στο διαδίκτυο, επιχείρησης, προσώπου, οργανισμού. Η μεταφορά αρχείων FTP, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τα διάφορα links, η μεταφορά εικόνων, βίντεο και το ηλεκτρονικό κατάστημα έκαναν το internet να θεωρείται υπεύθυνο για την επικοινωνία εκατομμυρίων ανθρώπων στον Πλανήτη που πλέον αρχίζει να θεωρείται ως Πλανητικό χωριό. Πλέον οι κάθε χώρες προσπαθούν να βελτιώσουν:

1. Ταχύτητα
2. Ασφάλεια
3. Αύξηση αριθμού κατοίκων χρησιμοποίησης διαδικτύου.
4. Αύξηση επενδύσεων στις δεξιότητες στο διαδίκτυο.

Το internet εξελίχθηκε μέσα σε 10 χρόνια από εφαρμογή επιστημονικών εργαστηρίων, στοιχείο προβολής και επικοινωνίας, και σήμερα θεωρείται ένας παράλληλος κόσμος που αν δεν έχεις θέση(location) σ' αυτό ίσως και να μην υπάρχει!

Η πληροφορική και οι νέες τηλεπικοινωνιακές τεχνολογίες μετέβαλαν τη λειτουργία του κλασσικού μάρκετινγκ, παρέχοντάς του νέα εργαλεία για την άσκηση των δραστηριοτήτων του με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητάς του και την ικανοποίηση των διαμορφούμενων αναγκών των πελατών. Η χρήση των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας και των συστημάτων της πληροφορικής στο μάρκετινγκ παρουσιάζει μια διπλής κατεύθυνσης αλληλεξάρτηση: α) Από τη μια, η χρήση της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών υποστηρίζει την εκπλήρωση της υπάρχουσας στρατηγικής μάρκετινγκ, β) Από την άλλη όμως, μέσα από τις νέες αυτές τεχνολογίες διαμορφώνονται και αναπτύσσονται νέες στρατηγικές μάρκετινγκ. Ποια είναι τα βασικά θέματα για την τεχνολογική εξέλιξη του marketing;

1. Το Πληροφοριακό Σύστημα Μάρκετινγκ (Marketing Information System MAIS)
2. Συστήματα διαχείρισης πελατών (Customer Relationship Management CRM)
3. Μάρκετινγκ βάσει δεδομένων (Database Marketing) και
4. Ηλεκτρονική παρακολούθηση των σημείων πώλησης, (EPOS, electronic point of sales).
5. Η χρήση έξυπνων καρτών (smart cards)
6. Προγράμματα πιστότητας (loyalty programs).
7. Εφαρμογή συστημάτων bar codes και Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων (GIS).
8. Η χρήση των πολυμέσων (multimedia).

9. Το online marketing / Internet marketing με τη χρήση του διαδικτύου και η σταδιακή υιοθέτηση τεχνολογιών και λειτουργιών
10. Ηλεκτρονικό Εμπόριο και ηλεκτρονικού επιχειρείν.

3.4.2. Τεχνολογία διαδικτύου

Η τεχνολογία του internet στηρίζεται στο μοντέλο πελάτη – εξυπηρετή (client – server). Σύμφωνα με το μοντέλο του πελάτη – εξυπηρετή, αναπτύσσουμε ένα πρόγραμμα το οποίο οργανώνει και διαχειρίζεται αυτόνομα το αρχείο δεδομένων. Το πρόγραμμα είναι ο εξυπηρετής¹⁹. Με τον εξυπηρετή ενώνουμε τον χρήστη με τον server με τον άλλον απομακρυσμένο υπολογιστή. Έτσι το WWW ή παγκόσμιος Ιστός βρήκε τον τρόπο της αυτόματης εξυπηρέτησης πολλών ερωτήσεων και θεμάτων μεταξύ των χρηστών. Λόγω αυτής της απλής και χωρίς ειδικές γνώσεις της κατάστασης του εξοπλισμού, της κατάστασης της σύνδεσης ή του προγραμματισμού ο Παγκόσμιος Ιστός εξελίχθηκε ραγδαία και σχεδόν έχει επικαλύψει το internet και τις άλλες εφαρμογές του.

Χαρακτηριστικά στοιχεία του Ιστού:

Υπερκείμενο: Το ηλεκτρονικό κείμενο που είναι οργανωμένο σε μη γραμμική μορφή.

Υπερμέσα: Μία συλλογή πληροφοριών αποτελούμενη από πολυμεσικά στοιχεία η οποία είναι οργανωμένη σε μη γραμμική μορφή.

Πολυμέσα: Η πληροφορία που παρουσιάζεται με πολλαπλές μορφές. Άρα μία σελίδα ή ένας χώρος μπορεί να περιέχει:

- 1.Κείμενο.
- 2.Εικόνα.
- 3.Βίντεο.
- 4.Ήχο.
- 5.Κινούμενα σχέδια.

Με την εξέλιξη του παγκόσμιου ιστού δημιουργήθηκαν προγράμματα που βοηθούν τους χρήστες να «σερφάρουν», δηλαδή να επισκέπτονται πιο εύκολα έναν ιστοχώρο και το άτομο ή τον οργανισμό να δημιουργεί πιο αποτελεσματικά τον ιστοχώρο του. Από το 1995 έχουν περάσει σχεδόν 13 χρόνια όταν λανσαρίστηκε η γλώσσα προγραμματισμού java η οποία μπορούσε να δημιουργήσει σελίδες και να διαβαστούν σε όμορφο και λειτουργικό περιβάλλον από τους χρήστες μέσω ειδικών προγραμμάτων που διαβάζουν σελίδες όπως τον explorer ή τον Netscape. Σήμερα έχουν δημιουργηθεί προγράμματα που βοηθούν στη δημιουργία σελίδων στο διαδίκτυο χωρίς τη γνώση μίας γλώσσας προγραμματισμού. Επίσης υπάρχουν εργαλεία on-line που μπορεί το άτομο ή ο οργανισμός να προβληθεί μέσω σελίδας στο διαδίκτυο.

---

¹⁹ Προγραμματιστικά εργαλεία για το Διαδίκτυο, Υπουργείο Παιδείας 2^{ος} Κύκλος τομέας Πληροφορικής και Δικτύων κεφ. 1 Το περιβάλλον του Παγκόσμιου Ιστού.

Η φιλοσοφία της τεχνολογίας εφαρμογών διαδικτύου ακολουθεί το μοντέλο πελάτη – εξυπηρετή δημιουργώντας ακόμα περισσότερες ευκολίες στο χρήστη πλέον του διαδικτύου είτε είναι επισκέπτης, είτε είναι ιδιοκτήτης του χώρου που προβάλλει κάποιες δημιουργίες του. Οι ιδιότητες των εργαλείων λογισμικού συνοψίζονται στα εξής:

- Ευκολία στη μάθηση.
- Φιλικά προς το χρήστη
- Παρόμοια στο χρήστη με πακέτα λογισμικού επεξεργασίας κειμένου.

Η επιτυχία τους επικεντρώνεται πλέον στα παραπάνω χαρακτηριστικά. Επίσης πολλές ιστοσελίδες ακολουθούν τη λεγόμενη απλή αρχιτεκτονική και πετυχαίνουν τρομερά επιχειρηματικά σχέδια που έχουν και κοινωνικές προεκτάσεις. Βλέπε την επιτυχία του Facebook και του Google. Η τεχνολογία προκαλεί σεισμικές αλλαγές στο χώρο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, της Εκπαίδευσης, της Διατραπεζικής και των Τυχερών παιχνιδιών. Το διαδίκτυο χτυπάει την πόρτα όλων των τομέων υπηρεσιών και πολλών τομέων προϊόντων στην πραγματική οικονομία. Οι υπηρεσίες επειδή δεν αισθάνονται πριν την αγορά τους (δε γεύονται, δεν ακούγονται, δεν πιάνονται, δεν βλέπονται, δε μυρίζονται) μπορούν να προωθηθούν μέσω του internet πιο αποδοτικά (σχέση κόστους προώθησης προς προσβασιμότητα πελατών) απ' όποιο άλλο μέσο επικοινωνίας, διαφήμισης ή ενημέρωσης.

**ΜΕΡΟΣ 3^Ο: SITE ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ:**

**Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών
Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ**

4.1. Αρχές Συγκριτικής αξιολόγησης

Η Συγκριτική αξιολόγηση (Benchmarking) είναι η συνεχής έρευνα, μέτρηση και συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων, των προϊόντων, των στρατηγικών, των πολιτικών, των λειτουργιών, του κλίματος, της κουλτούρας, των δομών, των διαδικασιών, των συστημάτων, των μεθόδων, των ικανοτήτων και των πρακτικών της επιχείρησης, με αυτές των «τελειότερων ανταγωνιστών» ή με αυτές των επιχειρήσεων που αναγνωρίζονται ως «τέλειες» σε συγκεκριμένο αντικείμενο, με σκοπό τη συνεχή μάθηση και συνεχή βελτίωση της αποδοτικότητας, της ανταγωνιστικότητας, της αποτελεσματικότητας συνολικά. (Μπουραντάς, 2002:527-528) Το Benchmarking είναι χρήσιμο όσο και απαραίτητο για τους παρακάτω λόγους: (Μπουραντάς, 2002:530-532)

■ Συμβάλλει στην αυτογνωσία η οποία αποτελεί βασική προϋπόθεση βελτίωσης και προόδου.

■ Μειώνει την αυταρέσκεια και τον εφησυχασμό.

■ Αποτελεί πηγή και μέσο μάθησης.

■ Υποστηρίζει το σχεδιασμό στοχευμένων αλλαγών και δημιουργεί «αίσθημα επείγοντος» για αυτές.

■ Συμβάλλει στην προσαρμογή στις εξελίξεις του περιβάλλοντος και του επηρεασμού τους.

■ Δημιουργεί παρακίνηση και δέσμευση των ανθρώπων της επιχείρησης για συνεχώς υψηλότερες επιδόσεις.

■ Συμβάλλει στην διαμόρφωση επιτυχημένων επιχειρησιακών στρατηγικών.

■ Ενισχύει το κλίμα και την κουλτούρα της επιχειρηματικότητας και συνεχούς βελτίωσης.

■ Αυξάνει την αποδοτικότητα, την ανταγωνιστικότητα και τη συνολική αποτελεσματικότητα της επιχείρησης.

Το benchmarking μπορεί να είναι εκτεταμένο, δηλαδή να αφορά το σύνολο των ζητημάτων μιας επιχείρησης ή εστιασμένο σε ένα μόνο ζήτημα π.χ. διαδικασία προσλήψεων, διαχείριση αποθεμάτων, τη διαμόρφωση ενός site για εκπαιδευτικούς οργανισμούς όπως στην εργασία.

Με κριτήριο το περιεχόμενο του Benchmarking το διακρίνουμε σε Στρατηγικό (Αφορά την συγκριτική αξιολόγηση των στρατηγικών της επιχείρησης με αυτές των ανταγωνιστών με σκοπό την προσαρμογή και τη διαμόρφωση περισσότερο επιτυχημένων στρατηγικών) και Λειτουργικό (Αφορά την συγκριτική αξιολόγηση των λειτουργιών, των διεργασιών, των διαδικασιών, των δομών, των συστημάτων, των μεθόδων, του κλίματος, της κουλτούρας, των δεικτών αποδοτικότητας -παραγωγικότητας κ.λ.π) Στο Στρατηγικό Benchmarking αξιολογούνται σημαντικά θέματα όπως:

- Στρατηγικές μάκροεπιπέδων των ανταγωνιστών σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς.

- Οι στρατηγικές προϊόντων.
- Οι επενδυτικές επιλογές.
- Οι στρατηγικές συνεργασίας.
- Τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα.
- Οι στρατηγικές επιδόσεις.

Στο Λειτουργικό Benchmarking με κριτήρια τα «σημεία αναφοράς» ή «φορείς σύγκρισης» διακρίνεται σε:

■ Εξωτερικό Benchmarking (Η συγκριτική αξιολόγηση γίνεται με «φορείς σύγκρισης» που βρίσκονται στο εξωτερικό της επιχείρησης, δηλαδή ανταγωνιστές ή άλλες επιχειρήσεις με υποδειγματικές πρακτικές) όπως στη εργασία.

■ Εσωτερικό Benchmarking (Η συγκριτική αξιολόγηση γίνεται μεταξύ των διάφορων οργανωτικών μονάδων της επιχείρησης όπως εργοστάσια, τμήματα, θυγατρικές σε διαφορετικές χώρες).

Τα στάδια εφαρμογής του Benchmarking είναι (μπουραντάς, 2002, 533-534):

1. Προσδιορισμός των στόχων και του περιεχόμενου του Benchmarking.

- Γιατί γίνεται το benchmarking, ποια αξία προσθέτει, τι θέλουμε να επιτύχουμε και για ποια συγκεκριμένα αντικείμενα θα γίνει η αξιολόγηση (π.χ λειτουργία παραγωγής, αλυσίδα εφοδιασμού, στρατηγικές, κλπ.).

2. Επιλογή σημείων αναφοράς-σύγκρισης

- Οι επιχειρήσεις – σημεία σύγκρισης μπορεί να είναι οι επιχειρήσεις ηγέτες του κλάδου ή/και άλλων κλάδων που αναγνωρίζονται για την εφαρμογή συγκεκριμένων υποδειγματικών πρακτικών.

3. Πηγές-συλλογή πληροφοριών

- Πηγές πληροφοριών αποτελούν οι εταιρίες συμβούλων επιχειρήσεων οι οποίες διαθέτουν εμπειρίες και πληροφορίες από περισσότερες εταιρίες του ίδιου κλάδου καθώς και δημοσιευμένα στοιχεία, επαγγελματικά έντυπα, πελάτες, προμηθευτές, διανομείς κ.τ.λ.

4. Ανάλυση των δεδομένων

- Στο στάδιο αυτό γίνεται η ανάλυση-μελέτη των πληροφοριών και προσδιορίζονται τα κύρια ζητήματα-συμπεράσματα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τη διοίκηση της εταιρίας και γενικά από όλους τους αφορούν.

5. Σχέδια βελτίωσης :

- Με βάση τα συμπεράσματα της συγκριτικής ανάλυσης του προηγούμενου σταδίου λαμβάνονται αποφάσεις που αφορούν αλλαγές με σκοπό η επιχείρηση να βελτιωθεί σύμφωνα με τις υποδειγματικές πρακτικές.

6. Υλοποίηση σχεδίων βελτίωσης-αξιολόγηση αποτελεσμάτων.

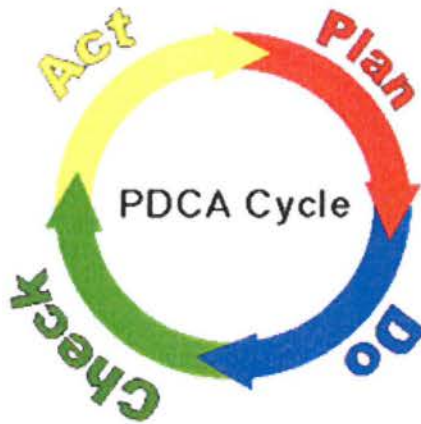
Η ανάλυση συγκριτικής αξιολόγησης στηρίζεται και έχει τις ίδιες αρχές με τη φιλοσοφία του Deming. Ο Deming με το κύκλο του, βλέπε παρακάτω το σχήμα συνιστά συνεχή και αέναη προσπάθεια βελτίωσης. Ο W. Edward Deming στον κύκλο PCDA, Σχεδιασμός (Planning), Έργο (Doing), Έλεγχος (Checking) και Δράση (Acting), υποστηρίζει και περιγράφει ως εξής τον κύκλο PCDA:

α. Σχεδιάζω μια αλλαγή για βελτίωση της δραστηριότητας.

β. Εκτελώ τη δοκιμή στην προτεινόμενη αλλαγή.

γ. Ελέγχω ή μελετώ τα αποτελέσματα της δοκιμής.

δ. Παίρνω την ανατροφοδότηση και ενέργεια ανάλογα με τα αποτελέσματά τους, είτε υιοθετώντας την αλλαγή είτε απορρίπτοντας την και προτείνοντας στη θέση της κάποια άλλη. Με τη διαδικασία του κύκλου υπάρχει συνεχής ποιοτική βελτίωση χωρίς τέλος.

Σχήμα 1: Ο κύκλος του Deming

4.2. Μεθοδολογία ανάλυσης

Η ανάλυσή μας βασίζεται στη γενική αναγνώριση Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων μέσω της Παγκόσμιας κατάταξης που λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο. Τα μεταπτυχιακά τους είναι μέρος της αξιολόγησής τους με μεγάλο και κρίσιμο βαθμό.

Θα αναλύσουμε την προβολή μεταπτυχιακών του University of Cambridge και του University of Oxford από την Ευρώπη. Από την Βόρεια Αμερική θα αναλύσουμε site από το Harvard University και το Stanford University και από την Ασία τα μεταπτυχιακά του Tokyo University και του

Kyoto University. Η Ελλάδα έχει το Πανεπιστήμιο των Αθηνών στις θέσεις 81- 123 για την Ευρώπη και 203 – 304 στην παγκόσμια κατάταξη. Επίσης θα αναλύσουμε και το Πανεπιστήμιο Πειραιά ως το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα με πολλές διεθνείς διακρίσεις σε θέματα τεχνολογίας και πληροφορικής. Στην Ελλάδα ως βέλτιστη πρακτική θεωρούμε τη λειτουργία των Κέντρων εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

Η μεθοδολογία μας αναλύει την αγορά των μεταπτυχιακών του κόσμου με βάση την παγκόσμια κατάταξή τους και στοχεύει στην ανάλυση των δικτυακών τους χώρων, έτσι ώστε να φτάσουμε στις καλύτερες πρακτικές προβολής site. Με την ανάλυση των site των καλύτερων πανεπιστημίων πετυχαίνουμε την αποτελεσματικότερη λειτουργία του site του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, αποκλείοντας άλλες μεθόδους εύρεσης πρακτικών καλύτερων site. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι οι καλύτερες πρακτικές πηγάζουν ευκολότερα και έχουν άμεση επιρροή στην εικόνα του Πανεπιστημίου από την ανάλυση των ανταγωνιστικών Πανεπιστημίων ή των καλύτερων εξ αυτών. Μία άλλη μέθοδος λόγου χάρη της δημιουργίας site από τα καλύτερα site της Ελλάδας από Ιδιωτικές εταιρίες ή από δημόσιες δεν θεωρείται αποτελεσματική διότι η αγορά της Ανώτατης Εκπαίδευσης είναι πολύ ειδική και έχει συγκεκριμένο κοινό. Επίσης θα προτείναμε να μην εφαρμοστεί η διαδικασία πιστής αντιγραφής λειτουργιών του Πανεπιστημίου στις αντίστοιχες λειτουργίες του site. Το internet έχει τη δική του λογική και πρέπει να βλέπουμε τα πράγματα πιο ειδικά και «διαδικτυακά».

Η ανάλυση μας χωρίζεται σε ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά είναι:

1. Καλή εμφάνιση.
2. Οπτικά ευχάριστος σχεδιασμός.
3. Ευανάγνωστο περιεχόμενο.
4. Καλής ποιότητας εικόνες.
5. Ευχάριστα Γραφικά.
6. Εύκολη πλοήγηση.
7. Πλήρεις πληροφορίες.
8. Οργανωμένο με λογική.

Τα ποσοτικά χαρακτηριστικά είναι:

1. Αριθμός σελίδων.
2. Αριθμός εικόνων.
3. Ικανοποιεί βασικές απορίες.
4. Υπάρχει Επικοινωνία.
5. Βαθμός ενημέρωσης.

Τα κριτήρια καλύτερων χώρων στο διαδίκτυο ποικίλουν από εφαρμογή σε εφαρμογή. Υπάρχουν site που έχουν δικές τους λογικές και ξεπερνούν την κατηγοριοποίηση των παραπάνω κριτηρίων. Η πρόσθετη αξία που θέλει ένα Πανεπιστήμιο από το site του θα έρθει μόνο όταν ικανοποιεί σε μεγάλο βαθμό τα βασικά κριτήρια που αναφέρθηκαν και να χρησιμοποιούν δικά τους ξεχωριστά στοιχεία.

Η επιλογή των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων προσφέρει στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου τα συμπεράσματα μίας ανεπτυγμένης αγοράς, μίας αγοράς που συνεχώς διευρύνεται και κάποια στιγμή θα συμπεριλάβει τις δράσεις του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Ακόμα ικανοποιεί και τα εξής κριτήρια:

- Η αγορά των μεταπτυχιακών στην Ελλάδα για Δημοσίους Υπαλλήλους σε θέματα management δεν προσφέρει ανταγωνιστικά site.
- Η διεθνοποίηση του Μεταπτυχιακού θα προέλθει πιο αποδοτικά μέσα από μία καλή ιστοσελίδα στο internet.
- Το μεταπτυχιακό δεν έχει δίδακτρα οπότε αυτομάτως αλλάζει η ανταγωνιστικότητα του μεταπτυχιακού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
- Εισέρχεται στην νέα ανταγωνιστική αγορά για μελλοντικές επεκτάσεις e-learning.

Δεν επιλέχθηκαν οι παρακάτω μέθοδοι και τεχνικές δημιουργίας site, ενώ θα μπορούσαν υπό προϋποθέσεις να αναπτυχθούν σε άλλους οργανισμούς ή να υλοποιηθούν από το Πανεπιστήμιο σε μεταγενέστερο χρόνο. Αυτές είναι:

- Έρευνα αγοράς Δημοσίων υπαλλήλων.
- Ερωτηματολόγιο υφιστάμενων φοιτητών μεταπτυχιακού.
- Μεταφορά όλων των λειτουργιών του Πανεπιστημίου στο internet.

Σημαντικό στοιχείο της έρευνας αγοράς των Δημοσίων υπαλλήλων είναι οι Νόμοι και οι διατάξεις που διέπουν την επιλογή τους σε θέσεις προϊσταμένων. Ο πιο πρόσφατος Νόμος είναι του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) ο οποίος από 1.01.2008 τίθεται σε ισχύ το νέο σύστημα επιλογής προϊσταμένων, που περιγράφεται στα άρθρα 84, 85 και 86. Ο νόμος περιέχει τον εξής πίνακα:

α) Επαγγελματικά – Τεχνικά προσόντα			
	Προϊστάμενος Γεν. Διεύθυνσης	Προϊστάμενος Διεύθυνσης	Προϊστάμενος Τμήματος
	αριθμός μορίων		
Βασικός τίτλος σπουδών	300 (άριστα) 250 (λίαν καλώς) 200 (καλώς)	300 (άριστα) 250 (λίαν καλώς) 200 (καλώς)	300 (άριστα) 250 (λίαν καλώς) 200 (καλώς)

Δεύτερος τίτλος σπουδών (της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας)	80 (άριστα) 60 (λίαν καλώς) 40 (καλώς)	80 (άριστα) 60 (λίαν καλώς) 40 (καλώς)	80 (άριστα) 60 (λίαν καλώς) 40 (καλώς)
Διδακτορικό δίπλωμα	200(με συνάφεια) 120(χωρίς συνάφεια)	180(με συνάφεια) 100(χωρίς συνάφεια)	180(με συνάφεια) 100(χωρίς συνάφεια)
Μεταπτυχιακός τίτλος	120(με συνάφεια) 60(χωρίς συνάφεια)	100(με συνάφεια) 60(χωρίς συνάφεια)	100(με συνάφεια) 60(χωρίς συνάφεια)
Γνώση μιας από τις γλώσσες των χωρών της Ε.Ε.	60 (άριστη) 50 (πολύ καλή) 40 (καλή)	50 (άριστη) 40 (πολύ καλή) 30 (καλή)	70 (άριστη) 60 (πολύ καλή) 50 (καλή)
Γνώση κάθε επιπλέον ξένης γλώσσας	50(άριστη) 40 (πολύ καλή)	40(άριστη) 30 (πολύ καλή)	60(άριστη) 50 (πολύ καλή)
Αποφοίτηση από την Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α.	120	100	130
Αποφοίτηση από την Σχολή Εθνικής Άμυνας ή Σχολή Εθνικής Ασφάλειας	30	30	30

Επιμόρφωση από το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ή άλλες σχολές του Δημοσίου, Πανεπιστήμια, ΤΕΙ ή από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης	μέχρι 100 (1 μόριο ανά ημέρα επιμόρφωσης)	μέχρι 80 (1 μόριο ανά ημέρα επιμόρφωσης)	μέχρι 100 (1 μόριο ανά ημέρα επιμόρφωσης)
--	---	--	---

Πίνακας 2:

Μόρια για Επαγγελματικά – Τεχνικά προσόντα. Υπαλληλικός Κώδικας (ν. 3528/2007), από 1.01.2008 τίθεται σε ισχύ το νέο σύστημα επιλογής προϊσταμένων, που περιγράφεται στα άρθρα 84, 85 και 86

Οι Δημόσιοι υπάλληλοι τα επόμενα χρόνια όσοι ενδιαφέρονται να έχουν επαγγελματικά προσόντα επαρκή για να προσπαθήσουν να επιλεγούν σε θέσεις προϊσταμένων, τότε θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον ένα Μ.Π.Σ²⁰.

Επίσης η τάση του ανθρώπινου δυναμικού στην Ελλάδα δείχνει να προτιμά ΜΠΣ και μάλιστα η τάση είναι πολλαπλασιαστική. Στο ΒΗΜΑ της Κυριακής τις 8 Ιουνίου 2008 στη σελίδα 44 και 45 το άρθρο «Νέο Πεδίο μάχης τα μεταπτυχιακά», Ρεπορτάζ Νότα Τρίγκα μεταξύ άλλων έγραφε: «Το ακαδημαϊκό έτος 2007 – 2008 λειτούργησαν 435 προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών σε 21 ελληνικά ΑΕΙ και ο αριθμός τους αυξήθηκε πάνω από 50% σε σύγκριση με τέσσερα χρόνια πριν, καθώς το 2003 λειτούργησαν 280, το 2004 έφτασαν τα 340 και το 2006 άγγιξαν τα 368». «Τις περισσότερες αιτήσεις δέχονται τα τμήματα οικονομίας, διοίκησης και νέων τεχνολογιών καθώς παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά απορρόφησης στην αγορά εργασίας»²¹.

Πάρα πολλά στοιχεία επικαιρότητας συνδέουν την κύρια άποψη ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ ΜΠΣ θα ενταθεί και λόγω της γενικής πολιτικής άποψης ότι πρέπει να μουν αντικειμενικά κριτήρια επιλογής προϊσταμένων στο Δημόσιο.

Ακολουθεί η ανάλυση των site των κυριότερων Πανεπιστημίων του Κόσμου. Τα sites αυτών των Πανεπιστημίων ακολουθούν το λογική της

²⁰ Δείτε την πλήρη εγκύκλιο του ΥΠΕΣ για επιλογή θέσεων Προϊσταμένων στο Παράρτημα.

²¹ Δείτε στο Παράρτημα την πρόσφατη Συνέντευξη του Υφ. Παιδείας κ. Ταλιαδούρου στο Έθνος για τα ζητήματα των μεταπτυχιακών.

συνέχειας της κεντρικής σελίδας της σχολής ή του τμήματος και του μεταπτυχιακού που προσφέρει. Ακολουθούμε τη λογική ότι μας ενδιαφέρουν τα θέματα καλύτερων πρακτικών προς βελτίωση, οπότε αναλύουμε ανάλογα με την ποιότητα του site την Κεντρική, τη σχολή ή το τμήμα ή και το μεταπτυχιακό. Επίσης προσπαθούμε να μείνουμε σε site που οι σχολές ή τα τμήματα προσφέρουν μεταπτυχιακά Management Δημοσίων υπηρεσιών ή Management οργανισμών ή θέματα Δημοσίων Οργανισμών πάντα μέσα από τα πιο δημοφιλή ιδρύματα του Κόσμου.

4.3. Ανάλυση Πανεπιστημιακών sites

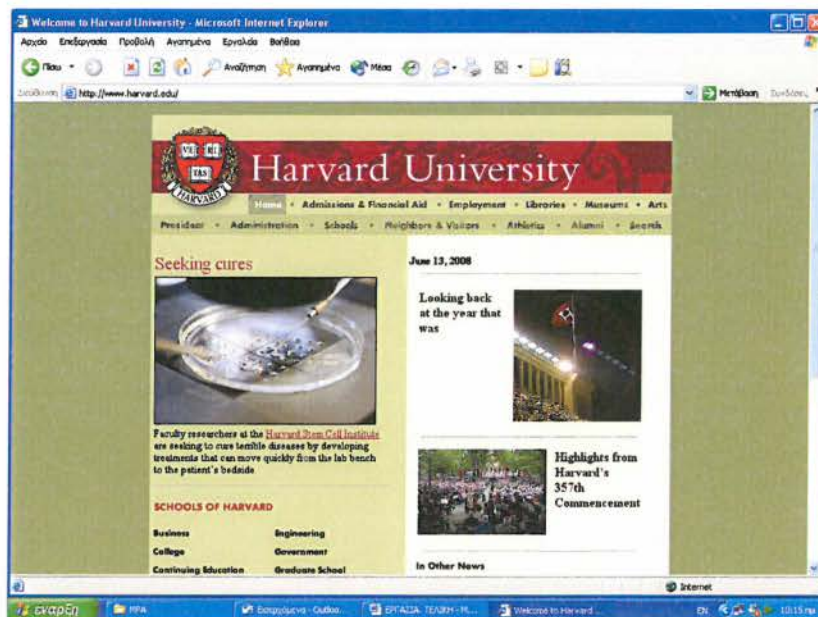
Ακολουθεί η προβολή, εξήγηση, ανάλυση κατηγοριοποίηση και ανάδειξη καλύτερων πρακτικών των Πανεπιστημίων που διαθέτουν τις προϋποθέσεις για το αποτελεσματικότερο site.

I. Το site του Πανεπιστημίου του Harvard

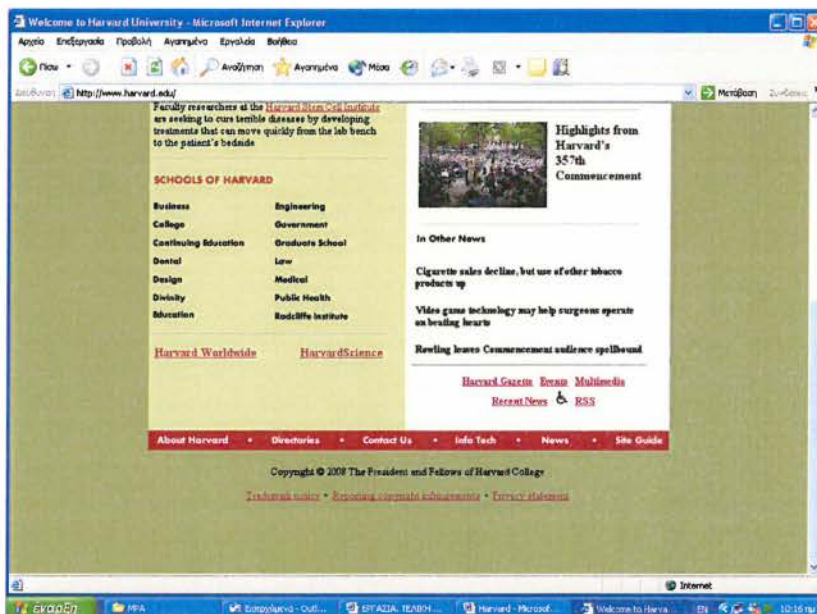
Η λογική του site του Πανεπιστημίου του Harvard αποτυπώνει το όραμα, τις αξίες και τους στόχους του Ιδρύματος. Στην πρώτη σελίδα εστιάζει τα θέματά τους σε δύο είδη: Τους φοιτητές που φιλοξενεί και την έρευνα που γίνεται στο χώρο του Πανεπιστημίου. Το πελατοκεντρικό σύστημα και η στόχευση για έρευνα είναι από τις δύο πιο βασικές αξιολογικές θεματικές των περιοδικών και ειδικών επιτροπών που εκδίδουν κάθε χρόνο τα καλύτερα Πανεπιστήμια. Το μενού περιέχει:

1. Τις σχολές, τα τμήματα, τα μεταπτυχιακά του Πανεπιστημίου
2. Βιβλιοθήκες
3. Μουσεία
4. Τέχνες
5. Πρόεδρος
6. Διεύθυνση
7. Επισκέπτες
8. Αθλητικά
9. Απόφοιτοι
10. Γεγονότα
11. Άμεση επικοινωνία
12. Ιστορία Πανεπιστημίου
13. Χάρτης του site

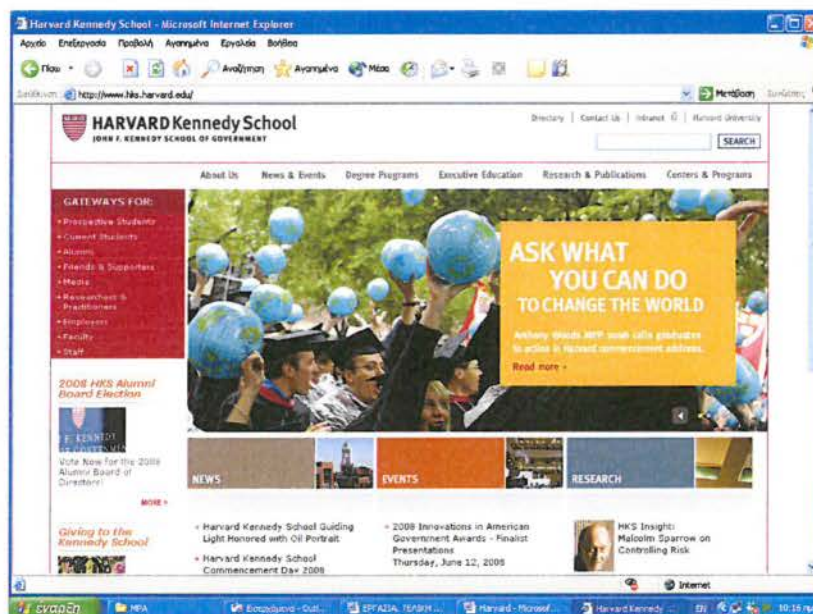
Εικόνα 1: Πρώτη σελίδα site Πανεπιστημίου HARVARD στις 5/6/2008 ώρα 16:00

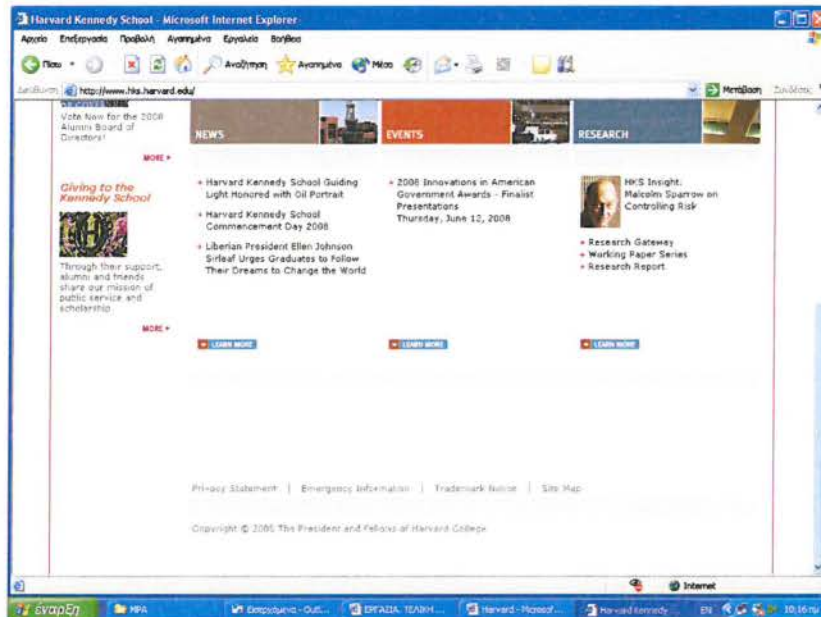
Εικόνα 2: Πρώτη σελίδα site Πανεπιστημίου HARVARD στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

Το site του Πανεπιστημίου είναι γρήγορο, όμορφο και έχει φωτογραφίες φοιτητών, αποφοίτων και καθηγητών δίνοντας την εντύπωση της ζωντάνιας μέσα από το διαδίκτυο. Επίσης οι πληροφορίες που διαθέτει μέσα από το internet δεν είναι βαρετές, δεν έχει περιττές φωτογραφίες

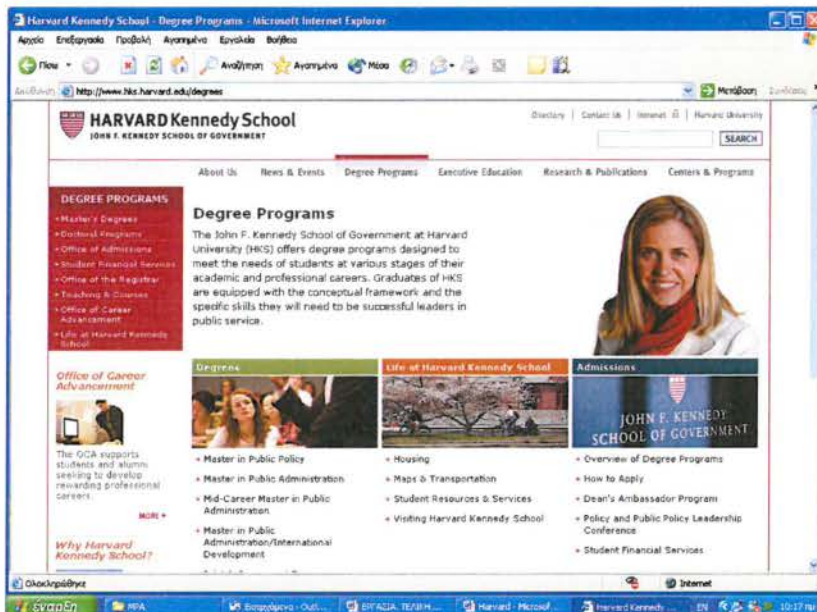
παρόλο το πολύ μεγάλο χώρο που διαθέτει για events (γεγονότα) φοιτητών τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν από κωπηλατικούς έως ερευνητικά σεμινάρια και συμπόσια. Επίσης οι καθηγητές προβάλλονται με πλήρες βιογραφικό και σύντομη περιήληψη και με προσωπική φωτογραφία τους. Στη θεματική των καθηγητών προβάλλονται θέματα γενικού ενδιαφέροντος μέσα από την επιστήμη τους. Ακολουθεί το HARVARD Kennedy School το οποίο ενδιαφέρει επειδή οι απόφοιτοι εργάζονται σε Κυβερνητικές θέσεις και θέσεις Δημοσίου. Η λογική που ακολουθεί είναι ίδια με αυτή του κεντρικού site ενώ ως best practice θεωρείται το σλόγκαν που τοποθετείται στο κεντρικό σημείο του site που είναι: «Ask what you can do change the world». Οι απόφοιτοι πρωταγωνιστούν στο site. Συμπερασματικά το site του Πανεπιστημίου του HARVARD πρωταγωνιστούν οι άνθρωποι και όχι τα κείμενα.

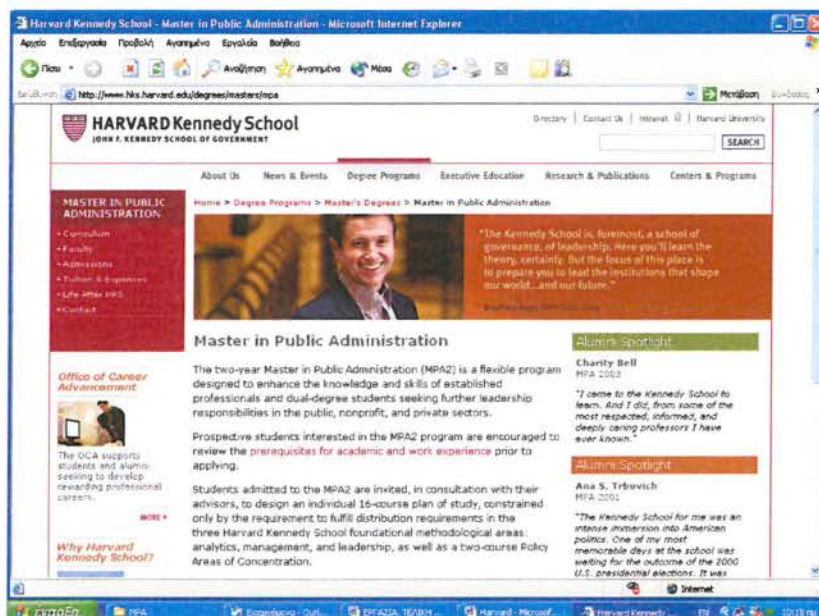
Εικόνα 3: HARVARD Kennedy School στις 5/6/2008 ώρα 16:00

Εικόνα 4: HARVARD Kennedy School στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

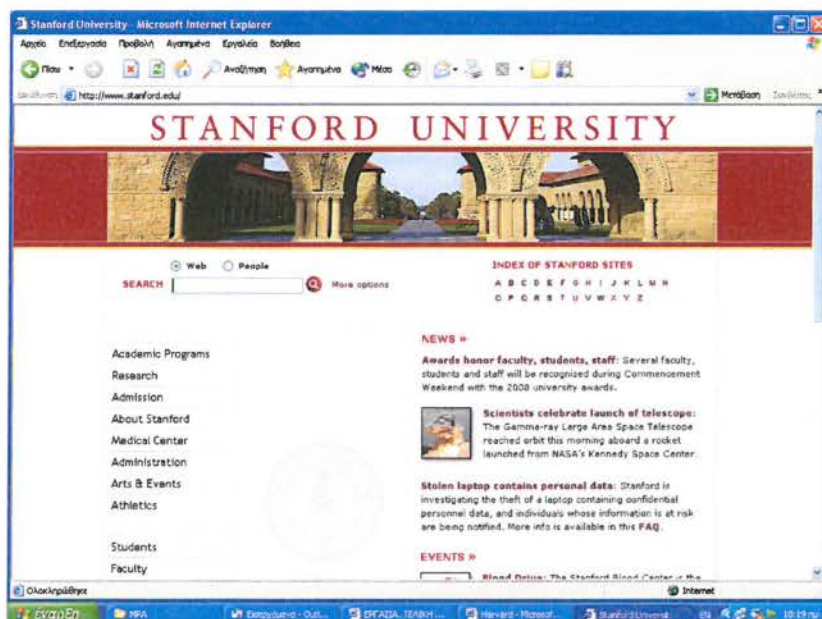
Εικόνα 5: HARVARD Kennedy School στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

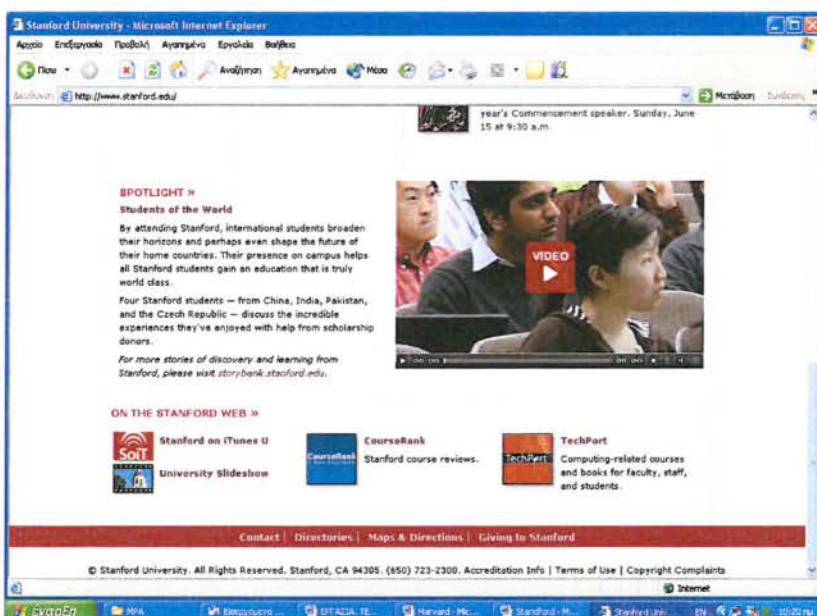
Εικόνα 6: HARVARD Kennedy School στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

II. Το site του Πανεπιστημίου του Stanford

Στο site του Stanford University ακολουθείται η λογική της άμεσης περιήγησης στα θέματα που ενδιαφέρουν τον χρήστη της ιστοσελίδας. Στο site υπάρχει ειδικό index με γράμματα που ανάλογα με τη λέξη που θέλει ή το θέμα που ψάχνει ο χρήστης να πηγαίνει άμεσα και γρήγορα. Π.χ. αν θέλει ο χρήστης να μάθει για την έρευνα τότε πατώντας το R θα βγάλει όλες τις λέξεις – θέματα που ξεκινούν από R άρα και το Research. Στο μενού του περιέχει σελίδες στόχου, οράματος, των σχολών, των φοιτητών και αποφοίτων των γεγονότων, των μαθημάτων και των μεταπτυχιακών που έχει κάθε τμήμα. Επίσης έχει άρθρα χαιρετισμούς από τον Πρόεδρο και άρθρα ή θέσεις καθηγητών στα διάφορα μεταπτυχιακά που έχει το Stanford University.

Εικόνα 7: Stanford University στις 5/6/2008 ώρα 16:00

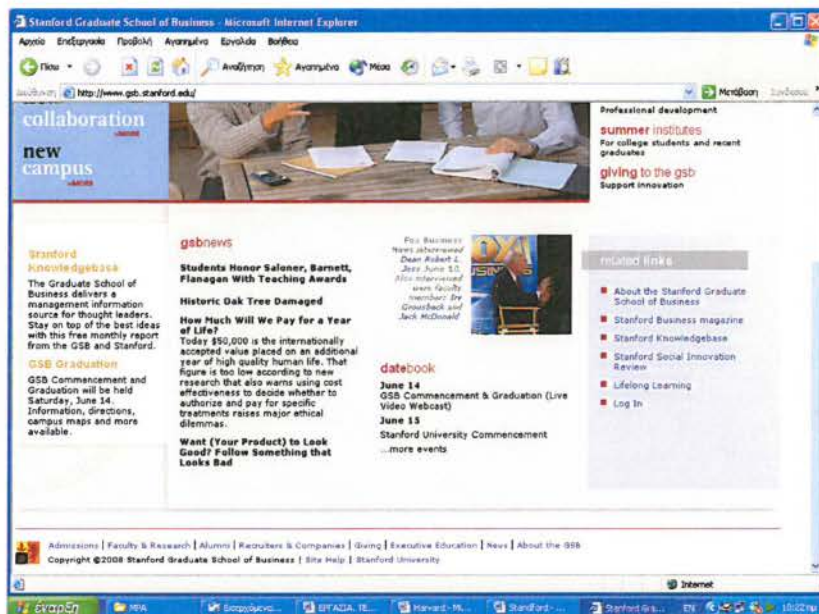
Εικόνα 8: Stanford University στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

Στο site περιέχει και διάφορα videos που βάζουν το χρήστη μέσα στην ακαδημαϊκή ζωή ή μέσα στη φοιτητική ζωή που τόσο ενδιαφέρει τους υποψήφιους φοιτητές και μεταπτυχιακούς. Η λέξη που υπάρχει παντού είναι η λέξη NEW νέα λόγω της συνεχούς αλλαγής και μάθησης του οργανισμού δίνοντας την αίσθηση ότι ο οργανισμός και όχι το site αλλάζει κάθε στιγμή

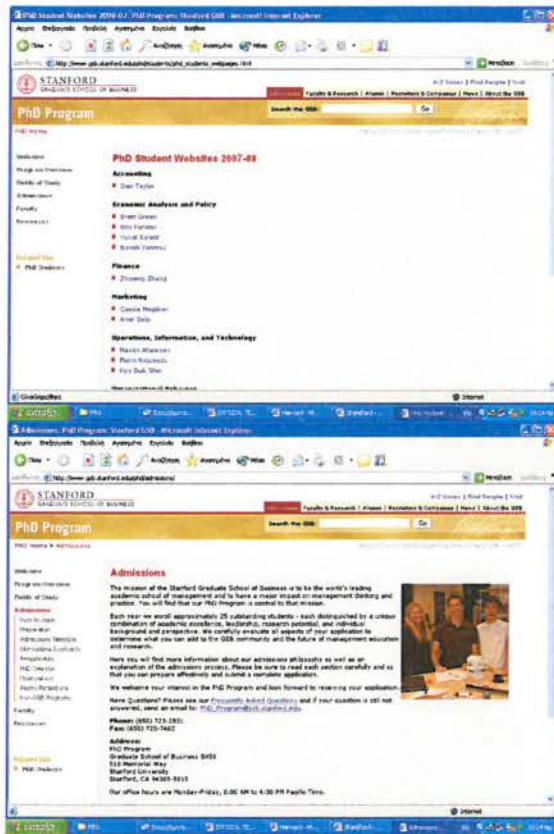
από το πρόγραμμα σπουδών του έως και τη δημιουργία ενός νέου μεταπτυχιακού.

Εικόνα 9: Stanford University στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

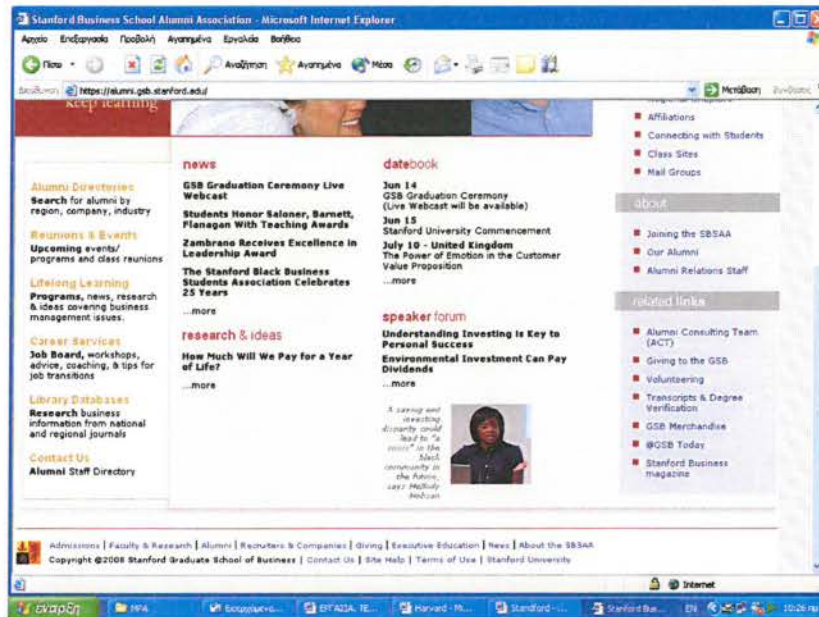
Εικόνα 10: Stanford University στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

Εικόνα 11,11α: Stanford University στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

Εικόνα 12: Stanford University στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

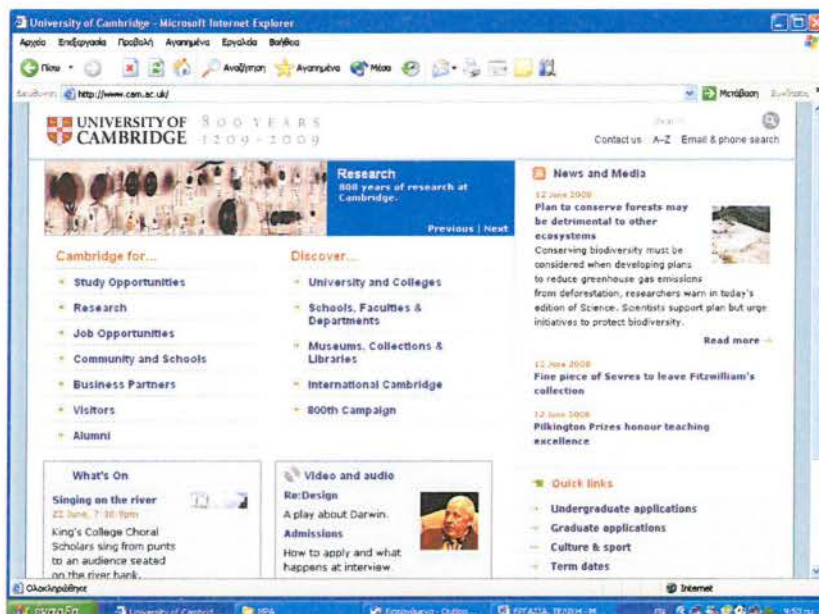
Εικόνα 13: Stanford University στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

Το ίδιο το Πανεπιστήμιο μέσα από τις ιστοσελίδες του φέρνει σε επαφή τους απόφοιτους των σχολών του και των τμημάτων του δίνοντας την αίσθηση της κοινότητας και της κοινής επιτυχημένης πορείας. Οι φωτογραφίες επιτυχημένων και γνωστών αποφοίτων βρίσκονται παντού στο site του Stanford.

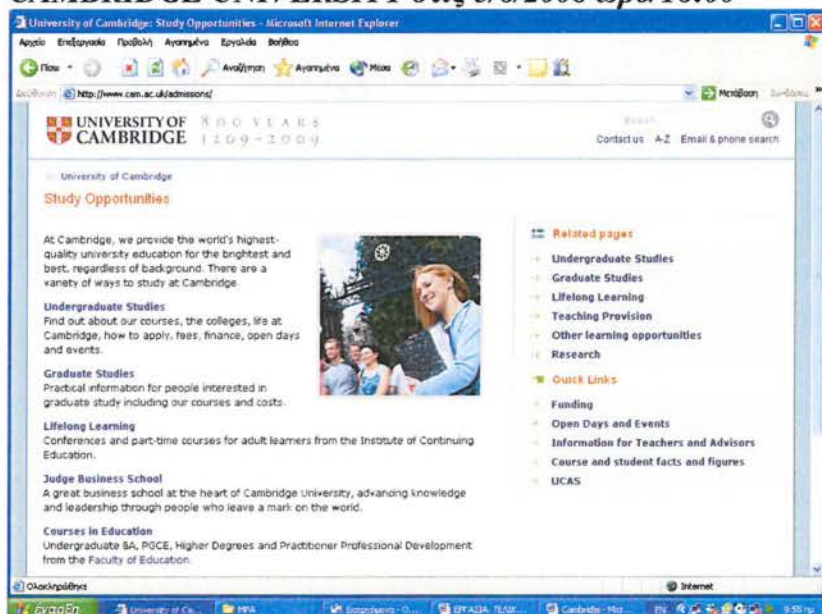
III. Το site του Πανεπιστημίου του Cambridge

Παρακάτω βλέπετε την κεντρική σελίδα του καλύτερου Πανεπιστημιακού Ιδρύματος στην Ευρώπη και στη Μεγάλη Βρετανία του **CAMBRIDGE UNIVERSITY**. Όπως και στις ιστοσελίδες των Πανεπιστημίων των Η.Π.Α. έτσι και στη Μεγάλη Βρετανία φαίνεται ότι ακολουθείται η λογική της αλληλοσυσχέτισης του site με το όραμα και τους σκοπούς του Οργανισμού. Στο **CAMBRIDGE UNIVERSITY** αμέσως πληροφορούμαστε ότι λειτουργεί εδώ και 800 χρόνια. Η έρευνα είναι κεντρικό link, ενώ εντύπωση προκαλεί ότι προωθεί την έννοια του international University αμέσως μετά τις προοπτικές και τις υπηρεσίες που προσφέρει σε κάθε φοιτητή και μεταπτυχιακό.

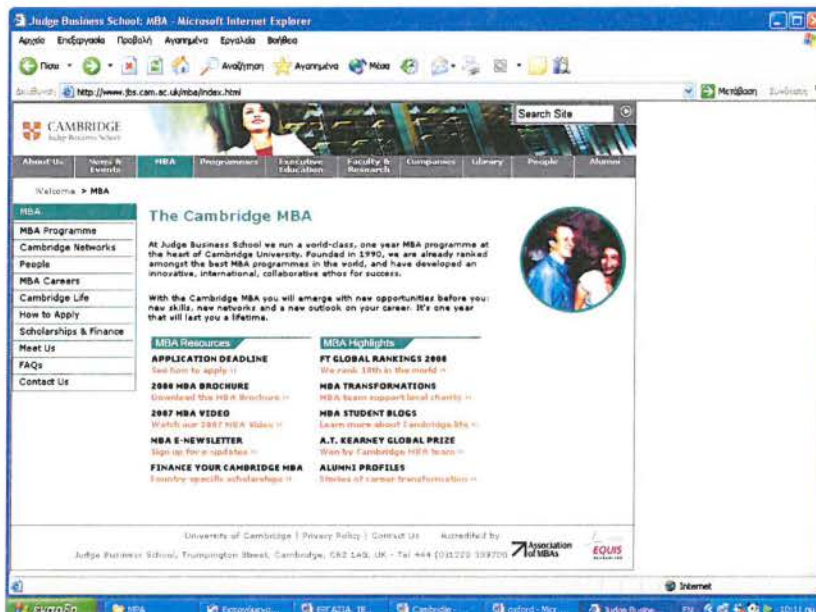

CAMBRIDGE UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα 16:00

CAMBRIDGE UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

Ακόμα μπορούμε να δούμε πολλές εικόνες, απλό μενού ενημέρωσης και λίγα χρώματα που αντανακλούν τη σοβαρότητα ενός Βρετανικού Πανεπιστημίου. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του **CAMBRIDGE UNIVERSITY** τα εμφανίζει σε μία ιστοσελίδα ανά τμήμα και ενημερώνει για τις προοπτικές που μπορεί να έχει ο φοιτητής ή ο ιδιώτης που θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του.

CAMBRIDGE UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

CAMBRIDGE UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

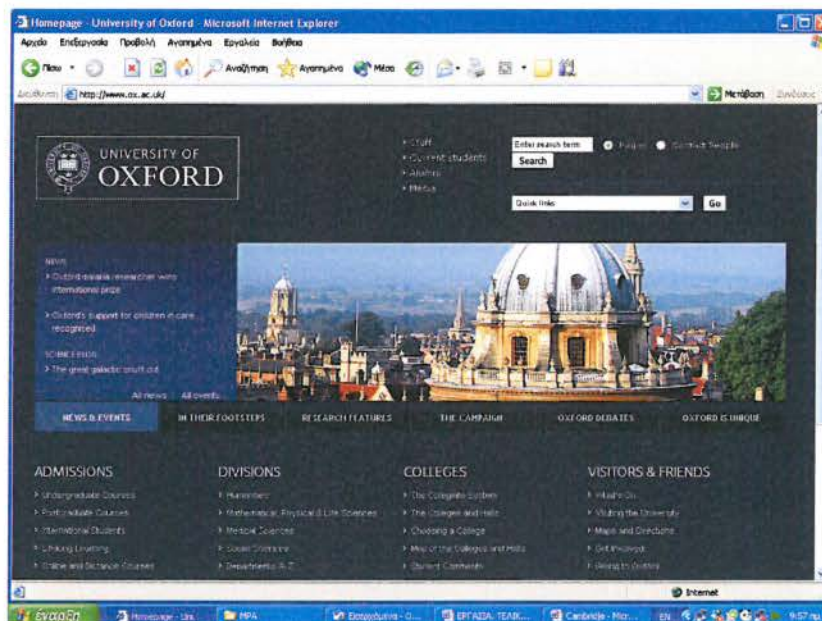
Το CAMBRIDGE UNIVERSITY δίνει μεγάλο βάρος στις σχέσεις του με διεθνείς φοιτητές και μεταπτυχιακούς γι' αυτό έχει σχεδιάσει την ιστοσελίδα του για να φιλοξενεί ιδέες και προτάσεις από πρόσωπα άλλων χωρών και πολιτισμών. Στην διεθνή έρευνα για παράδειγμα έχει δημιουργήσει τμήματα διευθύνσεις όπου ο καθένας μπορεί να ενημερώσει και να ενημερωθεί για δράσεις που τον ενδιαφέρουν μέσα από το Πανεπιστήμιο. Τα κέντρα σπουδών που παρέχονται είναι:

- Cambridge Committee for Russian and East-European Studies
- Centre for the Study of Jewish-Christian Relations
- Cambridge Inter-Faith Programme
- Centre of African Studies
- Centre of Latin American Studies
- Centre of South-Asian Studies (India, Pakistan, Sri Lanka, Bangladesh, Himalayan Kingdoms, Burma, Thailand, Malaysia, Singapore, Vietnam, Cambodia, Laos, Indonesia, the Philippines and Hong Kong)
- Department of East Asian Studies (Chinese & Japanese)
- Department of French
- Department of German and Dutch
- Department of Italian
- Department of Middle Eastern Studies (Hebrew & Aramaic, Middle East & Islam)
- Department of Slavonic Studies (Russian)
- Department of Spanish and Portuguese
- Digital Himalaya
- Faculty of Asian and Middle Eastern Studies
- Modern Greek Section
- Mongolia and Inner Asia Studies Unit
- South Asian Studies (Hindi, Sanskrit and other languages of the Indian sub-continent)

Τέλος η ιστοσελίδα που έχει σχέση με τη βιβλιοθήκη είναι τρομερά εύχρηστη και αποδοτική.

VI. Το site του OXFORD UNIVERSITY

Το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης είναι το δεύτερο καλύτερο Πανεπιστήμιο στην Ευρώπη και στη Μεγάλη Βρετανία. Η ιστοσελίδα του είναι εντυπωσιακότατη δίνοντας άμεσα την επιβλητικότητα των κτιρίων του Πανεπιστημίου και των προοπτικών εξέλιξης που φαίνονται άμεσα από την κεντρική του σελίδα.

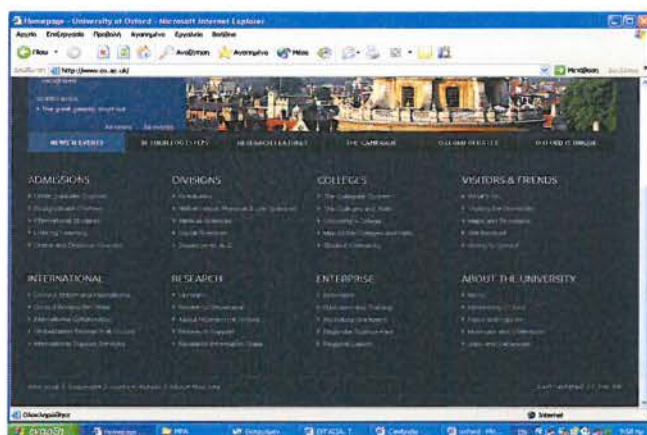

Εικόνα 14: OXFORD UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα 16:00

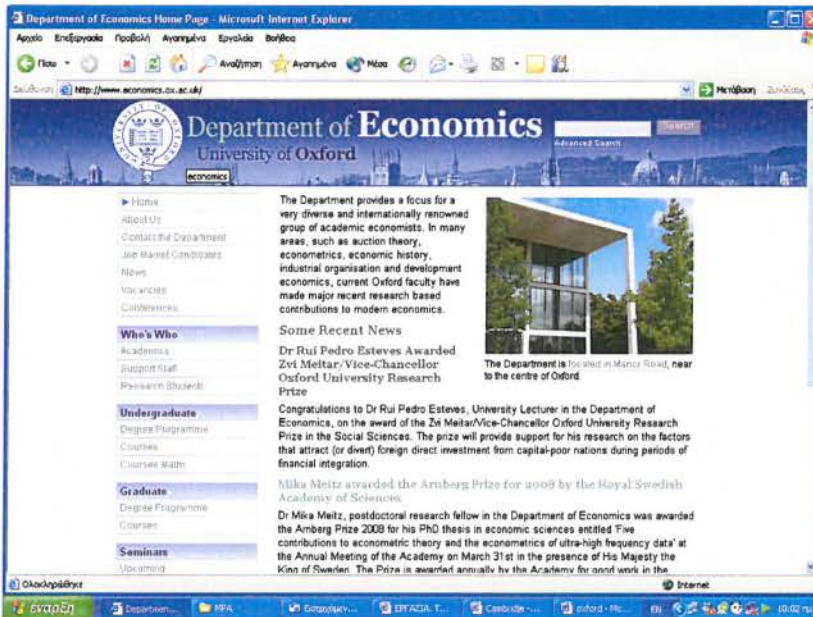
Το site χωρίζεται σε 8 βασικές θεματικές: Αυτές είναι:

- Admissions
- Divisions
- Colleges
- Visitors and friends
- International
- Research
- Enterprise
- About the University

Μέσα σ' αυτές τις 8 θεματικές βρίσκονται όλες οι πληροφορίες που χρειάζονται από τον χρήστη για να μάθει ακριβώς ό,τι θέλει για το **OXFORD UNIVERSITY**.

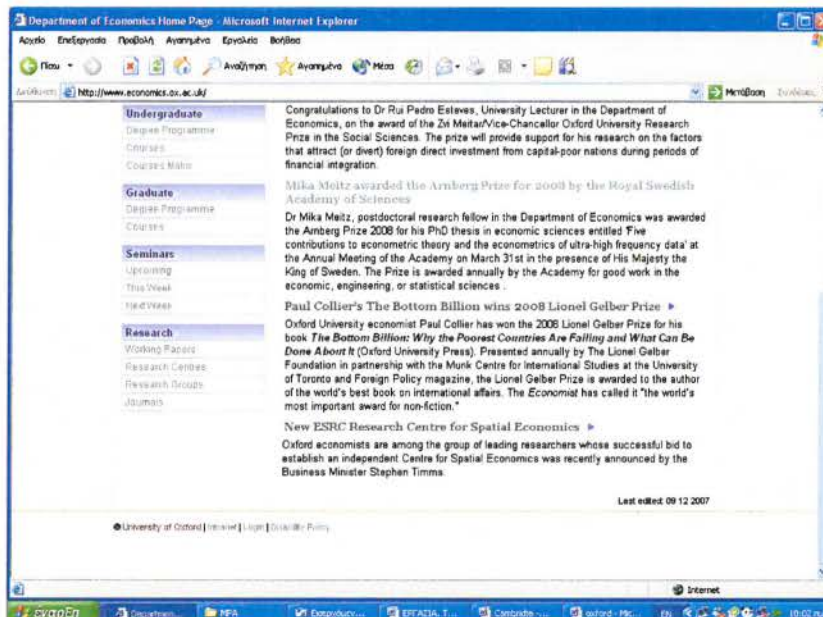

Εικόνα 15: OXFORD UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

Εικόν

α 16: OXFORD UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

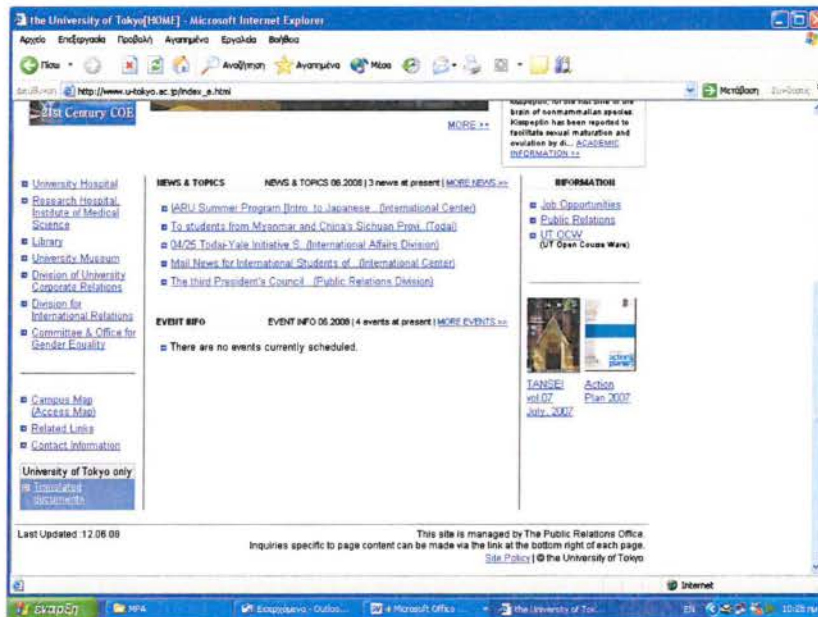
Εικόνα 17: OXFORD UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

V. Το site του Πανεπιστημίου του Tokyo

Το Πανεπιστήμιο του Τόκιο είναι το καλύτερο Ασιατικό Πανεπιστήμιο το 2007. Η ιστοσελίδα του είναι λιτή και περιέχει πολλά links. Η σχεδιαστική του είναι χωρίς φαντασία και επικεντρωμένη σε βασικές πληροφορίες.

Εικόνα 18: UNIVERSITY TOKYO στις 5/6/2008 ώρα 16:00

Εικόνα 19: UNIVERSITY TOKYO στις 5/6/2008 ώρα 16:00 (Συνέχεια)

VI Το site του Πανεπιστημίου του Kyoto

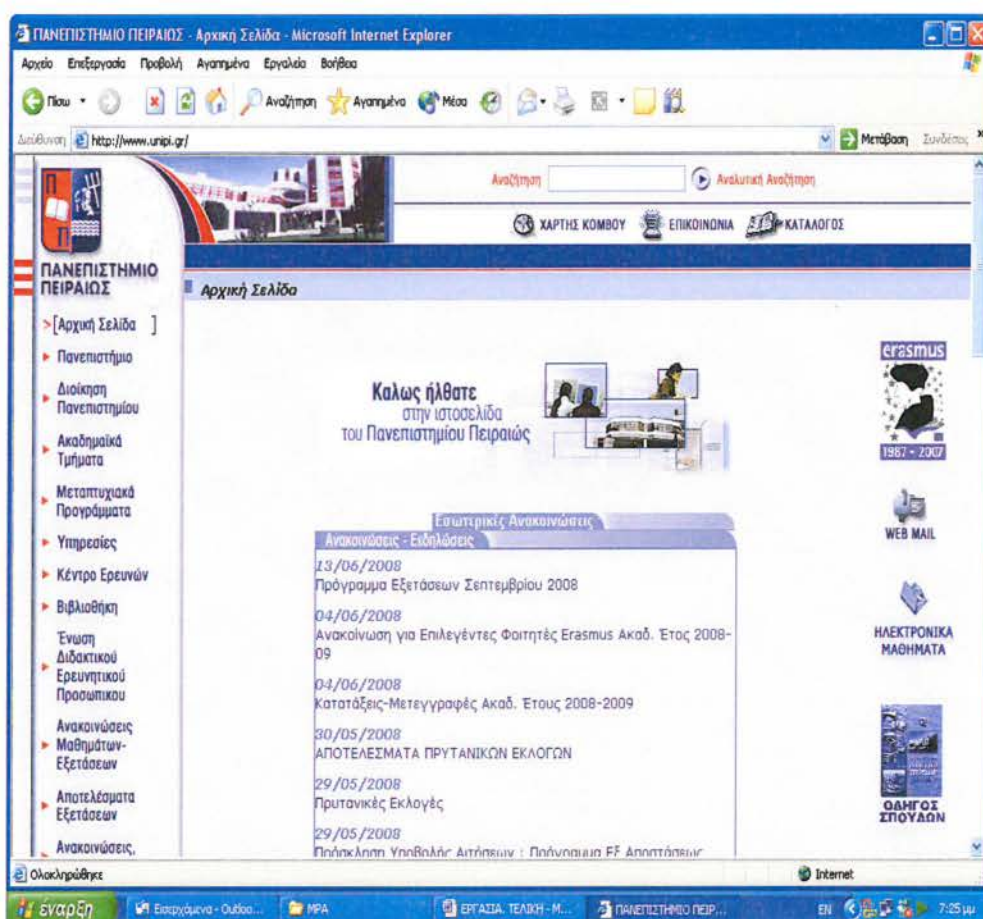

Εικόνα 20, 20α: KYOTO UNIVERSITY στις 5/6/2008 ώρα

16:00

Το site του Πανεπιστημίου του KYOTO ακολουθεί τη λογική του site του Πανεπιστημίου του Τόκιο και της Εθνικής Ιαπωνικής λογικής των λιτών και βασικών πληροφοριών. Έχει πάρα πολλά links ου πολλές φορές μπερδεύουν το χρήστη και ίσως λόγω γλώσσας να μην είναι και τόσο εύστοχα.

VII. Το site του Πανεπιστημίου Πειραιώς

Εικόνα 21: Κεντρική σελίδα Πανεπιστημίου Πειραιώς ώρα 16:30 στις 15/6/2008

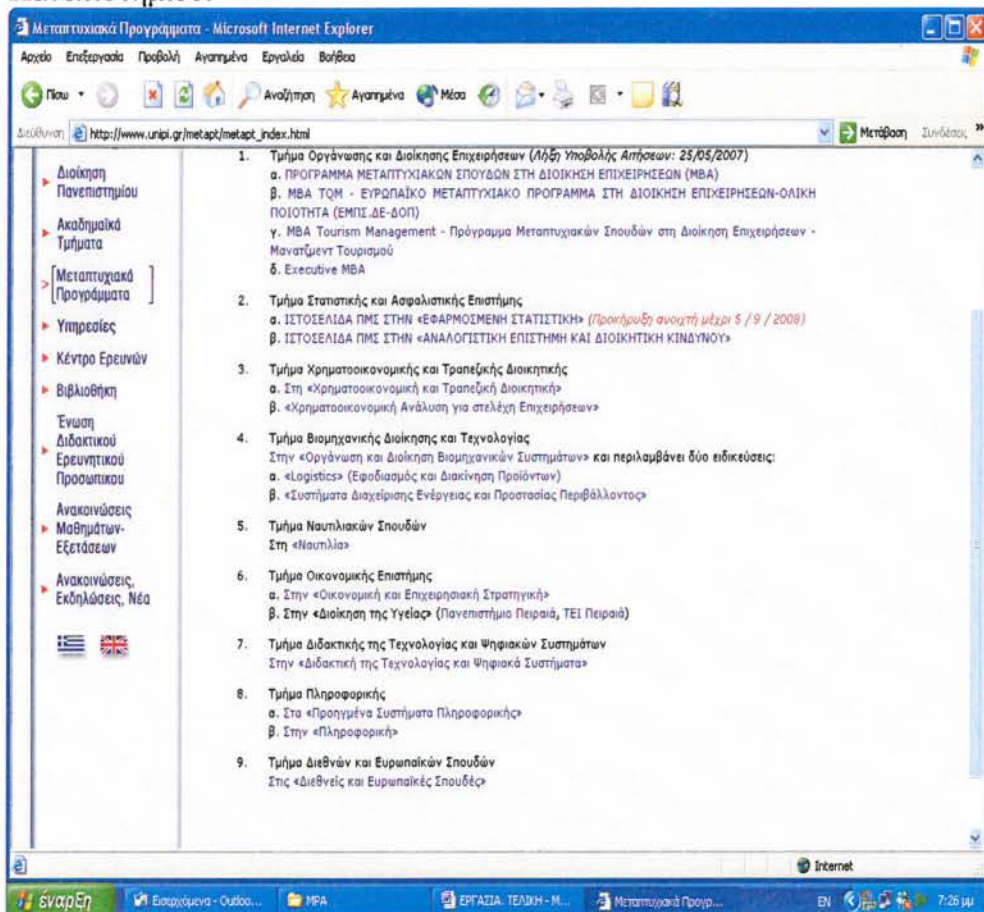
Το Πανεπιστήμιο Πειραιώς είναι ένα από τα πιο ανταγωνιστικά Πανεπιστήμια της Ελλάδας με πολλές διακρίσεις και πολλές εφαρμογές τεχνολογίας που έχουν να κάνουν με όλα τα τμήματα και τις σχολές που φιλοξενεί. Το site του Πανεπιστημίου Πειραιώς είναι από τα καλύτερα της

Ελλάδας. Περιέχει πάρα πολλές γνώσεις και η φιλοσοφία του είναι προς το συμφέρον του Χρήστη. Στο κεντρικό μενού περιέχει τα εξής στοιχεία:

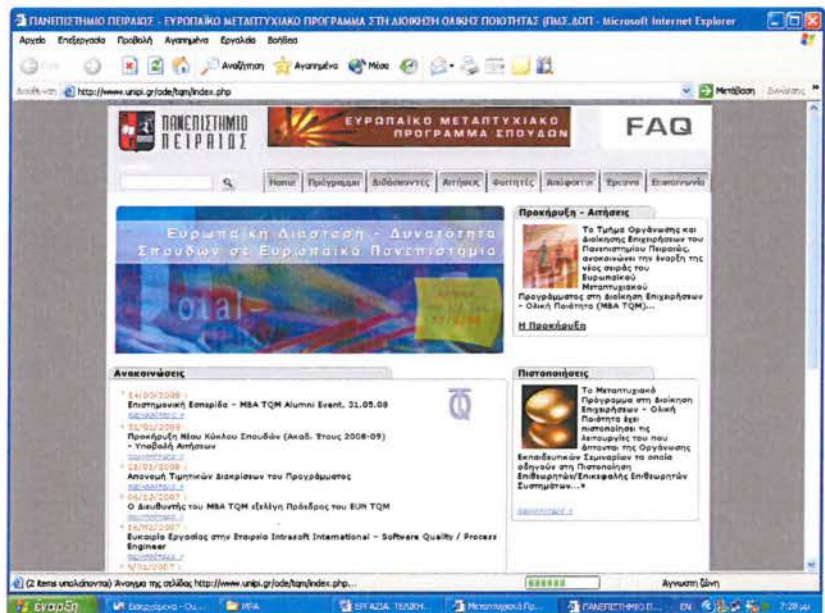
1. Πανεπιστήμιο
2. Διοίκηση Πανεπιστημίου
3. Ακαδημαϊκά τμήματα
4. Μεταπτυχιακά τμήματα
5. Υπηρεσίες
6. Κέντρο ερευνών
7. Βιβλιοθήκη
8. Ένωση Δ.Ε.Π.
9. Ανακοινώσεις Μαθημάτων – εξετάσεων
10. Αποτελέσματα εξετάσεων
11. Ανακοινώσεις εκδηλώσεις Νέα
12. Προκηρύξεις θέσεων
13. Άλλες προκηρύξεις

Στην κεντρική του σελίδα έχει άμεσα την επικαιρότητα, ενώ δεν παραλείπει να έχει σε κεντρικό σημείο τον Οδηγό σπουδών του Πανεπιστημίου.

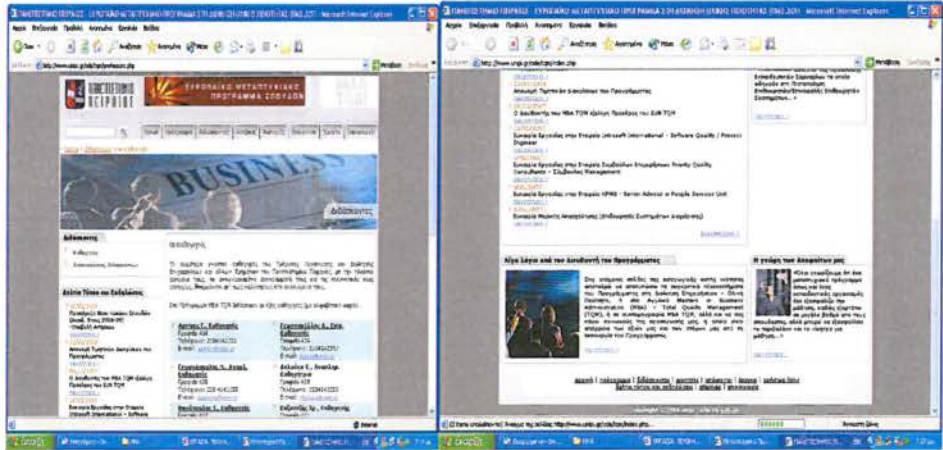

Εικόνα 22: Κεντρική σελίδα Πανεπιστημίου Πειραιώς ώρα 16:30 στις 15/6/2008

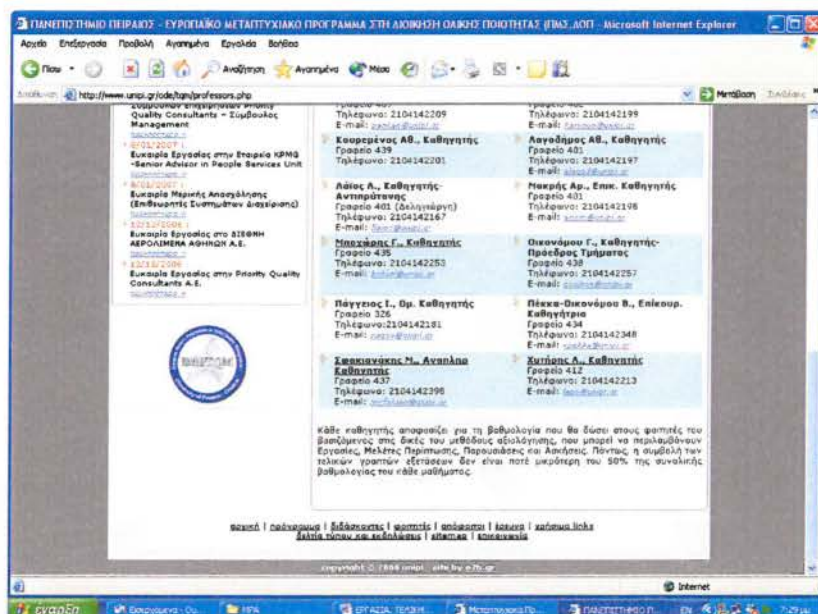
Το site ενώ είναι εύχρηστο λείπουν οι φωτογραφίες και η ενέργεια των φοιτητών, των αποφοίτων και των Καθηγητών. Ακολουθεί η ιστοσελίδα των μεταπτυχιακών

Εικόνα 23: Σελίδα Πανεπιστημίου Πειραιώς ώρα 16:30 στις 15/6/2008

Εικόνα 24: Πανεπιστήμιο Πειραιώς μεταπτυχιακά 15/6/2008 ώρα 16:30

Εικόνα 25: Πανεπιστήμιο Πειραιώς μεταπτυχιακά 15/6/2008 ώρα 16:30

Τα μεταπτυχιακά προβάλλονται όλα στην ίδια ιστοσελίδα, οπότε υπάρχει άμεση σύγκριση και ανταγωνισμός. Ο κάτωθι κατάλογος των μεταπτυχιακών είναι του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λήξη Υποβολής Αιτήσεων: 25/05/2007)

- α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (MBA)
- β. MBA TQM - ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΟΛΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ (ΕΜΠΣ.ΔΕ-ΔΟΠ)
- γ. MBA Tourism Management - Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων - Μανατζμεντ Τουρισμού
- δ. Executive MBA

Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης

- α. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΠΜΣ ΣΤΗΝ «ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ» (Προκήρυξη ανοιχτή μέχρι 5 / 9 / 2008)
- β. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΠΜΣ ΣΤΗΝ «ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ»

Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής

- α. Στη «Χρηματοοικονομική και Τραπεζική Διοικητική»
- β. «Χρηματοοικονομική Ανάλυση για στελέχη Επιχειρήσεων»

Τμήμα Βιομηχανικής Διοίκησης και Τεχνολογίας

Στην «Οργάνωση και Διοίκηση Βιομηχανικών Συστημάτων» και περιλαμβάνει δύο ειδικεύσεις:

- α. «Logistics» (Εφοδιασμός και Διακίνηση Προϊόντων)
- β. «Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας και Προστασίας Περιβάλλοντος»

Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών
Στη «Ναυτιλία»

Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης
α. Στην «Οικονομική και Επιχειρησιακή Στρατηγική»
β. Στην «Διοίκηση της Υγείας» (Πανεπιστήμιο Πειραιά, ΤΕΙ Πειραιά)
Τμήμα Διδακτικής της Τεχνολογίας και Ψηφιακών Συστημάτων
Στην «Διδακτική της Τεχνολογίας και Ψηφιακά Συστήματα»

Τμήμα Πληροφορικής
α. Στα «Προηγμένα Συστήματα Πληροφορικής»
β. Στην «Πληροφορική»

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών
Στις «Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές»

Στα 9 τμήματα που υπάρχουν οι ιστοσελίδες δεν λειτουργούν όλες. Στο Μ.Π.Σ. που μας ενδιαφέρει το MBA TQM - ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΟΛΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ (ΕΜΠΣ.ΔΕ-ΔΟΠ) η ιστοσελίδα του είναι χρηστική, όμορφη και παραπέμπει σε διεθνοποιημένες λογικές. Περιέχει τη γνώμη του Διευθυντή του Μεταπτυχιακού και τις γνώμες των αποφοίτων με μερικές φωτογραφίες. Οι πληροφορίες που δίνει είναι πολλές και σημαντικές. Το μενού του περιέχει:

1. Πρόγραμμα
2. Διδάσκοντες
3. Φοιτητές
4. Έρευνα
5. Χρήσιμα Link
6. Δελτία τύπου και εκδηλώσεις
7. Επικοινωνία.

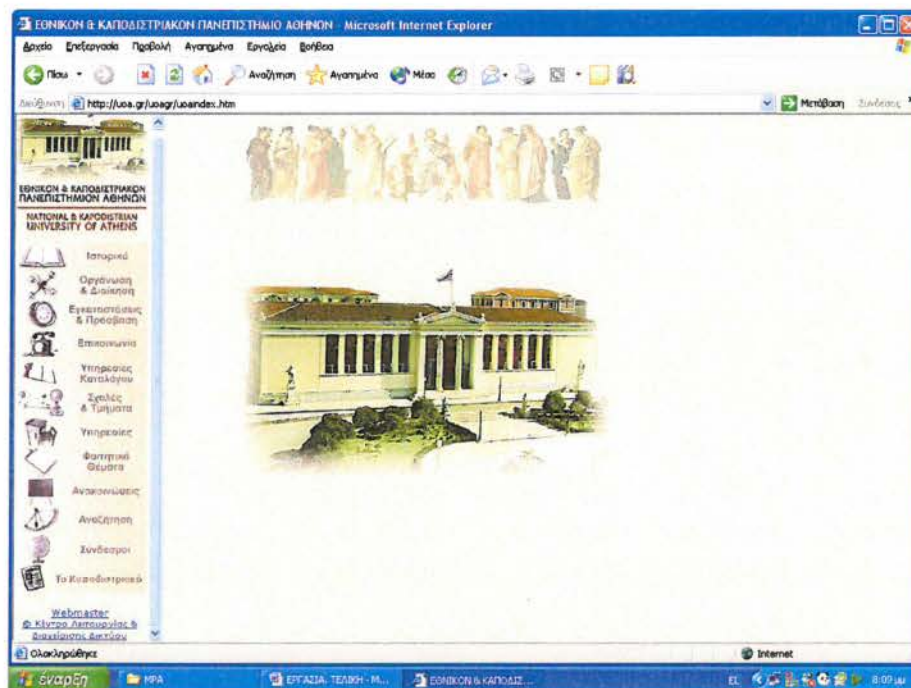
Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων – Ολική Ποιότητα έχει πιστοποιήσει τις λειτουργίες του που άπτονται της Οργάνωσης Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων, τα οποία οδηγούν στη Πιστοποίηση Επιθεωρητών / Επικεφαλής Επιθεωρητών Συστημάτων Διαχείρισης Ποιότητας κατά το Πρότυπο ISO 9001:2000.(Αρ. Πιστοποιητικού Q-0617)

Στους διδάσκοντες υπάρχει πλήρες βιογραφικό ενώ παρουσιάζει τη δομή των μαθημάτων που έχει στο ΜΠΣ μέσα από word ή διαφάνειες. Στους φοιτητές υπάρχει η γνώμη τους, τα μαθήματα οι εξετάσεις και άλλα θέματα που τους ενδιαφέρει. Κεντρικό σημείο του site είναι το όραμα που δίνεται από τη Διοίκηση του ΜΠΣ.

VIII. Το site Πανεπιστημίου Αθηνών

Το site του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι σε απλή μορφή και έχει πολλά και περιττά γραφικά. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι στην καλύτερη

θέση μεταξύ των Ελληνικών Πανεπιστημίων όμως ο ιστοχώρος του δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις που απαιτούνται.

Εικόνα 26: Κεντρική σελίδα site Πανεπιστημίου Αθηνών 15/6/2008 ώρα 16:30

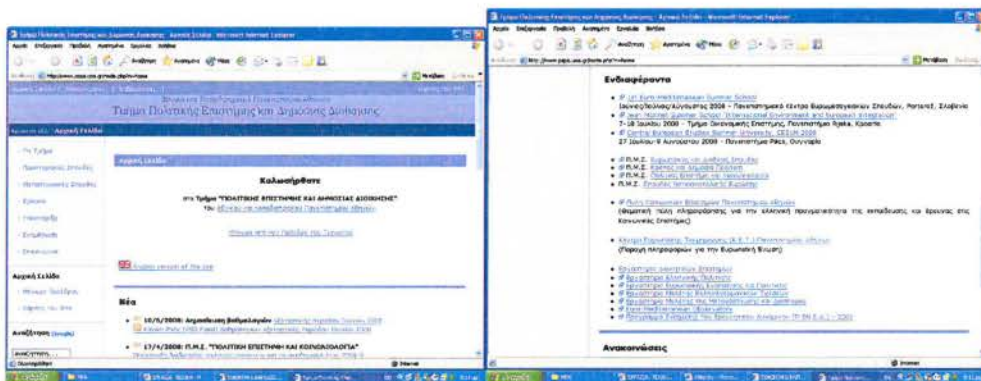

Εικόνα 27: Κεντρική σελίδα site Τμήματος Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Πηγαίνοντας προς τις σχολές και τα τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών βλέπουμε κάποια διαφορά ως προς την αισθητική και το κεντρικό μενού, όμως τα πολλά links και η απουσία γεγονότων και φωτογραφιών δεν βοηθά στην ικανοποιητική αξιολόγησή του.

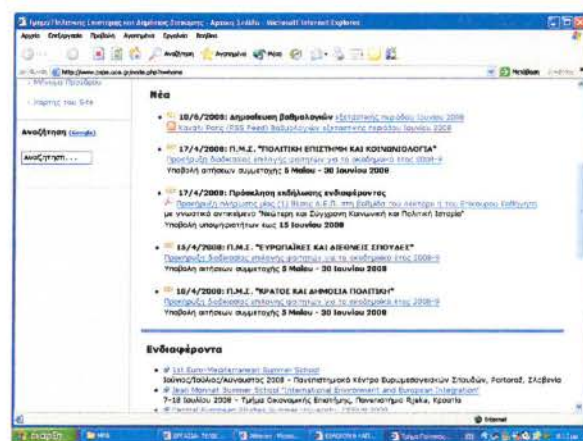

Εικόνα 28: Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών Τμήματος Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

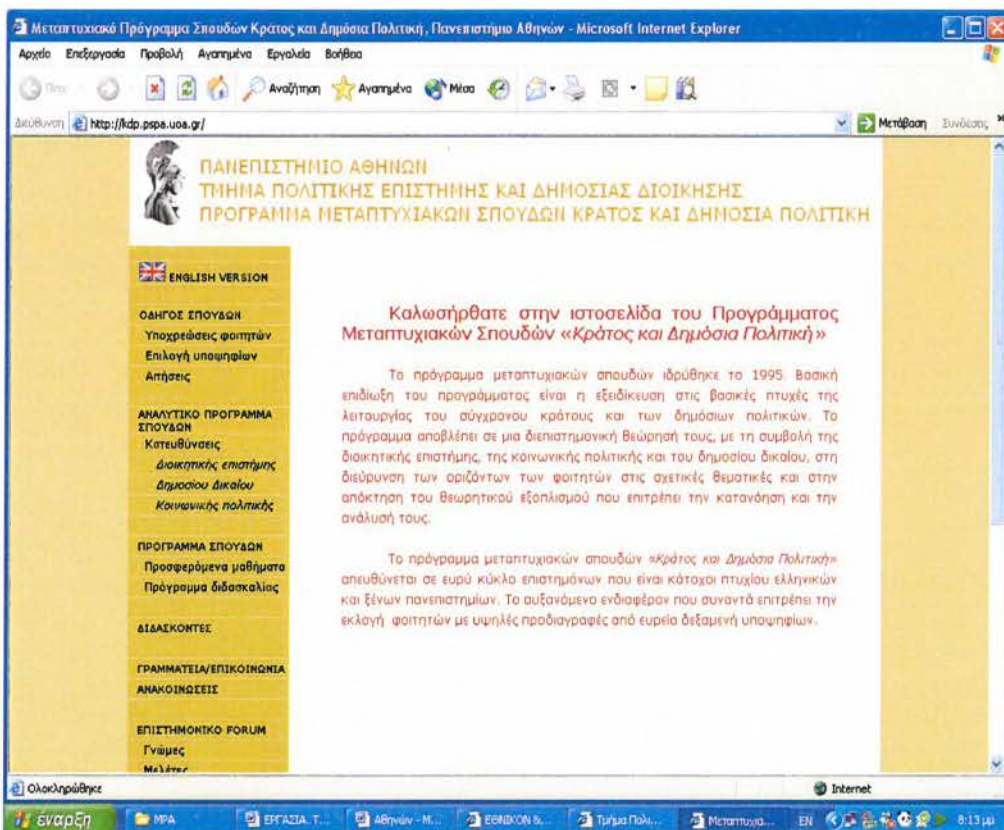

Εικόνα 29: Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών Τμήματος Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Επιστήμης Πολιτικής και Δημόσιας Διοίκησης διακρίνεται από τους πολλούς συνδέσμους και την απουσία αποφοίτων ή φωτογραφίας.

Εικόνα 30: Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών Τμήματος Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Εικόνα 31: ΜΠΣ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το ΜΠΣ που προσφέρεται από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών φιλοξενείται σε site που έχει έντονη την παρουσία των διδασκόντων και της ερευνητικής συμβολής των φοιτητών και αποφοίτων του μεταπτυχιακού. Πιο συγκεκριμένου

υπάρχουν links που προάγουν την επιστήμη της δημόσιας Διοίκησης και επικαιροποιούν τα γεγονότα της Ελληνικής πραγματικότητας από την τοπική αυτοδιοίκηση έως τα θέματα των μεγάλων Δημοσίων Οργανισμών.

IX.. Το site των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών ΚΕΠ

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) συνιστούν υπηρεσίες μιας στάσης μέσω των οποίων οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διεκπεραιώνουν τις συναλλαγές τους με τις δημόσιες υπηρεσίες, και αποτελούν μια ριζοσπαστική και ιδιαίτερα επιτυχή προσπάθεια αναδιοργάνωσης του πλαισίου διαχείρισης των διοικητικών συναλλαγών με τις δημόσιες υπηρεσίες.

Η εισαγωγή των ΚΕΠ χρονολογείται από το 1998, σε πιλοτική μορφή με το Πρόγραμμα ΑΣΤΕΡΙΑΣ για τις νησιωτικές περιοχές του Αιγαίου. Σήμερα λειτουργούν περισσότερα από 1.000 ΚΕΠ τα οποία καλύπτουν όλη την χώρα και διεκπεραιώνουν περισσότερες από 1.000 διαδικασίες.

Ο χώρος των ΚΕΠ βρίσκεται στη δικτυακή διεύθυνση www.kep.gov.gr.

The screenshot shows the website of the Citizen Service Centres (KEP) in Greece. The browser is Microsoft Internet Explorer. The page layout includes a navigation bar with links like 'Αρχείο', 'Επέξεργασία', 'Προβολή', 'Αγαπημένα', 'Εργαλεία', and 'Βοήθεια'. The main content area features the KEP logo, a banner for the 1564 helpline, and several service announcements. A sidebar on the left contains links to 'My Kep.Gov.gr' and 'Ελληνική Δημοκρατία'. The bottom of the page shows the Windows taskbar with the time 11:18 PM.

ΚΕΠ και έγινε!

ΚΕΠ πάρες; 1564 τηλεφωνικό κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών

Οδηγός του πολίτη | ΚΕΠ WAP | Νέα & Ανακοινώσεις | Προβολή

Αρχική Σελίδα | Επικοινωνία | Φόρμα | Συνδέσεις | RSS 2.0 | Ευανάγνωστο | Βοήθεια

Μητρες ΚΕΠ!
Καλώς ήλθετε στον δικτυακό τόπο των ΚΕΠ, ο οποίος έχει σχεδιαστεί και αναπτυχθεί για την ηλεκτρονική πληροφόρηση και εξυπηρέτησή σας από το σπίτι και το γραφείο σας.
Ο δικτυακός τόπος ενημερώνεται καθημερινά με τις πιο πρόσφατες πληροφορίες που καλύπτουν όλο το εύρος του δημόσιου Τομέα, καθιστώντας τον το σημείο αναφοράς σας στο Διαδίκτυο για τις συναλλαγές σας με τη Δημόσια Διοίκηση.
Επιπρόσθετα, σας δίνει πλέον την δυνατότητα να υποβάλλετε ηλεκτρονικές αιτήσεις προς τα ΚΕΠ για μία σειρά διαφορετικών διαδικασιών, υλοποιώντας στην Ελλάδα το πιο ουσιαστικό βήμα προς την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

Οι υποθέσεις σας με το δημόσιο καθημερινά μας φροντίζει

Βρείτε το κοντινότερο ΚΕΠ

Τιμές αμόλυβθης στο Νομό σας

Καλέστε μας 1564 επαλήθ-4

Κάνε την αίτηση online

Επείσοδια Ζωής

Εικόνα 32: Τμήμα κεντρικής σελίδας ΚΕΠ 17/6/2009 ώρα 11:18

Τα μενού και τα links που χρησιμοποιεί βοηθούν άμεσα τους υπαλλήλους των επιμέρους και περιφερειακών ΚΕΠ να κάνουν συνεχείς συναλλαγές, ενώ πολλοί πολίτες χρησιμοποιούν άμεσα και γρήγορα το site για να κάνουν συναλλαγές με το Δημόσιο. Στη δεξιά πλευρά του site υπάρχουν banners που παραπέμπουν απλά και όμορφα σε διάφορες υπηρεσίες του Δημοσίου. Είναι ίσως η καλύτερη πρακτική περιήγησης αφού βοηθά και τον πλέον αδαή να πληροφορηθεί για αυτά που χρειάζεται από τα ΚΕΠ.

4.4. Ανάλυση marketing

Το marketing αποτελεί την καρδιά της Διοίκησης Ολικής ποιότητας σε Δημόσιους και Ιδιωτικούς Οργανισμούς. Η χρησιμοποίηση των αρχών marketing σε θέματα προβολής, επικοινωνίας και ενημέρωσης είναι επιτακτικά στη σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης και του έντονου ανταγωνισμού.

Η ανάλυση marketing της εργασίας περιστρέφεται γύρω από την προβολή στο διαδίκτυο των μεταπτυχιακών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου μεταξύ άλλων λειτουργεί τμήμα μεταπτυχιακών σπουδών στην Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, στη σχολή Διοίκησης και Οικονομίας στο Τμήμα Οικονομικών σπουδών. Επομένως η ανάλυσή μας θα εντοπιστεί στα εξής στοιχεία:

1. Σε μεταπτυχιακά Οργάνωσης και Διοίκησης
2. Σε μεταπτυχιακά Οικονομικών σχολών ή σχολών Διοίκησης.
3. Σε θέματα σχολών Διοίκησης και Οικονομίας.

Το μεταπτυχιακό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου έχει τα εξής κύρια χαρακτηριστικά:

- Απευθύνεται σε Δημόσιους Υπάλληλους.
- Είναι μεταπτυχιακό 3 μερών (Πανεπιστημίου, ΑΔΕΔΥ, ΕΚΔΔ).
- Δεν έχει δίδακτρα.
- Έχει συγκεκριμένο προϋπολογισμό.
- Είναι το μοναδικό στην Ελλάδα στην Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Οργανισμών.

Το μεταπτυχιακό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου δεν μπορούν να το παρακολουθήσουν απόφοιτοι σχολών, ιδιώτες ή άλλοι που δεν κατέχουν την ιδιότητα του Δημοσίου Υπαλλήλου. Εκ πρώτης όψεως το Μεταπτυχιακό κινείται μεταξύ μίας μονοπωλιακής αγοράς υπηρεσιών σύμφωνα με τον τίτλο του και σ' αυτούς που απευθύνεται. Όμως πρόσφατα ανακοινώθηκε η δημιουργία δεύτερου αντίστοιχου μεταπτυχιακού στο

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, με συμμετέχοντες φορείς την ΑΔΕΔΥ και το ΕΚΔΔ. Επίσης στη σημερινή εποχή της ενοποίησης της αγοράς των Μεταπτυχιακών μπορεί ο κάθε ένας Δημόσιος Υπάλληλος να διδαχθεί μεταπτυχιακά σε χώρες που ο τίτλος πτυχίου αναγνωρίζεται από τις Ελληνικές υπηρεσίες. Τέλος ο κάθε υποψήφιος φοιτητής μπορεί να επιλέξει άλλον τρόπο επιμόρφωσης, άλλο μεταπτυχιακό ή άλλου είδους ειδίκευση, από το μεταπτυχιακό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Για τους παραπάνω λόγους το μεταπτυχιακό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου βρίσκεται σε μία ημι - ανταγωνιστική αγορά με όλα τα χαρακτηριστικά μιας κατάστασης που μπορεί να αλλάξει από τη μία στιγμή στην άλλη.

4.4.1 Βασικές έννοιες marketing site Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Όπως κάθε ανάλυση marketing έτσι και στην εργασία μας απαντάει στο κρίσιμο ερώτημα ποιες ανάγκες, επιθυμίες και απαιτήσεις υπάρχουν για να ικανοποιηθούν από τον οργανισμό μέσω του site του μεταπτυχιακού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Αυτές είναι:

1. Πληροφόρηση για το περιεχόμενο του Μεταπτυχιακού.
2. Ενημέρωση προκηρύξεων και νέων για το Μεταπτυχιακό.
3. Στοιχεία που ενδιαφέρουν τους υποψήφιους του Μεταπτυχιακού.
4. Θέματα που ενδιαφέρουν τους φοιτητές του Μεταπτυχιακού.
5. Θέματα που αφορούν την Ακαδημαϊκή κοινότητα.
6. Επικοινωνία με τις δομές του Πανεπιστημίου.
7. Άμεση επικοινωνία μεταξύ χρηστών.

Η υπηρεσία του site του μεταπτυχιακού θα πρέπει να ικανοποιεί κάποιες ανάγκες ή επιθυμίες ή απαιτήσεις οι οποίες προϋπάρχουν και πρέπει να ικανοποιηθούν για να θεωρείται το Μεταπτυχιακό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αποτελεσματικό και χρήσιμο. Η υπηρεσία του site είναι υποστηρικτική του Προϊόντος ή της υπηρεσίας που προσφέρει το Πανεπιστήμιο στους πελάτες – φοιτητές του Μεταπτυχιακού. Η υπηρεσία θα πρέπει να ικανοποιεί κάποια ανάγκη²² και πιο συγκεκριμένα το site θα πρέπει να ικανοποιεί την επιθυμία της πληροφόρησης και της επικοινωνίας για τους χρήστες και την επιθυμία της προβολής για το Πανεπιστήμιο. Ο διττός χαρακτήρας του διαδικτύου είναι ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματά του σε σχέση με τις άλλες μεθόδους πληροφόρησης. Πιο συγκεκριμένα η δημιουργία και λειτουργία ενός site έχει πολλαπλάσια αξία από τα χρήματα και τα γενικά κόστη που ξοδεύονται σε σχέση με τα οφέλη που αποκτώνται απ' αυτό. Γι' αυτό και προτιμείται στο κεντρικό Προϊόν ή Υπηρεσία ενός Οργανισμού να υπάρχει δευτερεύουσα υποστηρικτική υπηρεσία με το site του Οργανισμού.

Ο προσανατολισμός του marketing πρέπει να είναι προς τον καταναλωτή. Σύμφωνα με τον Philip Kotler «Κάθε προϊόν συνεπάγεται

²² Kotler Philip, MARKETING MANAGEMENT 7^η ΕΚΔΟΣΗ εκ. INTERBOOKS 1994 κεφ 1 σελ 41

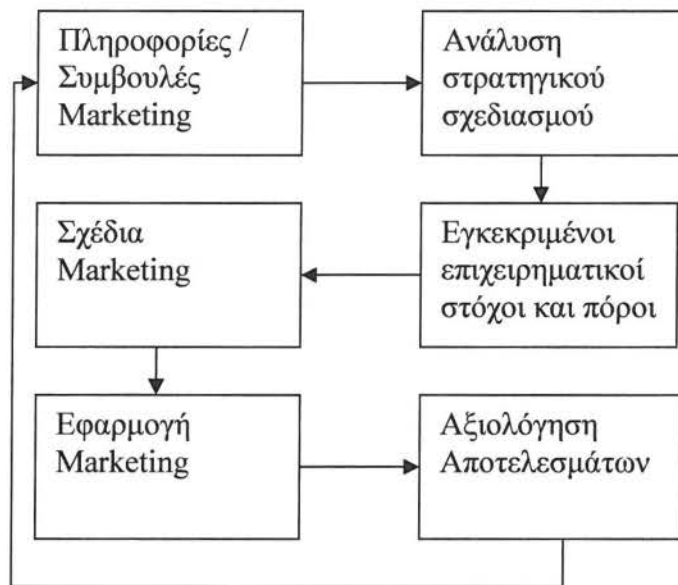
τροποποιήσεις και το management δεν μπορεί να γνωρίζει ποιες είναι αυτές χωρίς να μιλάει στους καταναλωτές και χωρίς να κάνει έρευνα που τους αφορά». Άρα αναγκαία προϋπόθεση καλής επιτυχίας της λειτουργίας ενός site είναι η διερεύνηση και η συνεχή βελτίωση της υπηρεσίας του διαδικτύου.

Ένα άλλο στοιχείο που είναι κρίσιμο στη διαδικασία της δημιουργίας site είναι ο συντονισμός του marketing. Πιο συγκεκριμένα πρέπει όλοι οι εργαζόμενοι να παρακινούνται προς την σωστή εξυπηρέτηση του καταναλωτή. Για το site ανεξάρτητα αν οι εργαζόμενοι εμπλέκονται ή όχι με τις λειτουργίες ή αν έχουν την κατάρτιση του χειρισμού ή όχι των Η/Υ, χρειάζεται η να υπάρχει ειδικό σχέδιο εξυπηρέτησης των πελατών από όλους τους εργαζόμενους. Επίσης το εσωτερικό marketing είναι πάρα πολύ σημαντικό για όλες τις λειτουργίες που προσφέρονται και υποστηρίζονται από το site.

Η στρατηγική του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για δημιουργία του Μεταπτυχιακού θεωρείται στρατηγική ανάπτυξης μέσω διαποίκισης. Το Πανεπιστήμιο αναζητά με μία νέα υπηρεσία να εισέλθει σε μία νέα αγορά η οποία είναι ακόμα ανοργάνωτη και αχαρτογράφητη. Ο σχεδιασμός του Μεταπτυχιακού στοχεύει στην «αγορά» των Δημοσίων υπαλλήλων της Ελλάδας και του εξωτερικού. Η σχεδίαση του site ακολουθεί τη στρατηγική της ηγεσίας του Μεταπτυχιακού για ανάπτυξη του Μεταπτυχιακού δυναμικά και έντονα.

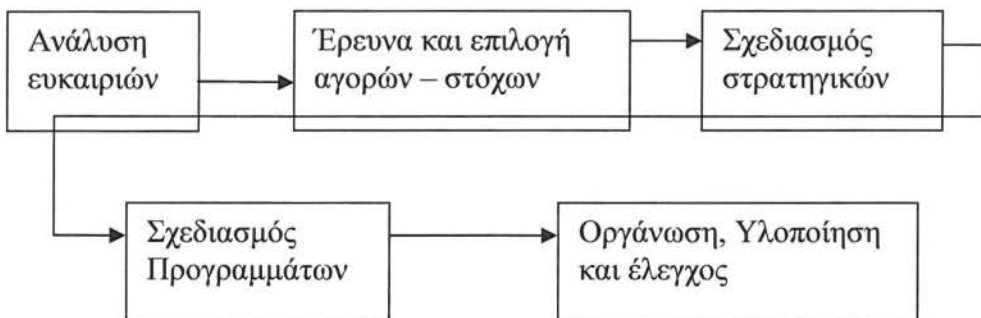
4.4.2. Η διαδικασία marketing του site Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Η σχέση ανάμεσα στο marketing και το στρατηγικό σχεδιασμό είναι ότι το marketing παρέχει πληροφορίες και στρατηγικές συμβουλές, ενώ μετά την επεξεργασία και την ολοκλήρωση του στρατηγικού σχεδιασμού το marketing υλοποιεί τους στόχους που αναφέρονται στο στρατηγικό σχεδιασμό. Βλέπε το παρακάτω σχήμα:

Σχήμα 2: Η σχέση ανάμεσα στο marketing και τον στρατηγικό σχεδιασμό²³

Για να υλοποιήσουν τους στόχους οι marketing managers ακολουθούν μία διαδικασία management την οποία ορίζουμε ως εξής²⁴: Η διαδικασία του marketing συνίσταται στην ανάλυση των ευκαιριών του marketing, στη διεξαγωγή ερευνών και στην επιλογή αγορών – στόχων, στο σχεδιασμό των στρατηγικών του marketing, στην κατάστρωση προγραμμάτων του marketing, στην υλοποίηση και τον έλεγχο του marketing.

Σχήμα 3: Η διαδικασία του marketing²⁵

²³ Kotler Philip, MARKETINGK MANATZMENT 7^η ΕΚΔΟΣΗ εκ. INTERBOOKS 1994 σχήμα 3-1

²⁴ Kotler Philip, MARKETINGK MANATZMENT 7^η ΕΚΔΟΣΗ εκ. INTERBOOKS 1994 κεφ. 3 σελ 127

²⁵ Kotler Philip, MARKETINGK MANATZMENT 7^η ΕΚΔΟΣΗ εκ. INTERBOOKS 1994 σχήμα 3-2

Η εργασία μας εντοπίζει το σχεδιασμό και τη λειτουργία του site του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο Πρόγραμμα marketing Επικοινωνίας και Πληροφόρησης μέσω διαδικτύου. Τα προηγούμενα στάδια διαδικασίας marketing έχουν αναφερθεί και μελετηθεί από την ηγεσία του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Η στρατηγική marketing περιλαμβάνει τις δαπάνες marketing, το μίγμα marketing και την κατανομή των πόρων marketing. Άρα ένα σχέδιο marketing περιλαμβάνει τα εξής:

1. Συνοπτική περίληψη.
2. Υφιστάμενη κατάσταση marketing.
3. Ανάλυση ευκαιριών και απειλών.
4. Αντικειμενικοί στόχοι
5. Στρατηγική marketing.
6. Προγράμματα δράσης.
7. Εκτίμηση ζημιών – κερδών.
8. Έλεγχοι.

Στους Δημόσιους Οργανισμούς που υπάγονται σε κεντρικές υπηρεσίες του Δημόσιας Διοίκησης και σε μεγάλες σε έκταση Υπηρεσίες ο Στρατηγικός Σχεδιασμός και η εκπόνηση ενός σχεδίου marketing υλοποιείται από τη Γενική Διεύθυνση ή από Ιδιωτικές εταιρίες για λογαριασμό του Δημοσίου. Στα Πανεπιστήμια μετά την πίεση για εφαρμογή ενός 4ετού σχεδιασμού δράσεων που θα υποβάλλεται στο ΥΠΕΠΘ μπορούμε να πούμε ότι η στρατηγική marketing θα είναι μία διαδικασία που θα πρέπει να υλοποιηθεί από όλα τα Πανεπιστήμια. Για τη δημιουργία site των Πανεπιστημίων θα πρέπει να ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία που να ενώνει το στρατηγικό σχεδιασμό και το σχεδιασμό marketing.

4.4.3. Σχεδιασμός μίγματος επικοινωνίας και προώθησης του site Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Στο σύγχρονο marketing και management η δημιουργία ενός καλού προϊόντος ή μιας υπηρεσίας πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται από σωστή και καλή επικοινωνία και προώθηση. Το άλλο κεντρικό κομμάτι της τιμολόγησης είναι εκτός της εργασίας. Το μίγμα επικοινωνίας ή promotion – mix αποτελείται από 4 βασικά εργαλεία:

2. Διαφήμιση.
3. Προώθηση Πωλήσεων.
4. Δημόσιες σχέσεις
5. Προσωπική πώληση.

Με την εισβολή του internet στα μέσα της δεκαετίας του '90 το μίγμα marketing αλλάζει και μετασχηματίζεται για να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες που δίνει το διαδίκτυο. Πλέον συζητάμε για internet – marketing ή για internet ως M.M.E. ή και ακόμα πιο προωθημένα ως e- οργανισμός. Ανάλογα με τη φύση της υπηρεσίας και το χαρακτήρα του οργανισμού η ηγεσία του Οργανισμού αποφασίζει πώς θα εκμεταλλευτεί το

διαδίκτυο. Στο χώρο των Πανεπιστημίων έχουμε και τις 3 μορφές εκμετάλλευσης με την τρίτη, δηλαδή του e- οργανισμού, με άλλα λόγια το e-learning να εξαπλώνεται διαρκώς. Ήδη υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και διάφορα μεταπτυχιακά προγράμματα που παρέχονται εξ ολοκλήρου εξ αποστάσεως. Το Πανεπιστήμιο και οι λειτουργίες του έχουν μεταφερθεί στο internet. Επίσης πολλές φορές έχουμε μεγάλη επικοινωνιακή καμπάνια στο internet από τα Πανεπιστήμια ειδικά για μεταπτυχιακά προγράμματα. Ιδιωτικά αλλά και Δημόσια Πανεπιστήμια εκμεταλλεύονται τα μεγάλα σύγχρονα Portals εφημερίδων, Ομίλων πληροφόρησης, ή δημοφιλείς σελίδες για να διαφημίσουν το μεταπτυχιακό τους. Ακόμα υπάρχουν πλέον και τα Newsletters ή ακόμα πιο προωθημένα e-mails που έρχονται κατ' ευθείαν στο προσωπικό e-mail του χρήστη. «Βομβαρδίζεται» το internet από Ιδιωτικές κυρίως σχολές και κολέγια για μεταπτυχιακά ειδικά MBA (Mastrer of Business Administration). Στην πρώτη περίπτωση όλα τα Πανεπιστήμια έχουν site στο internet. Σε συνδυασμό ότι τα μεταπτυχιακά είναι υπηρεσίες που προσφέρονται με δίδακτρα και προωθούν την έρευνα, οι ιστοσελίδες των μεταπτυχιακών είναι πάρα πολλές και πολύ σημαντικές για το Πανεπιστήμιο.

Με τη δημιουργία προγραμμάτων δράσης επικοινωνίας η σχεδίαση ιστοσελίδας στο διαδίκτυο αποκτά κυρίαρχο λόγο. Η σχεδίαση και η προβολή στην ιστοσελίδα πρέπει να υπάρχει ως ενιαίο σύνολο της επικοινωνιακής στρατηγικής και του σχεδίου πληροφόρησης. Πρέπει να υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας ο οποίος θα συντονίζει τις ενέργειες και θα διαχειρίζεται τις ενέργειες του site και της επικοινωνίας του Πανεπιστημίου. Δυστυχώς όχι μόνο στα Πανεπιστήμια αλλά και σ' όλο το φάσμα των Δημόσιων Υπηρεσιών δεν υπάρχει στρατηγική επικοινωνίας, άρα δεν υπάρχει και υπεύθυνος επικοινωνίας. Η διαδικασία της πληροφόρησης και της επικοινωνίας βρίσκεται διάσπαρτη μέσα σε άλλα τμήματα που έχουν ως τελευταίο στόχο την επικοινωνία. Η επαφή με τον πελάτη, η εφαρμογή νέων θεωριών στη Διοίκηση αναγκάζει την ηγεσία να δει με άλλο μάτι τη νέα προσέγγιση με τους πελάτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

5.1 Συμπεράσματα ανάλυσης marketing και benchmarking

Από την ανάλυση των 9 site των Πανεπιστημίων και των ΚΕΠ των κεντρικών σελίδων τους και των επιμέρους υπηρεσιών τους, όπως τα ΜΠΣ εξάγουμε τα εξής στοιχεία:

1. Το site πρέπει να είναι εύχρηστο δηλαδή απλό στην περιήγησή του.
2. Να είναι όμορφο αλλά όχι πολύχρωμο.
3. Να έχει πολλές φωτογραφίες όχι να είναι όμως «βαρύ».
4. Να έχει αρκετές πληροφορίες, ειδικά για θέματα των μη ακαδημαϊκής ζωής των φοιτητών και των αποφοίτων.
5. Να δίνεται έμφαση στην έρευνα και στις προοπτικές.
6. Να υπάρχει όραμα.
7. Να εμπλέκονται όλοι οι άνθρωποι, εργαζόμενοι, φοιτητές, διδάσκοντες, απόφοιτοι.
8. Να μην υπάρχουν μεγάλης έκτασης κείμενα.
9. Να υπάρχουν θέματα που ενδιαφέρουν άμεσα τους χρήστες
10. Να μπορεί να υπάρχει online συναλλαγή.

Η συγκριτική αξιολόγηση έδωσε την αρχή ότι πάνω απ' όλα είναι ο άνθρωπος και εκεί πρέπει να δοθεί το βάρος για να ικανοποιήσει τις προσδοκίες της Διοίκησης το site, να ικανοποιήσει τις ανάγκες των χρηστών και να προσδώσει φήμη και αποτελέσματα επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και στο συγκεκριμένο μεταπτυχιακό.

Επίσης από τα άλλα sites έχουμε τα εξής συμπεράσματα ως προς την οργάνωση του site:

- Δε χρησιμοποιείται σε καμία περίπτωση γλώσσα προγραμματισμού, κάποιο σχεδιαστικό περίπλοκο πρόγραμμα ή κάποιες «κλειδωμένες» και δύσκολα ευρισκόμενες υπηρεσίες webdesign (σχεδιασμός ιστοσελίδων).

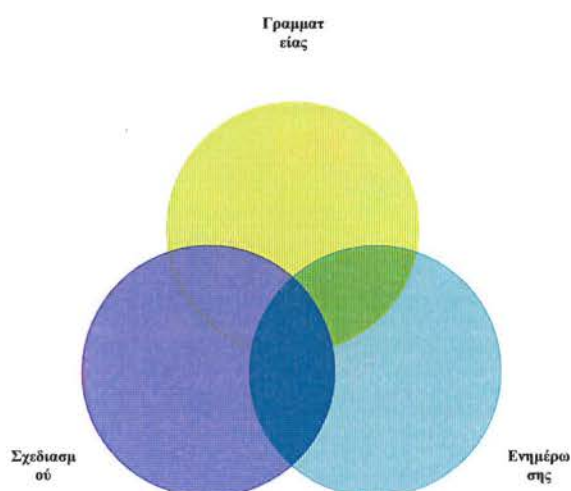
- Το επίπεδο των επιτυχημένων sites απαιτούν επαγγελματικές λύσεις ή λύσεις outsourcing ενώ η καθημερινή ενημέρωση γίνεται από τους ανθρώπους του Πανεπιστημίου.

- Υπάρχουν πάρα πολλές ενέργειες που εφαρμόζονται αλλά με σχέδιο.

Σύμφωνα με τα παραπάνω συμπεράσματα το site του ΜΠΣ του Π.Π. που αναφερόμαστε μπορεί να βασιστεί στα κρίσιμα βασικά στοιχεία της ανάλυσης συγκριτικής αξιολόγησης. Η ανάλυση marketing έδειξε ότι πρέπει το site να είναι μέρος μίας όλης διαδικασίας επικοινωνίας και προβολής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και να στηρίζεται στον Στρατηγικό Σχεδιασμό του. Επίσης θα πρέπει να εμπλέκονται όλο το ανθρώπινο δυναμικό του Πανεπιστημίου και να υπάρχει σχέδιο ανατροφοδότησης ώστε να πετύχει η καλύτερη λειτουργία του σταδιακά και σε εύλογο χρονικό διάστημα.

5.2. Αποτελέσματα site

Η εργασία στηρίχθηκε στις διεθνείς πρακτικές άλλων Πανεπιστημίων για να φτάσει στο ότι πρέπει να δημιουργηθεί ειδικό τμήμα marketing και επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, το οποίο θα διαμορφώνει τη στρατηγική marketing και τις επιμέρους πολιτικές του. Μία απ' αυτές είναι η λειτουργία και η διαχείριση του site του Μεταπτυχιακού. Όμως ενώ το μεταπτυχιακό πρόγραμμα έχει ξεκινήσει και η χρηματοδότηση για ενέργειες οργανωτικών και διοικητικών αλλαγών και επεκτάσεων παραμένει στάσιμες στα γρανάζια της γραφειοκρατίας θα πρέπει να εφαρμοστεί εναλλακτική πολιτική λειτουργίας από τους υφιστάμενους πόρους και δυνατότητες του Πανεπιστημίου. Γι' αυτό προτείνουμε το παρακάτω σχήμα οργάνωσης και λειτουργίας.

Σχήμα 4: Διάγραμμα Οργάνωσης και Λειτουργίας

Οι ομάδες σχεδιασμού ενημέρωσης και γραμματείας είναι ανοικτές ομάδες και αποτελούνται από ανθρώπους του Πανεπιστημίου, διδάσκοντες, Γραμματείς, φοιτητές και απόφοιτοι. Σκοπός της ομάδας Γραμματείας είναι η τελική διαχείριση και ο έλεγχος του site. Η ομάδα σχεδιασμού συντηρεί και βρίσκει τρόπους καλύτερης και αισθητικότερης μορφής, ενώ η ομάδα Ενημέρωσης τροφοδοτεί την ιστοσελίδα με άρθρα, κείμενα, πληροφορίες και ό,τι άλλο αποφασιστεί. Κάθε μία ομάδα έχει λόγο και έργο και για τους σκοπούς των άλλων ομάδων. Η λογική του site να προβάλλονται άνθρωποι

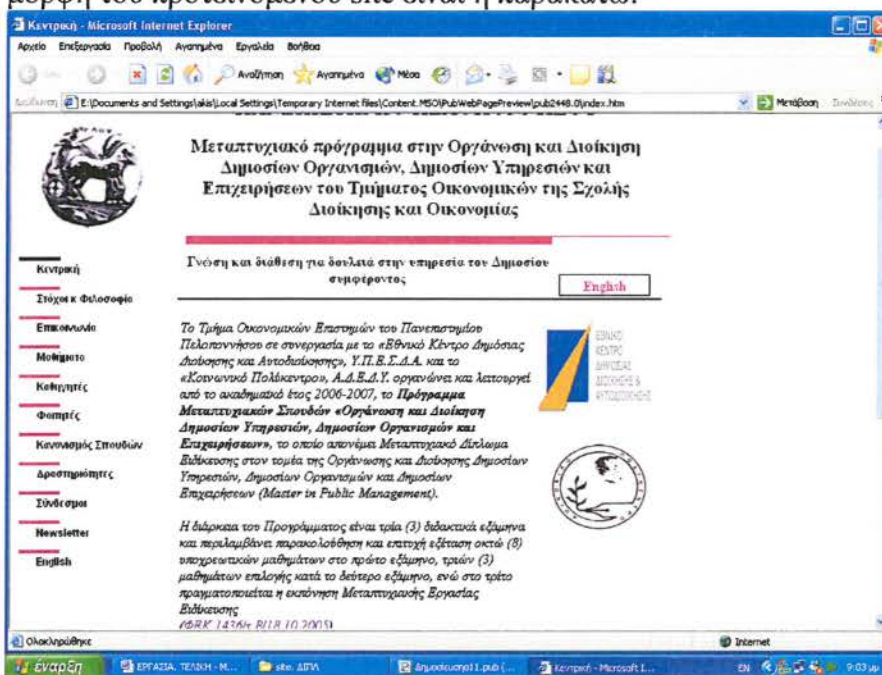

και δραστηριότητες και όχι μεγάλα κείμενα και στείρες πληροφορίες δίνουν τη βασική κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσει πρώτα το site.

Το site μπορεί να ακολουθήσει διάφορες φάσης ενδιάμεσης και τελικής μορφής έτσι ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός του Πανεπιστημίου για γρήγορη ενημέρωση, άμεση λειτουργία και καλό τελικό αποτέλεσμα. Έτσι συνίσταται η δοκιμαστική λειτουργία του site για 6 μήνες έτσι ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των ομάδων και παράλληλα να προετοιμάζονται οι αλλαγές που θα γίνονται σταδιακά και με σχέδιο. Το ανέβασμα του site μπορεί να γίνει άμεσα και στη θέση του υπάρχοντος. Οι κύριες θεματικές του μενού που προτείνουμε είναι:

1. Στόχοι και Φιλοσοφία.
2. Μαθήματα
3. Καθηγητές
4. Φοιτητές
5. Απόφοιτοι
6. Επικοινωνία
7. Γεγονότα
8. Ανακοινώσεις
9. Προκηρύξεις
10. Σύνδεσμοι
11. Newsletter
12. Κανονισμός Σπουδών

Στην κεντρική σελίδα να υπάρχει το όραμα του ΜΠΣ και η επικαιρότητα. Στο σχεδιασμό της ιστοσελίδας μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το publisher πρόγραμμα που βρίσκεται εύκολα και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλους λόγω του ότι μοιάζει με το word. Η μορφή του προτεινόμενου site είναι η παρακάτω:

**Εικόνα 33: ΜΟΡΦΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ SITE ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Με τη μορφή του μενού που προτείνεται θα υπάρξει άμεση και γρήγορη ενημέρωση όλων των μαθημάτων, των διδασκόντων, των φοιτητών, των αποφοίτων, των ενημερώσεων σε απλή μορφή έτσι ώστε η κοινότητα του ανθρώπινου δυναμικού να αποφασίσει αν θα πρέπει να συνεχίσει προς άλλες θεματικές που μπορεί να είναι:

- Θέματα Δημοσίου ενδιαφέροντος
- E-learning
- Ερευνητικές εργασίες φοιτητών και αποφοίτων
- Θέματα γεγονότων εκτός της ακαδημαϊκής ζωής.

Η αποτελεσματική λειτουργία του site προϋποθέτει:

- Την ενεργό συμμετοχή όλου του ανθρώπινου δυναμικού ως μία κοινότητα που συνδιαμορφώνει το παρόν και το μέλλον του ΜΠΣ.

- Τη δημιουργία σχεδίων επικοινωνιακών δράσεων που περιλαμβάνει το site αλλά και άλλες μορφές επικοινωνίας τόσο εντός του διαδικτύου όσο και εκτός. Για παράδειγμα πρέπει να υποστηριχθούν ενέργειες καταχώρησης του site σε διάφορες κεντρικές ιστοσελίδες που έχουν κατάλογο αξιολογών ΜΠΣ, ή δημιουργία banners για διαφήμιση σε άλλες ιστοσελίδες μεγάλης επισκεψιμότητας ή τέλος τη δημιουργία Happenings και events με χρήση ή όχι διαδικτύου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην εποχή της πληροφόρησης και της επικοινωνίας η Δημόσια Διοίκηση πρέπει να φέρει στο επίκεντρο των προσπαθειών της τις ανάγκες του πολίτη. Οι εφαρμογές του Διαδικτύου πρέπει να υλοποιηθούν από όλες τις Δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς και να υπάρχει ειδικό τμήμα ή υπηρεσία υποστήριξης τέτοιων εφαρμογών.

Η ανώτατη εκπαίδευση ως μέρος της Δημόσιας σφαίρας ή όχι, θα βρεθεί τα επόμενα χρόνια στο κέντρο ενός αμείλικτου ανταγωνισμού που θα προέρχεται απ' όλες τις μορφές μάθησης, επιμόρφωσης, μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα πρέπει από τώρα να οργανώσουν τμήματα marketing, ως συνολικότερη στρατηγική προσέγγιση με επίκεντρο τον πελάτη φοιτητή ή μεταπτυχιακό. Οι εφαρμογές του διαδικτύου και της τεχνολογίας θα πρέπει να είναι τμήμα ενός συνολικότερου σχεδίου επικοινωνίας και η δημιουργία site να αντικατοπτρίζει το όραμα του Εκπαιδευτικού οργανισμού για τη σύγχρονη εποχή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

1. Dornbusch Rudiger and Fischer Stanley ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ εκδ. Κριτική 1993.
2. Keynes Maynard John: Η Γενική θεωρία της Απασχολήσεως του Τόκου και του Χρήματος 1935 μετάφραση Δημ. Δελιβάνη εκδ. Παπαζήση 1972
3. Kotler Philip, ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ, 7η ΕΚΔΟΣΗ εκ. INTERBOOKS 1994.
4. Rifkin Jeremy, Το τέλος της εργασίας και το μέλλον της, εκδ. ΛΙΒΑΝΗ 1996.
5. Γεωργακόπουλος Θ. Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική, Οικονομικά Δημοσίων Επιχειρήσεων Ε.Α.Π. τόμος Δ Πάτρα 2000.
6. Καϊμάκη Βάλια Αμφίδρομη επικοινωνία Έντυπων ΜΜΕ και Internet, εκ. Παπασωτηρίου 1997.
7. Μακρυδημήτρης Αντώνης Δημόσια διοίκηση, Στοιχεία Διοικητικής οργάνωσης, εκδ. Σάκκουλα Γ' έκδοση 2008.
8. Μπαμπινιώτης Γ., ΛΕΞΙΚΟ για το σχολείο και το γραφείο, 2ος τόμος εκδ. κέντρο λεξικολογίας 2007
9. Μπουραντάς Δημ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ. Εκδ. Μπένου 2002.
10. Σκιαδάς Χ. και Μαρκάκη Μ. Γενικές αρχές marketing και ηλεκτρονικό εμπόριο, εκ. Παπασωτηρίου 2001.
11. Τζωρτζάκης Κ. Τζωρτζάκη Αλ Αρχές Μάρκετινγκ, Η Ελληνική προσέγγιση εκ. Rosili 1996.
12. Τσουκαλάς Κωνσταντίνος, Κοινωνική ανάπτυξη και Κράτος, εκ. Θεμέλιο 1999.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

1. PHILIPS JAMES AND PETER Choices for Self – Managing Schools, British Educational Management and Administration Society chapter 2.4. MARKETS AND MARKETING, CHRIS pub. 2001

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

1. <http://www.eipa.eu> . Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης.
2. <http://www.yperth.gr>. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.
3. <http://www.ypes.gr> . Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
4. <http://www.ker.gov.gr>. Πύλη των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών.
5. www.stanford.edu Πανεπιστήμιο Στάνφορντ.
6. www.harvard.edu. Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ.
7. www.Cam.ac.uk Πανεπιστήμιο Κέμπριτζ.
8. www.ox.ac.uk Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

9. <http://uoa.gr> Πανεπιστήμιο Αθηνών
10. www.unipi.gr Πανεπιστήμιο Πειραιά.
11. www.u-tokyo.ac.jp. Πανεπιστήμιο Τόκιο
12. www.kyoto-u.ac.jp. Πανεπιστήμιο Κιότο
13. www.topuniversities.com. Κατάλογος καλύτερων Πανεπιστημίων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Π. 1. ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ:

Άρθρο 1 Γενικές αρχές

1. α) Τα Πανεπιστήμια έχουν την κύρια ευθύνη του σχεδιασμού και της οργάνωσης των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα και την αρμοδιότητα για τη χορήγηση των μεταπτυχιακών διπλωμάτων ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) και των διδακτορικών διπλωμάτων (Δ.Δ.).

β) Τμήματα Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν μεταξύ τους ή με Πανεπιστήμια του εσωτερικού ή ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού, Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) για χορήγηση ΜΔΕ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος έγκρισης ΠΜΣ των εν λόγω Ιδρυμάτων από το ΥΠΕΠΘ, είναι η συνυποβολή της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του οικείου Τμήματος από την οποία θα προκύπτει η ύπαρξη των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη λειτουργία του. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται συγκεκριμένες προϋποθέσεις και κριτήρια για την έγκριση των ανωτέρω ΠΜΣ.

2. Π.Μ.Σ. οργανώνονται σε Τμήματα στα οποία παρέχονται προπτυχιακές σπουδές και αναφέρονται στις ίδιες ή σε συναφείς ειδικότητες και αποσκοπούν στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην προώθηση της έρευνας με συνεκτίμηση πρωτίστως των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Γενικά Τμήματα Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα Π.Μ.Σ.

Προϋπόθεση έναρξης λειτουργίας εγκεκριμένου Π.Μ.Σ. είναι η έκδοση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών ο οποίος κοινοποιείται στο ΥΠΕΠΘ και με τον οποίο ρυθμίζονται εκτός των θεμάτων που προβλέπονται από επιμέρους ειδικές διατάξεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια που κρίνεται αναγκαία για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ..

3. Για την περαιτέρω προώθηση και ενίσχυση των Π.Μ.Σ., τα Α.Ε.Ι. μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, τα οποία έχουν επαρκές επιστημονικό προσωπικό και διαθέτουν την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή. Μεταξύ του Α.Ε.Ι. και του Ερευνητικού ιδρύματος καταρτίζεται πρόγραμμα συνεργασίας, στο οποίο μπορεί να ορίζεται και η μερική φοίτηση ή η πρακτική άσκηση μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης ερευνητικής εργασίας.

Άρθρο 2 Διάρθρωση – Έγκριση Π.Μ.Σ.

1. α) Τα Π.Μ.Σ. καταρτίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του οικείου Τμήματος που διαθέτει την απαραίτητη κτιριακή-υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο διδακτικό και λοιπό προσωπικό και υποβάλλονται για έγκριση στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνοψης του Ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση της οικείας επιτροπής μεταπτυχιακών σπουδών του άρθρου 3 του παρόντος.

β) Στο Π.Μ.Σ. μπορεί να μετέχουν περισσότερα του ενός τμήματα του ίδιου ή άλλων Ιδρυμάτων.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ. το πρόγραμμα καταρτίζεται από όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα και εγκρίνεται από τις Συγκλήτους Ειδικής Σύθεσης των οικείων Ιδρυμάτων.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων που εγκρίνεται από τις οικείες Συγκλήτους Ειδικής Σύθεσης των Πανεπιστημίων ή τα αντίστοιχα όργανα διοίκησης των ΤΕΙ και της ΑΣΠΑΙΤΕ, στο οποίο καθορίζονται πλην των άλλων οι υποχρεώσεις κάθε τμήματος, θέματα του διδακτικού προσωπικού και μεταπτυχιακών φοιτητών, ο αριθμός των μελών της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.) στην οποία εκπροσωπείται κάθε Τμήμα, η διαδικασία εκλογής Διευθυντή ο οποίος είναι μέλος της Ε.Δ.Ε. και γενικά κάθε θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την εύρυθμη λειτουργία του.

Μέλη της Ε.Δ.Ε. ορίζονται κατά προτίμηση μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ αντίστοιχου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

γ) Κάθε ΠΜΣ οδηγεί στη χορήγηση ΜΔΕ και διαρκεί τουλάχιστον ένα (1) πλήρες ημερολογιακό έτος από το οποίο τρεις (3) τουλάχιστον μήνες διατίθενται για τη συγγραφή ερευνητικής ή συνθετικής μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

δ) Ο μέγιστος χρόνος απόκτησης του Μ.Δ.Ε. ορίζεται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να δοθεί αναστολή φοίτησης μέχρι δώδεκα (12) μήνες με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

ε) Δίνεται η δυνατότητα λειτουργίας Π.Μ.Σ. μερικής φοίτησης η διάρκεια της οποίας είναι τουλάχιστον διπλάσια από αυτή των Προγραμμάτων πλήρους φοίτησης.

2. Το σχέδιο του προγράμματος καταρτίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και περιλαμβάνει απαραίτητα τα εξής στοιχεία που εξετάζονται από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύθεσης:

α) Το αντικείμενο και ο σκοπός του προγράμματος.

β) Το είδος των μεταπτυχιακών τίτλων που απονέμονται.

γ) Τις κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές.

δ) Τη χρονική διάρκεια για τη χορήγηση των τίτλων

ε) Τα μαθήματα, τη διδακτική και ερευνητική απασχόληση των μεταπτυχιακών φοιτητών, τις πρακτικές ασκήσεις και κάθε άλλου είδους δραστηριότητα, καθώς και τις πιστωτικές μονάδες ECTS.

στ) Τον αριθμό των μεταπτυχιακών φοιτητών, τις δυνατότητες και τις ανάγκες του οικείου τμήματος σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος.

ζ) Τη χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ., το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, το κόστος λειτουργίας και τις πηγές χρηματοδότησής του αναλυτικά.

3. Η τελική έγκριση του Π.Μ.Σ. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προκειμένου να εκδώσει την παραπάνω απόφαση ασκεί ουσιαστικό έλεγχο μόνο των στοιχείων στ' και ζ' του προγράμματος.

Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου

Ειδικής Σύθεσης μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας με τη σύμφωνη γνώμη του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα Π.Μ.Σ., τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο επιστημονικών τομέων προτεραιότητας, που προκηρύσσονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3 **Οργάνωση – Λειτουργία Π.Μ.Σ.**

1. Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) Η Σύγκλητος ειδικής σύθεσης, η οποία περιλαμβάνει τα μέλη Δ.Ε.Π., που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη της και τους δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και Ε.Μ.Υ. και η οποία είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα, που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β) Η επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Ιδρύματος και είναι αρμόδια για το συντονισμό και την εποπτεία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Η επιτροπή συγκροτείται με πράξη του Πρύτανη με τετραετή θητεία και απαρτίζεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων ως προεδρεύοντα, τους Προέδρους των Τμημάτων που λειτουργούν ΠΜΣ και ένα (1) μεταπτυχιακό φοιτητή. Στην περίπτωση διδρυματικού ΠΜΣ ως αρμόδια επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών ορίζεται αυτή του Ιδρύματος που έχει τη διοικητική στήριξη.

Η επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών υποβάλλει στη Σύγκλητο Ειδικής Σύθεσης ετήσια έκθεση λειτουργίας των Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος, την οποία κοινοποιεί στα Τμήματα και στο ΥΠΕΠΘ και καταχωρεί στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος.

γ) Η γενική συνέλευση ειδικής σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος, η οποία απαρτίζεται από τον πρόεδρο του τμήματος τα μέλη Δ.Ε.Π. της γενικής συνέλευσης του τμήματος και δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για Π.Μ.Σ., τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών, των μελών των εξεταστικών επιτροπών, της συντονιστικής επιτροπής, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και κάθε άλλο θέμα, που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. τις αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. ασκεί ειδική διατμηματική επιτροπή (Ε.Δ.Ε), η οποία συγκροτείται από μέλη των αντίστοιχων Γ.Σ.Ε.Σ. των οικείων τμημάτων και τα οποία εκλέγονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε τμήματος.

δ) Η συντονιστική επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από τον κατά περίπτωση απαραίτητο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. του τμήματος από αυτά που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.. Η επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος.

ε) Συνιστάται θέση Διευθυντή Μεταπτυχιακών Σπουδών για κάθε

πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) στο Τμήμα εκείνο του Ιδρύματος, το οποίο έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του, για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος.

Ο Διευθυντής ορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος ή της ΕΔΕ στην περίπτωση διατμηματικού ΠΜΣ και μπορεί να του δοθεί μερική απαλλαγή από τα διδακτικά του καθήκοντα.

Ο Διευθυντής ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου, εκλέγεται για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης, προεδρεύει της Ε.Δ.Ε., στην περίπτωση διατμηματικού ΠΜΣ, και ασκεί τα καθήκοντα που προβλέπει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος και ο Κανονισμός λειτουργίας του Τμήματος. Το Τμήμα στο οποίο ανήκει αναλαμβάνει και τη διοικητική στήριξη του Προγράμματος στην περίπτωση διατμηματικού ΠΜΣ για το αντίστοιχο διάστημα.

Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος ή στην ΕΔΕ κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ..

2. α) Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Οι Έλληνες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα μια ξένη γλώσσα, οι δε αλλοδαποί τη γλώσσα διδασκαλίας του ΠΜΣ. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κυρίως κριτηρίων:

- Το γενικό βαθμό του πτυχίου
- Τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών.
- Την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο.
- Την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου τμήματος καθορίζει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή την πιθανή εξέταση σε ορισμένα μαθήματα, τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται για την επιλογή.

β) Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος, που συγκροτείται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ..

γ) Σε κάθε Π.Μ.Σ. επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του ΙΚΥ που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του ΠΜΣ και μία (1) θέση αλλοδαπού -αλλογενούς υποτρόφου του Ελληνικού Κράτους.

3. α) Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις μπορούν να αναλαμβάνουν:

- Μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος ή άλλων τμημάτων του Ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή διδάσκοντες με βάση το Π.Δ. 407/80 που είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος.
- Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική ή ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα.

- Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ..

- Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και σχετική αναφορά στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών, μπορεί να ανατίθεται επικουρικό έργο σε διδάσκοντες με βάση το Π.Δ. 407/80, ή σε καθηγητές εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ.

β) Δεν επιτρέπεται στα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Π. να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ.. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής ορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

γ) Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφαση της, ύστερα από εισήγηση της συνέλευσης των μελών Δ.Ε.Π. του αρμόδιου τομέα. Ειδικότερες προϋποθέσεις για ανάθεση διδασκαλίας και ασκήσεων ορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

4. α) Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που οδηγεί στην απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από πρόταση της συντονιστικής επιτροπής ένα μέλος Δ.Ε.Π. των βαθμίδων του Καθηγητή, Αναπληρωτή Καθηγητή και Επικουρού Καθηγητή ως επιβλέπων. Η συντονιστική επιτροπή και το επιβλέπων μέλος έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ, ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α, Β ή Γ, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος

β) Για την απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητή στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο πρόγραμμα και στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών. Ο φοιτητής με αίτηση του μπορεί να συνεχίσει για απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

5. α) Παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις της παραγ. 8 του άρθρ. 43 του Ν.2413/96 για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και σε υποψήφιους διδάκτορες.

β) Οι διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 2640/1998 εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για απόκτηση ΜΔΕ ή υποψήφιους διδάκτορες, σε περίπτωση που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

γ) Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές για απόκτηση ΜΔΕ και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη δικαιούνται υγειονομική και νοσοκομειακή περίθαλψη.

6. Με γνώμη της Γ.Σ.Ε.Σ. ενός τμήματος ή της Ε.Δ.Ε. και απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης των οικείων Ιδρυμάτων μπορεί να προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων και το ύψος αυτών για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένου προγράμματος.

7. Ο τύπος των μεταπτυχιακών και διδακτορικών διπλωμάτων και η καθομολόγηση των διδακτόρων καθορίζεται με τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών

8. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια που απαιτείται για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ., ρυθμίζεται με αποφάσεις του Υπουργείου Εθνικής

Παιδείας και Θρησκευμάτων

9. α) Η διάρκεια λειτουργίας ενός Π.Μ.Σ. είναι το πολύ οκτώ (8) έτη και προβλέπεται στην εγκριτική Υπουργική Απόφαση. Το αργότερο το τελευταίο εξάμηνο του χρόνου λειτουργίας του με απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύθεσης μετά από πρόταση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος μπορεί να ζητηθεί παράταση της λειτουργίας του.

β) Για την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης παράτασης του Π.Μ.Σ. πρέπει να έχει προηγηθεί απαραίτητα θετική εξωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση για λόγους που δεν ευθύνεται το οικείο Π.Μ.Σ., το αίτημα της παράτασης πρέπει να συνοδεύεται από ειδική έκθεση του Διευθυντή του προγράμματος με την οποία γίνεται συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε, ο βαθμός ικανοποίησης των στόχων που είχαν τεθεί, οι λόγοι που επιβάλλουν την παράτασή του, η βιωσιμότητά του και γενικά στοιχεία που αιτιολογούν την αναγκαιότητα της παράτασης.

10. Όπου στις διατάξεις του παρόντος νόμου αναφέρεται Πρύτανης, Σύγκλητος Ειδικής Σύθεσης, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Πρόεδρος Τμήματος, Γενική Συνέλευση Τμήματος, Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης, για τα Τ.Ε.Ι. και την ΑΣΠΑΙΤΕ νοούνται αντίστοιχα: Πρόεδρος Τ.Ε.Ι., Συνέλευση του Τ.Ε.Ι. με Ειδική Σύθεση, Αντιπρόεδρος Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Προϊστάμενος Τμήματος, Συνέλευση Τμήματος, Συνέλευση Τμήματος με Ειδική Σύθεση.

Η Συνέλευση του Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ με Ειδική Σύθεση περιλαμβάνει τα μέλη Ε.Π. που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη της και δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Η Συνέλευση του Τμήματος Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ με Ειδική Σύθεση απαρτίζεται από τον πρόεδρο του Τμήματος, τα μέλη Ε.Π. της Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος.

Άρθρο 4

Πόροι των Π.Μ.Σ – Διαχείριση εσόδων

1. α) Πηγές εσόδων ΠΜΣ μπορεί να είναι δωρεές, χορηγίες, παροχές, κληροδοτήματα, φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα γενικά, Νομικά ή φυσικά πρόσωπα, ερευνητικά προγράμματα, κοινοτικά προγράμματα, επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού και δίδακτρα.

β) Από τον τακτικό προϋπολογισμό επιχορηγούνται τα Τμήματα των ΑΕΙ του Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα που στερούνται άλλων πόρων για την κάλυψη δαπανών λειτουργίας ενός (1) μόνο Π.Μ.Σ. του Τμήματος και ενός (1) διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ. του οποίου έχει τη διοικητική υποστήριξη. Επίσης από τον τακτικό προϋπολογισμό μπορεί να χρηματοδοτούνται προγράμματα που προκηρύσσονται με απόφαση του ΥΠΕΠΘ της παραγ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.

2. Η διαχείριση των εσόδων Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και κατανομονται ως εξής:

α) 60% για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος, αμοιβές – αποζημιώσεις διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού

β) 30% για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος

γ) 10% κρατήσεις υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε.

Η ανωτέρω κατανομή δεν ισχύει σε περίπτωση χορηγίας ή δωρεάς για συγκεκριμένο σκοπό.

3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Γ.Σ.Ε.Σ., την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

4. Με απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύθεσης ύστερα από εισήγηση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και του Διευθυντή του Προγράμματος μπορεί να οριστεί αποζημίωση και σε μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Ιδρύματος μετά τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου από τις ισχύουσες διατάξεις και το πρόγραμμα σπουδών εβδομαδιαίου αριθμού διδακτικών ωρών σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα του ιδρύματός τους και για τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. μετά τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις εβδομαδιαίου ωραρίου διδακτικής απασχόλησής τους στο ίδρυμα.

Άρθρο 5 **Διδακτορική διατριβή**

1. α) Ο υποψήφιος που ενδιαφέρεται για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, υποβάλλει αίτηση στη γραμματεία του τμήματος στο οποίο ενδιαφέρεται να εκπονήσει τη διδακτορική του διατριβή.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του τμήματος κρίνει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με βάση τα κριτήρια που έχει θέσει η ίδια.

β) Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος έχουν οι κάτοχοι ΜΔΕ.

- Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να γίνει δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας μη κάτοχος ΜΔΕ.

- Πτυχιούχοι ΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ ή ισοτίμων σχολών, μπορούν να γίνουν δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες μόνο με την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι ΜΔΕ.

2. α) Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. τριμελής συμβουλευτική επιτροπή για την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψηφίου, στην οποία συμμετέχουν ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος της βαθμίδας καθηγητή, αναπληρωτή καθηγητή, ή επίκουρου, ως επιβλέπων και δύο άλλα μέλη τα οποία μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του ίδιου Τμήματος ή άλλου Τμήματος του ίδιου Πανεπιστημίου, μέλη ΔΕΠ άλλου Πανεπιστημίου του εσωτερικού ή εξωτερικού, καθηγητές ΑΣΕΙ ή Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ, ή ερευνητές των βαθμίδων Α, Β ή Γ, αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του.

Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες και σε εξαιρετικές περιπτώσεις μέχρι επτά (7) με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

3. α) Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα καθορίζει το θέμα της διατριβής.

β) Η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση της διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία συγκρότησης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για τους κατόχους ΜΔΕ και την έγκριση του θέματος. Με σχετική απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να προβλέπεται η παράλληλη παρακολούθηση και η επιτυχής περάτωση οργανωμένου

κύκλου μαθημάτων και από τους υποψήφιους διδάκτορες κατόχους ΜΔΕ ή άλλες δραστηριότητες.

γ) Για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν κατ' εξαίρεση γίνει δεκτοί χωρίς να είναι κάτοχοι ΜΔΕ, το ελάχιστο χρονικό όριο για τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος είναι τουλάχιστον τέσσερα (4) πλήρη ημερολογιακά έτη. Στην περίπτωση αυτή, ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να ολοκληρώσει οργανωμένο κύκλο μαθημάτων που ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. στα πλαίσια του Π.Μ.Σ.

δ) Ο υποψήφιος διδάκτορας το πρώτο έτος εκπόνησης της Διδακτορικής του Διατριβής, υποχρεούται να προσφέρει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο οικείο Τμήμα, σύμφωνα με τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

ε) Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψήφιους διδάκτορες η επικουρία μελών ΔΕΠ σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος.

στ) Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα υποβάλλει έκθεση προόδου στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου.

4. α) Για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψήφιου διδάκτορα μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. επταμελής εξεταστική επιτροπή στην οποία συμμετέχουν τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

β) Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής θα πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο (2) του οικείου Τμήματος. Τα υπόλοιπα μέλη μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών της αλλοδαπής, καθηγητές ΑΣΕΙ, ή Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ή ερευνητές των βαθμίδων Α, Β, ή Γ, αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος

Όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του.

γ) Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

Άρθρο 6

Κοινά Π.Μ.Σ. μεταξύ των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής

1. α) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την οργάνωση και λειτουργία κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών για χορήγηση Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης. Για τα κοινά μεταπτυχιακά αυτά προγράμματα καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των

συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, στο οποίο καθορίζονται το αντικείμενο του προγράμματος, οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση ενιαίου τίτλου ή χωριστού τίτλου από κάθε Ίδρυμα, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η συγκρότηση Συντονιστικού Οργάνου με αρμοδιότητες αντίστοιχες αυτών της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής των Διδρυματικών Προγραμμάτων της ημεδαπής, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας ή συγγραφής και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο της νομοθεσίας που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές κάθε συνεργαζόμενης χώρας.

β) Τα Πανεπιστήμια της ημεδαπής μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή Ιδρύματα της αλλοδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη.

Τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο α' για το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας ισχύουν και στην περίπτωση συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών. Με το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μπορούν να ορίζονται πλην των άλλων και τα επιστημονικά πεδία των διδακτορικών διατριβών.

γ) Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, εγκρίνεται από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα αυτών και συνυποβάλλεται για την ελληνική πλευρά στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την έκδοση υπουργικής απόφασης με την οποία γίνεται η τελική έγκριση του Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου αυτού.

δ) Στις περιπτώσεις εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ορίζεται ένας επιβλέπων από κάθε συνεργαζόμενο Ίδρυμα. Οι συνεπιβλέποντες συμμετέχουν στην προβλεπόμενη τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή. Τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα εκ των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, που ορίζεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Η διαδικασία εκπόνησης της διατριβής γίνεται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη νομοθεσία της χώρας, το Ίδρυμα της οποίας έχει τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη. Στο ίδιο Ίδρυμα και η τελική κρίση της διατριβής του υποψηφίου από την επταμελή Εξεταστική Επιτροπή του νόμου αυτού για την ελληνική πλευρά, ή την αντίστοιχη επιτροπή του Ιδρύματος της αλλοδαπής, στην οποία συμμετέχουν όλοι οι συνεπιβλέποντες. Στην επταμελή Εξεταστική Επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν εκτός από τους συνεπιβλέποντες της αλλοδαπής και ένα ή περισσότερα μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από το συνεργαζόμενο Ίδρυμα της αλλοδαπής εφόσον αυτό προβλέπεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να χορηγείται ενιαίο διδακτορικό δίπλωμα, στο οποίο γίνεται μνεία των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων ή χωριστό διδακτορικό δίπλωμα για τους υποψηφίους κάθε χώρας, στο οποίο όμως γίνεται πάλι μνεία των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο Ε.Π.Σ.

ε) Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης και Διδακτορικά Διπλώματα που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, θεωρούνται αυτοδικαίως ως ισότιμα με τα χορηγούμενα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα στα οποία λειτουργούν τα κοινά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Ειδικότερα ζητήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 7

Ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα

1. α) Τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) τα οποία έχουν ως αντικείμενο την έρευνα σε μια καθορισμένη περιοχή της επιστήμης ή της τεχνολογίας και τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα Ε.Π.Ι. λειτουργούν στο πλαίσιο ενός ή περισσοτέρων τμημάτων του αυτού ή άλλων Πανεπιστημίων, τα οποία μπορούν να συνεργάζονται και με φορείς του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα.

β) Η ίδρυσή ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί στην αντιμετώπιση αναγκών που δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθούν μέσω των ερευνητικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται από τα Τμήματα των Πανεπιστημίων και τους Τομείς τους, όπως επίσης από τα Εργαστήρια και τις Κλινικές. Ειδικότερα, η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων κυρίως διεπιστημονικού, διατμηματικού ή διαπανεπιστημιακού χαρακτήρα, περιφερειακής ή εθνικής εμβέλειας, ή σε περιοχές που αποτελούν εθνικές στρατηγικές επιλογές και προτεραιότητες ή στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων που απαιτούν υποδομές μεγάλης κλίμακας. Σε κάθε περίπτωση, η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί και στην ερευνητική υποστήριξη του επιτελούμενου εκπαιδευτικού έργου, ιδίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με διασφάλιση αποτελεσματικής αλληλεπίδρασης μεταξύ μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας.

γ) Η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. εντάσσεται στο συνολικό στρατηγικό σχεδιασμό έρευνας του οικείου Πανεπιστημίου ή των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων.

2. Τα Ε.Π.Ι. ιδρύονται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη του διαπανεπιστημιακού συμβουλίου έρευνας. Για την ίδρυση Ε.Π.Ι. απαιτείται πρόταση της Γ.Σ. του τμήματος με ειδική σύνθεση και εισήγηση της Συγκλήτου με ειδική σύνθεση προς το διαπανεπιστημιακό συμβούλιο έρευνας.

3. Στοιχεία, τα οποία πρέπει να περιλαμβάνει κάθε εισήγηση ή πρόταση για την ίδρυση Ε.Π.Ι. και τα οποία περιλαμβάνονται στο προεδρικό διάταγμα, είναι ιδίως τα ακόλουθα:

α) Το αντικείμενο, ο σκοπός, οι στόχοι και η έδρα του.

β) Η σχέση του με τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

γ) Οι τομείς ανάπτυξης των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

δ) Οι φορείς, τα συνεργαζόμενα νομικά και τυχόν φυσικά πρόσωπα και οι όροι συνεργασίας τους.

ε) Ο χρόνος, οι χώροι και το ετήσιο κόστος λειτουργίας του, η υπάρχουσα και η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή, καθώς και το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, οι πηγές και το ύψος της χρηματοδότησής του αναλυτικά.

στ) Το προσωπικό κατά κατηγορία και ειδικότητα, η αποζημίωση των μελών του Δ.Σ., οι αποδοχές του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή και γενικά κάθε θέμα σχετικά με την οργάνωση, τη δομή και τη λειτουργία του Ινστιτούτου.

4. α) Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα την ίδρυση και λειτουργία Ε.Π.Ι., τα οποία εμπίπτουν σε συγκεκριμένες περιοχές της επιστήμης ή της τεχνολογίας, που καθορίζονται από το ίδιο και ανακοινώνονται στα Πανεπιστήμια

β) Στα Ε.Π.Ι. μπορεί να εκτελείται μέρος ή και το σύνολο της διδακτορικής διατριβής των υποψηφίων διδακτόρων και η διπλωματική εργασία των μεταπτυχιακών φοιτητών.

γ) Τα σχετικά με την οικονομική διαχείριση και τον οικονομικό έλεγχο των Ε.Π.Ι. καθορίζονται στα αντίστοιχα ιδρυτικά Π.Δ.

δ) Τα Ε.Π.Ι. υποχρεούνται να καταβάλλουν στα Πανεπιστήμια με τα οποία είναι συνδεδεμένα ποσοστό των εσόδων τους από τις χρηματοδοτήσεις των κάθε είδους ερευνητικών δραστηριοτήτων τους, εκτός εκείνων που αφορούν τις υποδομές τους. Το ποσοστό αυτό, το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 20%, καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου κάθε Ιδρύματος. Το ανωτέρω ποσό που καταβάλλεται από τα Ε.Π.Ι. στα συνδεδεμένα Ιδρύματα κατατίθεται στους Ειδικούς Λογαρισμούς των Ιδρυμάτων και προστίθεται στο αποθεματικό τους.

5. Το Ινστιτούτο διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) που ορίζεται με τετραετή θητεία και αποτελείται από:

α) Τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. κάθε Τμήματος που συμμετέχει στο Ε.Π.Ι., που ορίζονται από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης του οικείου ή των οικείων Πανεπιστημίων ύστερα από πρόταση της Γ.Σ. ειδικής σύνθεσης των συνεργαζομένων Τμημάτων και τα οποία συμμετέχουν ενεργά στα ερευνητικά προγράμματα του Ινστιτούτου.

Σε περίπτωση συνεργασίας τριών (3) ή περισσότερων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου για την ίδρυση Ε.Π.Ι., κάθε Τμήμα συμμετέχει στο Δ.Σ. με ένα (1) ή δύο (2) μέλη ΔΕΠ, όπως καθορίζεται με το Π.Δ. ίδρυσής του.

β) Έναν (1) εκπρόσωπο κάθε φορέα που συμμετέχει στο Ε.Π.Ι.

γ) Έναν (1) εκπρόσωπο των ερευνητών του Ε.Π.Ι.

6. α) Το Δ.Σ. αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση και τη λειτουργία του Ινστιτούτου, στη διαχείριση της περιουσίας, στη διάθεση των πόρων του και γενικά για κάθε ενέργεια που σχετίζεται με την εκπλήρωση των σκοπών του κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Π.Δ. ίδρυσης και τον κανονισμό λειτουργίας του.

β) Με απόφαση της Συγκλήτου ειδικής σύνθεσης διορίζεται ένας καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής ενός από τα Τμήματα που συμμετέχουν στο Ινστιτούτο ή ομότιμος καθηγητής ως Διευθυντής του Ε.Π.Ι. με τετραετή θητεία, ο οποίος και προεδρεύει στο Δ.Σ. Με την ίδια απόφαση διορίζεται και αναπληρωτής Διευθυντής ο οποίος αναπληρώνει τον Διευθυντή σε περίπτωση κωλύματος. Ο Διευθυντής και ο αναπληρωτής Διευθυντής ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται από το Δ.Σ. και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας. Ο Διευθυντής και ο αναπληρωτής Διευθυντής πρέπει να είναι επιστήμονες κύρους, να έχουν πείρα και ερευνητική δραστηριότητα σε τομείς που εντάσσονται στις δραστηριότητες του Ινστιτούτου και γενικά να έχουν ερευνητικό και επιστημονικό έργο με διεθνή αναγνώριση. Η θητεία του Δ.Σ., του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή μπορεί να ανανεώνεται με την ίδια διαδικασία.

γ) Για τη συγκρότηση του Δ.Σ. και το διορισμό του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή εκδίδεται απόφαση του Πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσης. Στην περίπτωση συνεργασίας δύο ή περισσότερων Πανεπιστημίων για την ίδρυση Ε.Π.Ι. με το σχετικό Π.Δ. καθορίζεται το Ίδρυμα εκείνο, η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης του οποίου διορίζει το Διευθυντή και τον αναπληρωτή Διευθυντή από μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Πανεπιστημίου και κατ' επέκταση τον οικείο Πρύτανη που εκδίδει την απόφαση συγκρότησης του Δ.Σ. και διορισμού του Διευθυντή και του αναπληρωτή

Διευθυντή.

δ) Σε περίπτωση διάλυσης του Ινστιτούτου και μετά την εκκαθάριση, τα περιουσιακά του στοιχεία καταγράφονται από τριμελή επιτροπή στην οποία προεδρεύει ο αντιπρύτανης οικονομικών υποθέσεων του οικείου Ιδρύματος και περιέρχονται στο Ίδρυμα.

7. α) Εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης της απόφασης του Πρύτανη για τη συγκρότηση του Δ.Σ. και το διορισμό του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή εκδίδεται ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Ε.Π.Ι. με απόφαση του Δ.Σ. και έγκριση της Συγκλήτου ειδικής σύνθεσης.

β) Για την αξιολόγηση του ερευνητικού και του εν γένει έργου του Ε.Π.Ι. εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τα Α.Ε.Ι.

8. α) Σε δώδεκα (12) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης λήγει η διάρκεια λειτουργίας όλων των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση Ε.Π.Ι.

β) Παράταση της λειτουργίας των Ε.Π.Ι. μπορεί να γίνει με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, εφόσον έχει προηγηθεί εξωτερική αξιολόγησή τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η οποία και συνεκτιμάται για την έκδοση της σχετικής Υπουργικής Απόφασης. Σε περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η σχετική αξιολόγηση, χωρίς αυτό να οφείλεται σε υπαιτιότητα του Ε.Π.Ι., για την παράταση της λειτουργίας τους απαιτείται έκθεση πεπραγμένων και σκοπιμότητας από το Διευθυντή του Ε.Π.Ι.

Άρθρο 8

Μεταβατικές ρυθμίσεις – Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 10,11,12,13, 17 και παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2083/92 όπως είχαν τροποποιηθεί και ίσχυαν, το άρθρο 23 του ν. 3404/05, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ρυθμίζει θέματα που ρυθμίζονται διαφορετικά με το νόμο αυτό. Μέχρι τις 31/12/2008 τα ήδη λειτουργούντα Π.Μ.Σ. πρέπει να αναπροσαρμοστούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στους ήδη εγγεγραμμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε Π.Μ.Σ. και σε υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν τη δημοσίευση του παρόντος.

Π.2. ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

11. Μεταπτυχιακές Σπουδές

11.1 Εισαγωγή

Οι μεταπτυχιακές σπουδές (ΜΣ) αποτελούν πλέον απαραίτητη προέκταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και παίζουν αποφασιστικό ρόλο στην εκπλήρωση της εκπαιδευτικής, πολιτιστικής, κοινωνικής και οικονομικής αποστολής των Πανεπιστημίων.

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη της:

- τα προβλεπόμενα από την υπάρχουσα νομοθεσία σχετικά με τις ΜΣ [βασικό κείμενο ο Ν. 2083/92 και προσθήκες-αλλαγές οι Ν. 2327/95 (πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι., υποτροφίες), Ν. 2413/96 (δάνεια και λοιπές παροχές), Ν. 2457/97 (Διευθυντής ΠΜΣ), Ν. 3255/04 (διεθνείς-διακρατικές συνεργασίες), Ν. 3404/05 (κοινά προγράμματα με αναγνωρισμένα ιδρύματα της αλλοδαπής, δυνατότητα μερικής διδασκαλίας και σε άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα)]

καθώς και

- το περιεχόμενο μίας λεπτομερούς πρότασης του ΥΠΕΠΘ που είχε ετοιμαστεί το 2002 σχετικά με τις ΜΣ.

Η Επιτροπή κατέληξε σε ένα σύνολο προτάσεων που εστιάζονται σε τρεις στόχους:

(α) Εξασφάλιση της ευελιξίας και προσαρμοστικότητας των προγραμμάτων ΜΣ, κυρίως μέσω της απλούστευσης διαδικασιών και της κατά το μέγιστο δυνατόν προσφυγής στη συνταγματική επιταγή περί αυτοτέλειας των Πανεπιστημίων.

(β) Προώθηση και διαφύλαξη της ποιότητας των ΜΣ μέσω, αφ' ενός, της υποχρεωτικής και από κοινού χρήσης ορισμένων βασικών προδιαγραφών για την κατάρτιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας (ΕΚΛ) κάθε Προγράμματος ΜΣ (ΠΜΣ) και, αφ' ετέρου, της συστηματικής εκμετάλλευσης του θεσμού της τακτικής αξιολόγησης Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.

(γ) Αύξηση των οικονομικών πόρων των ΠΜΣ μέσω της όσο το δυνατόν μέγιστης απ' ευθείας χρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό, της χρήσης διαφόρων ειδών ερευνητικών πόρων και χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκής Ένωσης, της χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών ή και ωριαίας αντιμισθίας σε μεταπτυχιακούς σπουδαστές, και την πρόβλεψη διδάκτρων υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Στη συνέχεια παρατίθενται περιληπτικά, πρώτα οι γενικές αρχές σε ότι αφορά στα παραπάνω σημεία (α), (β) και (γ) [παράγραφοι 11.2, 11.3 και 11.4], κατόπιν τα μεταπτυχιακά διπλώματα που απονέμονται [παράγραφος 11.5] και, τέλος, ορισμένες

επί μέρους προτάσεις σχετικά με βασικά σημεία που, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, θα πρέπει να συμπεριληφθούν υποχρεωτικά στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας κάθε Πανεπιστημίου [παράγραφοι 11.6, 11.7 και 11.8].

11.2 Γενικές Αρχές: Ευελιξία και Αυτοτέλεια

(α) Δίδεται σημαντικός βαθμός ευελιξίας στα ΠΜΣ μέσω ενός λιτού θεσμικού πλαισίου που αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες κάθε επιστημονικής περιοχής και προσφέρει ευελιξία διαμόρφωσης των ΠΜΣ. Το πλαίσιο αυτό επιτρέπει

- Σύμπραξη μεταξύ τμημάτων, μεταξύ Πανεπιστημίων, και μεταξύ Πανεπιστημίων εσωτερικού και εξωτερικού (διατμηματικά και διαπανεπιστημιακά ΠΜΣ)

- Φοίτηση Ελλήνων και αλλοδαπών σπουδαστών

- Επιλογή γλώσσας μαθημάτων και διατριβής (ελληνική ή/και άλλη ευρωπαϊκή)
- Διδάσκοντες που δεν είναι αναγκαστικά μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων του εσωτερικού (καθηγητές Πανεπιστημίων εξωτερικού, διακεκριμένοι ερευνητές με διδακτορικό, άλλοι σε ειδικές περιπτώσεις – π.χ. καλλιτέχνες – βάσει του Π.Δ. 407)

(β) Επιδιώκεται απλούστευση διοικητικών διαδικασιών με βάση την αυτοτέλεια των Πανεπιστημίων. Συγκεκριμένα προβλέπεται:

- Έγκριση ΠΜΣ από τα αντίστοιχα συλλογικά όργανα Τμημάτων, Σχολών και Πανεπιστημίου, με μόνο έλεγχο νομιμότητας από ΥΠΕΠΘ
- Για διατμηματικά και διαπανεπιστημιακά προγράμματα απαιτείται έγκριση ως άνω από όλα τα συμμετέχοντα Τμήματα και ιδρύματα
- Για διατμηματικά και διαπανεπιστημιακά προγράμματα, ορίζεται ένα Τμήμα ως το «οικείο» Τμήμα που αναλαμβάνει το συντονισμό και διεκπεραίωση όλων των διοικητικών διαδικασιών
- Προκειμένου να επιτευχθεί ο καλύτερος συντονισμός των ΠΜΣ κάθε Σχολής, προτείνεται ίδρυση σε κάθε μία από αυτές Τμήματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (κατά τα πρότυπα των Graduate Schools).
- Όλες οι λεπτομέρειες οργάνωσης και λειτουργίας των ΠΜΣ – συμπεριλαμβανόμενου του ορισμού των προσόντων των μεταπτυχιακών φοιτητών και του αριθμού των – καθορίζονται από τους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας (ΕΚΛ) κάθε Πανεπιστημίου.

11.3 Γενικές Αρχές: Προώθηση και Διαφύλαξη Ποιότητας

(α) Όλα τα ΠΜΣ υπόκεινται σε εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση σε τακτικά διαστήματα σύμφωνα με τις διαδικασίες που θα θεσπίσει η νέα Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.).

(β) Προτάσεις για ίδρυση ΠΜΣ, ή βασικών αλλαγών σε αυτά, πρέπει να αναλύουν και να τεκμηριώνουν λεπτομερώς τη σκοπιμότητα, βιωσιμότητα, οικονομικά στοιχεία, επάνδρωση, κ.λ.π. του ΠΜΣ.

(γ) Τουλάχιστον 70% του κύκλου μαθημάτων σε κάθε ΠΜΣ πρέπει να καλύπτεται από μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων ανά περίπτωση.

(δ) Ο ΕΚΛ όλων των ΠΜΣ πρέπει να συμμορφώνεται με τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στις κατωτέρω παραγράφους 11.6, 11.7 και 11.8.

11.4 Γενικές Αρχές: Χρηματοδότηση ΠΜΣ και Μεταπτυχιακών Σπουδαστών

(α) Η χρηματοδότηση κάθε ΠΜΣ περιλαμβάνεται στον τακτικό προϋπολογισμό του οικείου Ιδρύματος

- Με αποδέσμευση έγκρισης κάθε κωδικού από την πολιτεία, έτσι ώστε το κάθε Πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο της αυτοτέλειάς του, να αποφασίζει τη χρηματοδότηση του κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος που εγκρίνει

- Με οικονομικό απολογισμό στο πλαίσιο της τακτικής αξιολόγησης του ΠΜΣ

(β) Οι πόροι των ΠΜΣ και η πιθανώς απ' ευθείας χρηματοδότηση μεταπτυχιακών σπουδαστών αντλούνται μέσω της αξιοποίησης διαφόρων πιθανών πηγών:

- Ειδική απ' ευθείας χρηματοδότηση των Π.Μ.Σ. από την πολιτεία, λόγω του ισχύοντος δημόσιου χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα μας (άρθρο 16 του Συντάγματος).

- Χρηματοδότηση από άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς κατόπιν εγκρίσεως των συλλογικών οργάνων

- Πρόβλεψη διδάκτρων κατόπιν εγκρίσεως των συλλογικών οργάνων, ιδιαίτερα για τις επαγγελματικές μεταπτυχιακές σπουδές (π.χ. τύπου MBA)

- Απ' ευθείας υποτροφίες, όπως και σε προπτυχιακούς σπουδαστές

- Πρόβλεψη ανταποδοτικών υποτροφιών

- Για τους υποψήφιους διδάκτορες, ανάληψη επικουρικού εκπαιδευτικού έργου έναντι ωριαίας αντιμισθίας (θεσμοθέτηση του βοηθού διδασκαλίας)

- Δυνατότητα αμοιβής υποψηφίων διδασκόντων από ερευνητικά έργα (θεσμοθέτηση του βοηθού έρευνας)

- Δυνατότητα εκπόνησης τμήματος της διδακτορικής διατριβής σε ερευνητικά ιδρύματα (με υποτροφίες ή μερική μισθοδοσία)

11.5 Μεταπτυχιακά Διπλώματα

(α) Τα ΠΜΣ απονέμουν διπλώματα σε δύο επίπεδα: βασικών μεταπτυχιακών σπουδών (αντίστοιχα του Master's) και διδακτορικό.

(β) Στο επίπεδο βασικών μεταπτυχιακών σπουδών, τα διπλώματα είναι:

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) [που αντιστοιχεί σε Master's (M.A. ή M.Sc.) στο αντικείμενο κάθε Τμήματος] ή Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) [που αντιστοιχεί σε Master's σε πιο εξειδικευμένους τομείς, π.χ. από διατμηματικά προγράμματα].

(γ) Στο διδακτορικό επίπεδο απονέμεται το Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ)

(δ) Προγράμματα πενταετούς διάρκειας, ενιαίας και αδιάσπαστης δομής, θετικο-εφαρμοσμένα (τεχνολογικά) με προχωρημένου επιπέδου μαθήματα (π.χ., Μηχανικοί, Γεωπονικές Σχολές) οδηγούν στην αναγνώριση του διπλώματος ως Μεταπτυχιακού τίτλου, συνήθως ΔΜΣ.

11.6 Διπλώματα ΔΜΣ ή ΜΔΕ

(α) Απαιτούνται δύο τουλάχιστον εξάμηνα σπουδών, καθώς και πρωτότυπη μεταπτυχιακή εργασία.

(β) Ορίζεται επιβλέπον μέλος ΔΕΠ για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή.

11.7 Διδακτορικά Διπλώματα (ΔΔ)

(α) Απαιτούνται τουλάχιστον τρία έτη μετά τον ορισμό του θέματος της διδακτορικής διατριβής για τη συμπλήρωση σπουδών ΔΔ. Το θέμα ορίζεται μετά τη συμπλήρωση ΔΜΣ (ή ΜΔΕ), όπου αυτό απαιτείται. Διδακτορικά προγράμματα που δεν προαπαιτούν ΔΜΣ ή ΜΔΕ πρέπει να περιλαμβάνουν συμπλήρωση κύκλου μαθημάτων διάρκειας τουλάχιστον δύο εξαμήνων.

(β) Είναι δυνατόν μέρος των διδακτορικών σπουδών να πραγματοποιείται σε ερευνητικά ιδρύματα.

(γ) Όσον αφορά στη διδακτορική διατριβή, ισχύουν τα κατωτέρω:

- Απαιτείται επιβλέπων μέλος ΔΕΠ από το οικείο Τμήμα.

- Απαιτείται τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, δυνατόν διαπανεπιστημιακής σύνθεσης – περιλαμβανομένων Πανεπιστημίων εξωτερικού – ένα από τα μέλη της οποίας είναι ο επιβλέπων τη διατριβή.

- Υποβάλλεται ετήσια έκθεση προόδου.

- Διορίζεται επταμελής Εξεταστική Επιτροπή (4 μέλη επί πλέον της τριμελούς επιτροπής): τουλάχιστον 3 από τα 7 μέλη πρέπει να είναι βαθμίδας Καθηγητή, τουλάχιστον 2 από άλλο Πανεπιστήμιο – περιλαμβανομένων Πανεπιστημίων εξωτερικού.

- Η υπεράσπιση της διατριβής είναι ανοικτή στο κοινό.

- Η ημερομηνία και ώρα υπεράσπισης της διδακτορικής διατριβής ανακοινώνεται 30 ημέρες πριν και αναρτάται στο Διαδίκτυο.

- Δύο πλήρη αντίγραφα της διατριβής κατατίθενται και είναι διαθέσιμα στη Γραμματεία του οικείου Ιδρύματος 7 ημέρες πριν από την υπεράσπιση της διδακτορικής διατριβής.

11.8 Μεταβατικές Διατάξεις

(α) Εντός έτους από την έναρξη ισχύος του νόμου, τα υπάρχοντα ΠΜΣ πρέπει να εναρμονισθούν πλήρως με τις νέες διατάξεις.

(β) Υποψήφιοι διδάκτορες εξαιρούνται από νέες διατάξεις για υποχρεωτικό κύκλο μαθημάτων (εναρμόνιση κατά τα άλλα).

Π.3. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (2007)

Top World Universities (1-99)

World Rank	Institution*	Region	Regional Rank	Country	National Rank	Total Score
1	Harvard Univ	Americas	1	USA	1	100
2	Stanford Univ	Americas	2	USA	2	73.7
3	Univ California - Berkeley	Americas	3	USA	3	71.9
4	Univ Cambridge	Europe	1	UK	1	71.6
5	Massachusetts Inst Tech (MIT)	Americas	4	USA	4	70.0
6	California Inst Tech	Americas	5	USA	5	66.4
7	Columbia Univ	Americas	6	USA	6	63.2
8	Princeton Univ	Americas	7	USA	7	59.5
9	Univ Chicago	Americas	8	USA	8	58.4
10	Univ Oxford	Europe	2	UK	2	56.4
11	Yale Univ	Americas	9	USA	9	55.9
12	Cornell Univ	Americas	10	USA	10	54.3
13	Univ California - Los Angeles	Americas	11	USA	11	52.6
14	Univ California - San Diego	Americas	12	USA	12	50.4
15	Univ Pennsylvania	Americas	13	USA	13	49.0
16	Univ Washington - Seattle	Americas	14	USA	14	48.2
17	Univ Wisconsin - Madison	Americas	15	USA	15	48.0
18	Univ California - San Francisco	Americas	16	USA	16	46.8
19	Johns Hopkins Univ	Americas	17	USA	17	46.1
20	Tokyo Univ	Asia/Pac	1	Japan	1	45.9
21	Univ Michigan - Ann Arbor	Americas	18	USA	18	44.0

22	Kyoto Univ	Asia/Pac	2	Japan	2	43.1
23	Imperial Coll London	Europe	3	UK	3	43.0
23	Univ Toronto	Americas	19	Canada	1	43.0
25	Univ Coll London	Europe	4	UK	4	42.8
26	Univ Illinois - Urbana Champaign	Americas	20	USA	19	42.7
27	Swiss Fed Inst Tech - Zurich	Europe	5	Switzerland	1	39.9
28	Washington Univ - St. Louis	Americas	21	USA	20	39.7
29	Northwestern Univ	Americas	22	USA	21	38.2
30	New York Univ	Americas	23	USA	22	38.0
30	Rockefeller Univ	Americas	23	USA	22	38.0
32	Duke Univ	Americas	25	USA	24	37.4
33	Univ Minnesota - Twin Cities	Americas	26	USA	25	37.0
34	Univ Colorado - Boulder	Americas	27	USA	26	36.6
35	Univ California - Santa Barbara	Americas	28	USA	27	35.8
36	Univ British Columbia	Americas	29	Canada	2	35.4
37	Univ Maryland - Coll Park	Americas	30	USA	28	35.0
38	Univ Texas - Austin	Americas	31	USA	29	34.4
39	Univ Paris 06	Europe	6	France	1	33.8
39	Univ Texas Southwestern Med Center	Americas	32	USA	30	33.8
41	Vanderbilt Univ	Americas	33	USA	31	33.6
42	Univ Utrecht	Europe	7	Netherlands	1	33.5
43	Pennsylvania State Univ - Univ Park	Americas	34	USA	32	32.7
43	Univ California - Davis	Americas	34	USA	32	32.7
45	Univ California -	Americas	36	USA	34	32.5

	<u>Irvine</u>					
46	<u>Univ Copenhagen</u>	Europe	8	Denmark	1	32.2
47	<u>Rutgers State Univ - New Brunswick</u>	Americas	37	USA	35	32.1
48	<u>Univ Manchester</u>	Europe	9	UK	5	32.0
49	<u>Univ Pittsburgh - Pittsburgh</u>	Americas	38	USA	36	31.9
50	<u>Univ Southern California</u>	Americas	39	USA	37	31.4
51	<u>Univ Florida</u>	Americas	40	USA	38	31.1
52	<u>Univ Paris 11</u>	Europe	10	France	2	30.9
53	<u>Karolinska Inst Stockholm</u>	Europe	11	Sweden	1	30.8
53	<u>Univ Edinburgh</u>	Europe	11	UK	6	30.8
53	<u>Univ Munich</u>	Europe	11	Germany	1	30.8
56	<u>Tech Univ Munich</u>	Europe	14	Germany	2	30.6
57	<u>Australian Natl Univ</u>	Asia/Pac	3	Australia	1	30.4
58	<u>Univ North Carolina - Chapel Hill</u>	Americas	41	USA	39	30.2
58	<u>Univ Zurich</u>	Europe	15	Switzerland	2	30.2
60	<u>Carnegie Mellon Univ</u>	Americas	42	USA	40	30.0
61	<u>Ohio State Univ - Columbus</u>	Americas	43	USA	41	29.5
62	<u>Univ Bristol</u>	Europe	16	UK	7	29.4
63	<u>McGill Univ</u>	Americas	44	Canada	3	29.3
64	<u>Hebrew Univ Jerusalem</u>	Asia/Pac	4	Israel	1	29.0
65	<u>Univ Heidelberg</u>	Europe	17	Germany	3	28.9
66	<u>Uppsala Univ</u>	Europe	18	Sweden	2	28.8
67	<u>Osaka Univ</u>	Asia/Pac	5	Japan	3	28.6
68	<u>Purdue Univ - West Lafayette</u>	Americas	45	USA	42	28.3

69	Univ Oslo	Europe	19	Norway	1	28.2
70	Brown Univ	Americas	46	USA	43	28.1
71	Univ Leiden	Europe	20	Netherlands	2	28.0
72	Univ Sheffield	Europe	21	UK	8	27.9
73	Univ Helsinki	Europe	22	Finland	1	27.8
74	Univ Arizona	Americas	47	USA	44	27.6
75	Univ Rochester	Americas	48	USA	45	27.4
76	Moscow State Univ	Europe	23	Russia	1	27.1
76	Tohoku Univ	Asia/Pac	6	Japan	4	27.1
78	Case Western Reserve Univ	Americas	49	USA	46	26.8
79	Univ Melbourne	Asia/Pac	7	Australia	2	26.6
80	Michigan State Univ	Americas	50	USA	47	26.1
81	Univ Nottingham	Europe	24	UK	9	26.0
82	Univ Basel	Europe	25	Switzerland	3	25.9
83	Boston Univ	Americas	51	USA	48	25.5
83	Ecole Normale Super Paris	Europe	26	France	3	25.5
83	King's Coll London	Europe	26	UK	10	25.5
86	Stockholm Univ	Europe	28	Sweden	3	25.3
87	McMaster Univ	Americas	52	Canada	4	25.0
87	Rice Univ	Americas	52	USA	49	25.0
87	Univ Goettingen	Europe	29	Germany	4	25.0
90	Indiana Univ - Bloomington	Americas	54	USA	50	24.9
91	Texas A&M Univ - Coll Station	Americas	55	USA	51	24.8
92	Univ Birmingham	Europe	30	UK	11	24.5

93	Univ Utah	Americas	56	USA	52	24.3
94	Nagoya Univ	Asia/Pac	8	Japan	5	24.1
94	Univ Freiburg	Europe	31	Germany	5	24.1
96	Arizona State Univ - Tempe	Americas	57	USA	53	24.0
97	Lund Univ	Europe	32	Sweden	4	23.9
97	Univ Iowa	Americas	58	USA	54	23.9
99	Tokyo Inst Tech	Asia/Pac	9	Japan	6	23.8
99	Univ Bonn	Europe	33	Germany	6	23.8
99	Univ Strasbourg 1	Europe	33	France	4	23.8

Copyright © 2007 Institute of Higher Education, Shanghai Jiao Tong University, All Rights Reserved

Top 100 Asia Pacific Universities

Regional Rank	Institution*	World Rank	Country	National Rank
1	Tokyo Univ	20	Japan	1
2	Kyoto Univ	22	Japan	2
3	Australian Natl Univ	57	Australia	1
4	Hebrew Univ Jerusalem	64	Israel	1
5	Osaka Univ	67	Japan	3
6	Tohoku Univ	76	Japan	4
7	Univ Melbourne	79	Australia	2
8	Nagoya Univ	94	Japan	5
9	Tokyo Inst Tech	99	Japan	6
10-18	Hokkaido Univ	102-150	Japan	7
10-18	Natl Univ Singapore	102-150	Singapore	1

10-18	Technion Israel Inst Tech	102-150	Israel	2
10-18	Tel Aviv Univ	102-150	Israel	2
10-18	Tsukuba Univ	102-150	Japan	7
10-18	Univ Queensland	102-150	Australia	3
10-18	Univ Sydney	102-150	Australia	3
10-18	Univ Western Australia	102-150	Australia	3
10-18	Weizmann Inst Sci	102-150	Israel	2
19-24	Kyushu Univ	151-202	Japan	9
19-24	Natl Taiwan Univ	151-202	China-tw	1
19-24	Seoul Natl Univ	151-202	South Korea	1
19-24	Tsinghua Univ	151-202	China	1
19-24	Univ Adelaide	151-202	Australia	6
19-24	Univ New South Wales	151-202	Australia	6
25-42	Ben Gurion Univ	203-304	Israel	5
25-42	Chinese Univ Hong Kong	203-304	China-hk	1-4
25-42	City Univ Hong Kong	203-304	China-hk	1-4
25-42	Hiroshima Univ	203-304	Japan	10
25-42	Hong Kong Univ Sci & Tech	203-304	China-hk	1-4
25-42	Keio Univ	203-304	Japan	10
25-42	Kobe Univ	203-304	Japan	10
25-42	Korea Advanced Inst Sci & Tech	203-304	South Korea	2
25-42	Macquarie Univ	203-304	Australia	8
25-42	Monash Univ	203-304	Australia	8

25-42	Nanjing Univ	203-304	China	2-6
25-42	Peking Univ	203-304	China	2-6
25-42	Shanghai Jiao Tong Univ	203-304	China	2-6
25-42	Univ Auckland	203-304	New Zealand	1
25-42	Univ Hong Kong	203-304	China-hk	1-4
25-42	Univ Sci & Tech China	203-304	China	2-6
25-42	Yonsei Univ	203-304	South Korea	2
25-42	Zhejiang Univ	203-304	China	2-6
43-64	Bar Ilan Univ	305-402	Israel	6
43-64	Flinders Univ South Australia	305-402	Australia	10
43-64	Fudan Univ	305-402	China	7
43-64	Indian Inst Sci	305-402	India	1
43-64	Indian Inst Tech - Kharagpur	305-402	India	1
43-64	Jilin Univ	305-402	China	7
43-64	Kanazawa Univ	305-402	Japan	13-18
43-64	Korea Univ	305-402	South Korea	4
43-64	Massey Univ	305-402	New Zealand	2
43-64	Nanyang Tech Univ	305-402	Singapore	2
43-64	Natl Cheng Kung Univ	305-402	China-tw	2
43-64	Natl Chiao Tung Univ	305-402	China-tw	2
43-64	Natl Tsing Hua Univ	305-402	China-tw	2
43-64	Niigata Univ	305-402	Japan	13-18
43-64	Okayama Univ	305-402	Japan	13-18

43-64	Pohang Univ Sci & Tech	305-402	South Korea	4
43-64	Sungkyunkwan Univ	305-402	South Korea	4
43-64	Tokyo Med & Dental Univ	305-402	Japan	13-18
43-64	Univ Newcastle	305-402	Australia	10
43-64	Univ Otago	305-402	New Zealand	2
43-64	Waseda Univ	305-402	Japan	13-18
43-64	Yamaguchi Univ	305-402	Japan	13-18
65-100	Chiba Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	China Agr Univ	403-510	China	9-14
65-100	Ehime Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Gifu Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Gunma Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Hanyang Univ	403-510	South Korea	7
65-100	Hong Kong Polytechnic Univ	403-510	China-hk	5
65-100	James Cook Univ North Queensland	403-510	Australia	12-17
65-100	Juntendo Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Kagoshima Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Kumamoto Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	La Trobe Univ	403-510	Australia	12-17
65-100	Lanzhou Univ	403-510	China	9-14
65-100	Murdoch Univ	403-510	Australia	12-17
65-100	Nagasaki Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Nankai Univ	403-510	China	9-14

65-100	Nara Inst Sci & Tech	403-510	Japan	19-33
65-100	Natl Cent Univ	403-510	China-tw	5
65-100	Natl Yang Ming Univ	403-510	China-tw	5
65-100	Nihon Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Osaka City Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Osaka Prefecture Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Pusan Natl Univ	403-510	South Korea	7
65-100	Shandong Univ	403-510	China	9-14
65-100	Tianjin Univ	403-510	China	9-14
65-100	Tokyo Metropolitan Univ	403-510	Japan	19-33
65-100	Tokyo Univ Agr & Tech	403-510	Japan	19-33
65-100	Univ Canterbury	403-510	New Zealand	4
65-100	Univ Haifa	403-510	Israel	7
65-100	Univ Istanbul	403-510	Turkey	1
65-100	Univ New England	403-510	Australia	12-17
65-100	Univ Tasmania	403-510	Australia	12-17
65-100	Univ Tokushima	403-510	Japan	19-33
65-100	Univ Wollongong	403-510	Australia	12-17
65-100	Victoria Univ Wellington	403-510	New Zealand	4
65-100	Zhongshan Univ	403-510	China	9-14

* Institutions within the same rank range are listed alphabetically.

Top 100 European Universities

Regional Rank	Institution*	World Rank	Country	National Rank
1	Univ Cambridge	4	UK	1
2	Univ Oxford	10	UK	2
3	Imperial Coll London	23	UK	3
4	Univ Coll London	25	UK	4
5	Swiss Fed Inst Tech - Zurich	27	Switzerland	1
6	Univ Paris 06	39	France	1
7	Univ Utrecht	42	Netherlands	1
8	Univ Copenhagen	46	Denmark	1
9	Univ Manchester	48	UK	5
10	Univ Paris 11	52	France	2
11	Karolinska Inst Stockholm	53	Sweden	1
11	Univ Edinburgh	53	UK	6
11	Univ Munich	53	Germany	1
14	Tech Univ Munich	56	Germany	2
15	Univ Zurich	58	Switzerland	2
16	Univ Bristol	62	UK	7
17	Univ Heidelberg	65	Germany	3
18	Uppsala Univ	66	Sweden	2
19	Univ Oslo	69	Norway	1
20	Univ Leiden	71	Netherlands	2
21	Univ Sheffield	72	UK	8
22	Univ Helsinki	73	Finland	1
23	Moscow State Univ	76	Russia	1

24	Univ Nottingham	81	UK	9
25	Univ Basel	82	Switzerland	3
26	Ecole Normale Super Paris	83	France	3
26	King's Coll London	83	UK	10
28	Stockholm Univ	86	Sweden	3
29	Univ Goettingen	87	Germany	4
30	Univ Birmingham	92	UK	11
31	Univ Freiburg	94	Germany	5
32	Lund Univ	97	Sweden	4
33	Univ Bonn	99	Germany	6
33	Univ Strasbourg I	99	France	4
35-56	Aarhus Univ	102-150	Denmark	2
35-56	Swiss Fed Inst Tech - Lausanne	102-150	Switzerland	4
35-56	Univ Amsterdam	102-150	Netherlands	3
35-56	Univ Frankfurt	102-150	Germany	7-11
35-56	Univ Geneva	102-150	Switzerland	4
35-56	Univ Ghent	102-150	Belgium	1-4
35-56	Univ Glasgow	102-150	UK	12-15
35-56	Univ Groningen	102-150	Netherlands	3
35-56	Univ Hamburg	102-150	Germany	7-11
35-56	Univ Leeds	102-150	UK	12-15
35-56	Univ Leuven	102-150	Belgium	1-4
35-56	Univ Libre Bruxelles	102-150	Belgium	1-4
35-56	Univ Liverpool	102-150	UK	12-15
35-56	Univ Louvain	102-150	Belgium	1-4

35-56	Univ Milan	102-150	Italy	1
35-56	Univ Muenster	102-150	Germany	7-11
35-56	Univ Paris 07	102-150	France	5
35-56	Univ Pisa	102-150	Italy	1
35-56	Univ Roma - La Sapienza	102-150	Italy	1
35-56	Univ Sussex	102-150	UK	12-15
35-56	Univ Tuebingen	102-150	Germany	7-11
35-56	Univ Wuerzburg	102-150	Germany	7-11
57-80	Cardiff Univ	151-202	UK	16-23
57-80	Delft Univ Tech	151-202	Netherlands	5-9
57-80	Erasmus Univ	151-202	Netherlands	5-9
57-80	Free Univ Amsterdam	151-202	Netherlands	5-9
57-80	London Sch Economics	151-202	UK	16-23
57-80	Queen Mary, Univ London	151-202	UK	16-23
57-80	Tech Univ Denmark	151-202	Denmark	3
57-80	Univ Barcelona	151-202	Spain	1
57-80	Univ Bern	151-202	Switzerland	6
57-80	Univ Durham	151-202	UK	16-23
57-80	Univ East Anglia	151-202	UK	16-23
57-80	Univ Grenoble 1	151-202	France	6
57-80	Univ Kiel	151-202	Germany	12
57-80	Univ Koeln	151-202	Germany	12
57-80	Univ Leicester	151-202	UK	16-23
57-80	Univ Mainz	151-202	Germany	12
57-80	Univ Nijmegen	151-202	Netherlands	5-9

57-80	Univ Padua	151-202	Italy	4
57-80	Univ Paris 05	151-202	France	6
57-80	Univ Southampton	151-202	UK	16-23
57-80	Univ St Andrews	151-202	UK	16-23
57-80	Univ Turin	151-202	Italy	4
57-80	Univ Vienna	151-202	Austria	1
57-80	Univ Wageningen	151-202	Netherlands	5-9
81-123	Chalmers Univ Tech	203-304	Sweden	5-9
81-123	Charles Univ Prague	203-304	Czech	1
81-123	Ecole Polytechnique	203-304	France	8-12
81-123	Gothenburg Univ	203-304	Sweden	5-9
81-123	London Sch Hygiene & Tropical Med	203-304	UK	24-33
81-123	Med Univ Vienna	203-304	Austria	2
81-123	Norwegian Univ Sci & Tech	203-304	Norway	2
81-123	Polytechnic Inst Milan	203-304	Italy	6
81-123	Queen's Univ Belfast	203-304	UK	24-33
81-123	Royal Inst Tech	203-304	Sweden	5-9
81-123	Swedish Univ Agr Sci	203-304	Sweden	5-9
81-123	Tech Univ Aachen	203-304	Germany	15-22
81-123	Tech Univ Berlin	203-304	Germany	15-22
81-123	Trinity Coll Dublin	203-304	Ireland	1
81-123	Umea Univ	203-304	Sweden	5-9
81-123	Univ Aberdeen	203-304	UK	24-33
81-123	Univ Antwerp	203-304	Belgium	5
81-123	Univ Athens	203-304	Greece	1

81-123	Univ Autonoma Madrid	203-304	Spain	2
81-123	Univ Bath	203-304	UK	24-33
81-123	Univ Bochum	203-304	Germany	15-22
81-123	Univ Bologna	203-304	Italy	6
81-123	Univ Complutense - Madrid	203-304	Spain	2
81-123	Univ Dundee	203-304	UK	24-33
81-123	Univ Erlangen Nuernberg	203-304	Germany	15-22
81-123	Univ Florence	203-304	Italy	6
81-123	Univ Halle - Wittenberg	203-304	Germany	15-22
81-123	Univ Karlsruhe	203-304	Germany	15-22
81-123	Univ Lancaster	203-304	UK	24-33
81-123	Univ Lausanne	203-304	Switzerland	7
81-123	Univ Leipzig	203-304	Germany	15-22
81-123	Univ Liege	203-304	Belgium	5
81-123	Univ Lyon 1	203-304	France	8-12
81-123	Univ Marburg	203-304	Germany	15-22
81-123	Univ Mediterranee	203-304	France	8-12
81-123	Univ Montpellier 2	203-304	France	8-12
81-123	Univ Newcastle-upon-Tyne	203-304	UK	24-33
81-123	Univ Reading	203-304	UK	24-33
81-123	Univ Southern Denmark	203-304	Denmark	4
81-123	Univ Toulouse 3	203-304	France	8-12
81-123	Univ Valencia	203-304	Spain	2
81-123	Univ Warwick	203-304	UK	24-33
81-123	Univ York	203-304	UK	24-33

* Institutions within the same rank range are listed alphabetically.

Copyright © 2007 Institute of Higher Education, Shanghai Jiao Tong University, All Rights Reserved.

Top 100 North & Latin American Universities

Regional Rank	Institution*	World Rank	Country	National Rank
1	Harvard Univ	1	USA	1
2	Stanford Univ	2	USA	2
3	Univ California - Berkeley	3	USA	3
4	Massachusetts Inst Tech (MIT)	5	USA	4
5	California Inst Tech	6	USA	5
6	Columbia Univ	7	USA	6
7	Princeton Univ	8	USA	7
8	Univ Chicago	9	USA	8
9	Yale Univ	11	USA	9
10	Cornell Univ	12	USA	10
11	Univ California - Los Angeles	13	USA	11
12	Univ California - San Diego	14	USA	12
13	Univ Pennsylvania	15	USA	13
14	Univ Washington - Seattle	16	USA	14
15	Univ Wisconsin - Madison	17	USA	15
16	Univ California - San Francisco	18	USA	16
17	Johns Hopkins Univ	19	USA	17
18	Univ Michigan - Ann Arbor	21	USA	18
19	Univ Toronto	23	Canada	1
20	Univ Illinois - Urbana Champaign	26	USA	19

21	<u>Washington Univ - St. Louis</u>	28	USA	20
22	<u>Northwestern Univ</u>	29	USA	21
23	<u>New York Univ</u>	30	USA	22
23	<u>Rockefeller Univ</u>	30	USA	22
25	<u>Duke Univ</u>	32	USA	24
26	<u>Univ Minnesota - Twin Cities</u>	33	USA	25
27	<u>Univ Colorado - Boulder</u>	34	USA	26
28	<u>Univ California - Santa Barbara</u>	35	USA	27
29	<u>Univ British Columbia</u>	36	Canada	2
30	<u>Univ Maryland - Coll Park</u>	37	USA	28
31	<u>Univ Texas - Austin</u>	38	USA	29
32	<u>Univ Texas Southwestern Med Center</u>	39	USA	30
33	<u>Vanderbilt Univ</u>	41	USA	31
34	<u>Pennsylvania State Univ - Univ Park</u>	43	USA	32
34	<u>Univ California - Davis</u>	43	USA	32
36	<u>Univ California - Irvine</u>	45	USA	34
37	<u>Rutgers State Univ - New Brunswick</u>	47	USA	35
38	<u>Univ Pittsburgh - Pittsburgh</u>	49	USA	36
39	<u>Univ Southern California</u>	50	USA	37
40	<u>Univ Florida</u>	51	USA	38
41	<u>Univ North Carolina - Chapel Hill</u>	58	USA	39
42	<u>Carnegie Mellon Univ</u>	60	USA	40
43	<u>Ohio State Univ - Columbus</u>	61	USA	41
44	<u>McGill Univ</u>	63	Canada	3
45	<u>Purdue Univ - West Lafayette</u>	68	USA	42

46	Brown Univ	70	USA	43
47	Univ Arizona	74	USA	44
48	Univ Rochester	75	USA	45
49	Case Western Reserve Univ	78	USA	46
50	Michigan State Univ	80	USA	47
51	Boston Univ	83	USA	48
52	McMaster Univ	87	Canada	4
52	Rice Univ	87	USA	49
54	Indiana Univ - Bloomington	90	USA	50
55	Texas A&M Univ - Coll Station	91	USA	51
56	Univ Utah	93	USA	52
57	Arizona State Univ - Tempe	96	USA	53
58	Univ Iowa	97	USA	54
59-76	Baylor Coll Med	102-150	USA	55-70
59-76	Dartmouth Coll	102-150	USA	55-70
59-76	Emory Univ	102-150	USA	55-70
59-76	Georgia Inst Tech	102-150	USA	55-70
59-76	Mayo Clinic Coll Med	102-150	USA	55-70
59-76	North Carolina State Univ - Raleigh	102-150	USA	55-70
59-76	Oregon State Univ	102-150	USA	55-70
59-76	Tufts Univ	102-150	USA	55-70
59-76	Univ Alberta	102-150	Canada	5
59-76	Univ California - Riverside	102-150	USA	55-70
59-76	Univ California - Santa Cruz	102-150	USA	55-70
59-76	Univ Georgia	102-150	USA	55-70

59-76	Univ Hawaii - Manoa	102-150	USA	55-70
59-76	Univ Illinois - Chicago	102-150	USA	55-70
59-76	Univ Massachusetts - Amherst	102-150	USA	55-70
59-76	Univ Massachusetts Med Sch	102-150	USA	55-70
59-76	Univ Sao Paulo	102-150	Brazil	1
59-76	Univ Virginia	102-150	USA	55-70
77-98	Colorado State Univ	151-202	USA	71-88
77-98	Florida State Univ	151-202	USA	71-88
77-98	Iowa State Univ	151-202	USA	71-88
77-98	Mt Sinai Sch Med	151-202	USA	71-88
77-98	Oregon Health & Sci Univ	151-202	USA	71-88
77-98	State Univ New York - Stony Brook	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Alabama - Birmingham	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Buenos Aires	151-202	Argentina	1
77-98	Univ Cincinnati - Cincinnati	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Connecticut - Storrs	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Delaware	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Maryland - Baltimore	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Miami	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Montreal	151-202	Canada	6
77-98	Univ Nacl Autonoma Mexico	151-202	Mexico	1
77-98	Univ Nebraska - Lincoln	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Tennessee - Knoxville	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Texas Health Sci Center - Houston	151-202	USA	71-88
77-98	Univ Texas M.D. Anderson Cancer Center	151-202	USA	71-88

77-98	Univ Waterloo	151-202	Canada	6
77-98	Virginia Commonwealth Univ	151-202	USA	71-88
77-98	Virginia Tech	151-202	USA	71-88

* Institutions within the same rank range are listed alphabetically.

Copyright © 2007 Institute of Higher Education, Shanghai Jiao Tong University, All Rights Reserved.

Π.4. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ (2007)

Κατάλογος ΤΕΙ / ΑΣΠΑΙΤΕ με Πανεπιστήμια Εσωτερικού

ΠΜΣ	ΙΔΡΥΜΑ	Τμήμα
Αγροχημεία και Βιολογικές καλλιέργειες	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Χημείας
	ΤΕΙ Ηπείρου	Γεωπονίας-Ιχθυοκομίας και Βιολογικής Γεωργίας
Επιστήμη της Πληροφορίας	Πανεπιστήμιο Ιονίου	Αρχειονομίας και Βιβλιοθηκονομίας
	Τ.Ε.Ι. Αθήνας	Αρχειονομίας και Βιβλιοθηκονομίας
Μουσειακές Σπουδές	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Γεωλογίας
	Αθήνας	Συντήρησης αρχαιοτ. και έργων τέχνης

Δυσλεξία: Πολυγλωσσικό περιβάλλον και χρήση Νέας Τεχνολογίας	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	ΦΠΨ
	ΤΕΙ Πάτρας	Λογοθεραπεία ς
Σχεδίαση Διαδραστικών και Βιομηχανικών Προϊόντων και Συστημάτων	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Μηχανικών Σχεδίασης προϊόντων και Συστημάτων
	ΤΕΙ Πειραιά ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Κλωστοϋφαντ ουργίας Αυτοματισμού
Γεωργία και Περιβάλλον	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Φυτ.και Ζωικής Παραγωγής Ανθοκομίας- Αρχιτεκτ.Τοπίου
	ΤΕΙ Ηπείρου	Φυτικής Παραγωγής Ζωικής Παραγωγής Ανθοκομίας- Αρχιτεκτ.Τοπίου
Επιστήμη Τροφίμων και Διατροφή	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Χημείας
	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής
Νοσηλευτική Παθολογία	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Ιατρικής
	ΤΕΙ Ηπείρου	Νοσηλευτικής
Εφαρμοσμένη Πληροφορική	Πανεπιστήμιο Μακεδονία	Εφαρμοσμένη ς Πληροφορικής
	ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας	Διοίκησης Επιχειρήσεων, Ηλεκτρολογίας
Αντιμετώπιση του Πόνου	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Ιατρικής
	Τ.Ε.Ι. Αθήνας	Γενικού Τμήματος Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων
Διοίκηση της Υγείας	Πανεπιστήμιο Πειραιά	Οικονομικής Επιστήμης
	Τ.Ε.Ι. Πειραιά	Λογιστικής

Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία	ΕΣΔΥ	
	ΤΕΙ Αθήνας	Δημόσιας Υγιεινής
Αυτοματισμοί στις Αρδεύσεις, τις Γεωργικές Κατασκευές και στην Εκμηχάνιση της Γεωργίας	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος
	Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας	Αυτοματισμού
Αειφορική Διαχείριση Υδατικού Περιβάλλοντος	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Γεωπονίας Ζωικής Παραγωγής και Υδάτινου Περιβάλλοντος
	Τ.Ε.Ι. Λάρισας	α) Δασοπονίας β) Γεωργικών Μηχανημάτων και Αρδεύσεων
	Τ.Ε.Ι. Μεσολογίου	Ιχθυοκομίας - Αλιείας
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Επιστημών της Προσχολικής αγωγής και του εκπαιδευτικού σχεδιασμού
	Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων	Οικολογίας και Περιβάλλοντος
Τηλεπικοινωνιακές Εφαρμογές	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Φυσικής
	Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Τηλεπληροφορικής
Λογοθεραπεία: Αντιμετώπιση Προβλημάτων Γραπτού και Προφορικού Λόγου	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης
	Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	Λογοθεραπείες
Δυνητικές Κοινότητες:	Πάντειο Πανεπιστήμιο	Ψυχολογίας

Κοινωνιο-Ψυχολογικές Προσεγγίσεις και Τεχνικές Εφαρμογές	Τ.Ε.Ι. Μεσολογίου	Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία
Χημεία και Τεχνολογία των Υλικών	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών και Χημείας
	Τ.Ε.Ι. Αθήνας	Γενικό Τμήμα Φυσικής-Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών
Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος	Πανεπιστήμιο Κρήτης	Χημείας
	Τ.Ε.Ι. Κρήτης	Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών
Πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών	ΕΚΠΑ	Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος
	Τ.Ε.Ι. Σερρών	Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας
Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης	Δ.Π.Θ.	Νομικής
	Τ.Ε.Ι. Καβάλας	Διοίκησης Επιχειρήσεων
Κατάλυση και εφαρμογές της	ΕΚΠΑ	Χημείας
	Τ.Ε.Ι. Καβάλας	Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου
Προαγωγή και Αγωγή της Υγείας	ΕΚΠΑ	Ιατρικής Σχολής Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
	Τ.Ε.Ι. Αθηνών	Επισκεπτών-Επισκεπτριών Υγείας Δημόσιας Υγείας
Περιβάλλον και Υγεία,	ΕΚΠΑ	Ιατρικής Σχολής

Διαχείριση Περιβαλλοντικών Θεμάτων με Επιπτώσεις στην Υγεία	Τ.Ε.Ι. Αθηνών	Αισθητικής και Κοσμητολογίας
Διδακτική Μαθημάτων Ειδικότητας με νέες Τεχνολογίες	ΕΚΠΑ	Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
	ΑΣΠΑΙΤΕ	Γενικό Τμήμα Παιδαγωγικών Μαθημάτων
Ελάχιστα Επεμβατική Χειρουργική, Ρομποτική Χειρουργική και Τηλεχειρουργική	ΕΚΠΑ	Ιατρικής Σχολής
	Τ.Ε.Ι. Πειραιά	Τμήμα Αυτοματισμού
Επαγγελματική και Περιβαλλοντική Υγεία - Διαχείριση και Οικονομική Αποτίμηση	ΕΚΠΑ	Ιατρικής Σχολής και Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης
	Τ.Ε.Ι. Κρήτης	Κοινωνικής Εργασίας

Προγράμματα ΤΕΙ / ΑΣΠΑΙΤΕ με Πανεπιστήμια Εξωτερικού

Τίτλος Προγράμματος	Τ.Ε.Ι.	Τμήμα Τ.Ε.Ι. και τηλέφωνο γραμματείας	Πανεπιστήμιο Εξωτερικού
MSc Data Communication Systems Συστήματα Επικοινωνιών Δεδομένων	Αθήνας	Ηλεκτρονικής 210-5385305	Brunel University, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc en Informatique et Sciences de l'Information et de Communication Πληροφορική και	Αθήνας	Πληροφορικής 210-5385312, 323, 325	Universite de Limoges, France (Γαλλία)

Επιστήμες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας			
MSc Program in Business Economics and Informatics Οικονομικά των Επιχειρήσεων & Πληροφορική	Αθήνας	Εμπορίας και Διαφήμισης 210-5385209	Illinois, Urbana-Champaign Campus (UIUC) U.S.A. (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής)
MSc in Energy Ενέργεια	Αθήνας	Ενεργειακής Τεχνολογίας 210-5385307	University of Heriot-Watt Edinburgh, Scotland, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc in Mechatronics Μηχατρονική	Δυτικής Μακεδονίας	Ηλεκτρολογίας και Μηχανολογίας 24610-40161 εσωτερικό (223)(239)	Technical University of Catalonia, Spain (Ισπανία)
MSc in Finance and Financial Information Systems Χρηματοοικονομικά και Χρηματοοικονομικά Πληροφοριακά Συστήματα	Καβάλας	Διοίκησης Επιχειρήσεων 2510-462189, 90,86	University of Greenwich, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
M.Sc in Business Economics, Finance and Banking Οικονομική των Επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομική και Τραπεζική	Κρήτης	Χρηματοοικονομικής και Ασφαλιστικής και Λογιστικής	University of Portsmouth U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MBA Διοίκηση Επιχειρήσεων	Λάρισας	Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων 2410-684237	University of Staffordshire, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc in Management Επιστήμη της Διοίκησης	Λάρισας	Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων 2410-684237	University of Staffordshire, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc in Computer Science Επιστήμη της Πληροφορικής	Λάρισας	Τεχνολογίας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών 2410-684387	University of Staffordshire, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc Produzioni Zootecniche e Vegetali di Qualita' in Ambiente Mediterraneo Παραγωγή	Λάρισας	Ζωικής Παραγωγής και Γεωργικών Μηχανών και Αρδεύσεων 2410-684292 και 2410-684275	University of Bari Italy (Ιταλία)

Ζωοτεχνικών και Φυτικών Προϊόντων Ποιότητας σε Μεσογειακό Περιβάλλον			
MSc in International Business Επιστήμη του Διεθνούς Επιχειρείν	Λάρισα	Διοίκησης Επιχειρήσεων 2410-684241	Coventry University U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc in Finance Χρηματοοικονομικά	Λάρισα	Λογιστικής 2410-684397	Coventry University U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc in Information Technology Πληροφορική Τεχνολογία	Πειραιά	Αυτοματισμού 210-5381219, 249	University of Paisley, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc in Quality Management Διαχείριση Ποιότητας	Πειραιά	Αυτοματισμού 210-5381219, 249	University of Paisley, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc Data Communications Επικοινωνίες Δεδομένων	Πειραιά	Αυτοματισμού και Ηλεκτρονικής 210-5381219, 249 και 210-5381225, 226	Kingston University, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc in Electronic Commerce Ηλεκτρονικό Εμπόριο	Πειραιά	Γενικό Τμήμα Μαθηματικών 210-5381123	Kingston University, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc Project Management Διαχείριση Έργων	Πειραιά	Γενικό Τμήμα Μαθηματικών 210- 5381123	City University of Washington U.S.A. (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής)
MSc in Management in Construction Διαχείριση και διοίκηση κατασκευών	Πειραιά	Πολιτικών Δομικών Έργων 210-5381215	Kingston University, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc in International Marketing Διεθνές Μάρκετινγκ	Πειραιά	Διοίκησης Επιχειρήσεων 210-5381101, 144	University of Paisley, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)
MSc Advanced Industrial and Manufacturing Systems Προηγμένα Βιομηχανικά Συστήματα Παραγωγής	Πειραιά	Μηχανολογίας 210-5381227	Kingston University, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)

MBA Διοίκηση Επιχειρήσεων	Πειραιά	Λογιστικής 210-5381122	University of Kentucky, U.S.A, (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής)
MSc in Energy Ενέργεια	Πειραιά	Μηχανολογίας 210-5381227	University of Heriot-Watt Edinburgh, Scotland, U.K (Ηνωμένο Βασίλειο)
Master of Arts in Education Σπουδές στην Εκπαίδευση	Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.	Γενικό Τμήμα Παιδαγωγικών Μαθημάτων 210-2896700	Rochampton University London U.K (Ηνωμένο Βασίλειο)

]

Π.5. ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Εκπαίδευση στο εξωτερικό
Τα Πανεπιστήμια όλου του κόσμου κατά χώρα (Yahoo)
Γενική αναζήτηση Μεταπτυχιακών εξωτερικών και κυρίων Η.Π.Α.
Βάση Δεδομένων Μεταπτυχιακών για την Ευρώπη
Εκπαίδευση στη Μεγάλη Βρετανία
Κεντρική Οργάνωση Γραφείων Διασύνδεσης Μ. Βρετανίας
Πληροφορίες για Βρετανικά Πανεπιστήμια
Πληροφορίες για Βρετανικά Πανεπιστήμια
http://spoudes-agglia.gr
Εκπαίδευση στη Γαλλία
Η Γαλλική ιστοσελίδα του σπουδαστή
Η βάση δεδομένων με τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών των Γαλλικών Πανεπιστημίων
http://www.campusfrance.org
http://www.ifa.gr
http://www.ift.gr
Εκπαίδευση στη Γερμανία
Γερμανική υπηρεσία ακαδημαϊκών ανταλλαγών (DAAD)
Οδηγός Σπουδών και Πανεπιστημίων της Γερμανίας
Εκπαίδευση στην Ολλανδία
Σπουδές στην Ολλανδία
Εκπαίδευση στην Ιταλία
Σπουδές στην Ιταλία
Εκπαίδευση στη Σουηδία
Σπουδές στη Σουηδία
Εκπαίδευση στις Η.Π.Α.

Πληροφορίες για τα Πανεπιστήμια των Η.Π.Α.
Βάση Δεδομένων Μεταπτυχιακών στις Η.Π.Α.
Εκπαίδευση στον Καναδά
Ένωση Πανεπιστημίων και Κολλεγίων του Καναδά
Δίκτυο Καναδικών Μεταδευτεροβάθμιων Εκπαιδευτικών Κέντρων
Για την εκπαίδευση στον Καναδά

Π.7. Μέρος εσωτερικής αξιολόγησης που ενδιαφέρει τα μεταπτυχιακά.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

3.2.3 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

3.2.6 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

3.2.7 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1. Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

3.3.2. Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

3.3.3. Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων;

3.3.4. Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;

3.3.5. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

3.3.6. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Κείμενο εσωτερικής Αξιολόγησης ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Α.ΔΙ.Π.

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

(Πρότυπο σχήμα)

Π.8. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Ιδιωτικά κληροδοτήματα ή δωρεές που διαχειρίζονται πανεπιστήμια ή εκπαιδευτικοί φορείς

• Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σε φοιτητές επαγγελματικής και ανώτατης εκπαίδευσης καταγόμενους από το Συρράκο Ιωαννίνων.

• Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Το Γραφείο Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Παιδείας διαχειρίζεται ιδιωτικά κληροδοτήματα που χορηγούν υποτροφίες για προπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η προκήρυξη τους γίνεται από το Υπουργείο Οικονομικών. Κληροδοτήματα που αναφέρονται και σε πτυχιούχους ΤΕΙ και ΑΣΠΑΙΤΕ είναι:

-Κληροδότημα Νικολάου Κρίτσκη το οποίο χορηγεί υποτροφία για προπτυχιακές σπουδές σε ΑΕΙ και ΤΕΙ της Ελλάδας, σε υποψηφίους που κατάγονται από τη Ζαγορά Πηλίου, την Ύδρα, τις Σπέτσες και την Πελοπόννησο.

-Κληροδότημα των Αδελφών Ζωσιμά, το οποίο αφορά υποψηφίους για τα ελληνικά ΑΕΙ και ΤΕΙ που κατάγονται από την Ήπειρο.

Σημειώνεται ότι οι υποτροφίες αυτές ύψους 35.000 δρχ. το μήνα, χορηγούνται κατόπιν δημοσίου διαγωνισμού, για όσο διαρκεί το πρόγραμμα σπουδών κάθε Ιδρύματος (4-5 χρόνια) με την προϋπόθεση όμως οι φοιτητές να περνούν τα $\frac{3}{4}$ των μαθημάτων τους ανά εξάμηνο.

Οι προκηρύξεις τοιχοκολλούνται στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ, καθώς και σε δήμους και Νομαρχίες. Επίσης, δημοσιεύονται σε δύο αθηναϊκές εφημερίδες και σε μία εφημερίδα της Θεσσαλονίκης. Ο διαγωνισμός διεξάγεται 45 ημέρες μετά τη δημοσίευση των προκηρύξεων.

• **Διεύθυνση Κληροδοτημάτων Υπουργείου Οικονομικών**

Ιδρύματα και Κληροδοτήματα που χορηγούν υποτροφίες διαχειρίζεται και η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών. Στην Ελλάδα υπάρχουν περισσότερα από 1.100 κληροδοτήματα και περίπου 500 ιδρύματα που χορηγούν υποτροφίες. Το Υπουργείο Οικονομικών καθορίζει κάθε χρόνο τα ανώτατα όρια των μηνιαίων υποτροφιών από έσοδα κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών. Το ανώτατο όριο για προπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό είναι 68.000 δρχ. το μήνα και δίδεται, συνήθως για 9-10 μήνες το χρόνο. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν τον οδηγό με τα ιδρύματα και τα κληροδοτήματα που χορηγούν υποτροφίες από το Υπουργείο Οικονομικών, Διεύθυνση Κληροδοτημάτων.

• **Ίδρυμα Fulbright**

Το ίδρυμα χορηγεί υποτροφίες σε Έλληνες. Η προκήρυξη γίνεται γύρω στον Οκτώβριο και οι αιτήσεις υποβάλλονται μετά το Δεκέμβριο. Το ποσό της υποτροφίας φτάνει τα 13.000 δολάρια για τεχνολογικές σπουδές. Η προσωπική προφορική συνέντευξη είναι μέρος της διαδικασίας εξέτασης του υποψηφίου υποτρόφου.

• **Υποτροφίες και Επιχειρήσεις**

Στο χώρο των υποτροφιών έχουν αρχίσει να εισέρχονται και ορισμένες επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, η INTRAKOM, για τέταρτη συνεχή χρονιά, προσφέρει ένα ορισμένο ποσό στο ίδρυμα Fulbright που το διαχειρίζεται σύμφωνα με τις υποτροφίες που δίνει. Ως σήμερα το ποσό αυτό ήταν 50.000 δολάρια το χρόνο. Η INTRAKOM έχει ζητήσει το ποσό που διαθέτει να διατίθεται, κατά προτεραιότητα, σε υποτροφίες που έχουν ως θέμα την τεχνολογία και την πληροφορική.

• **Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ)**

Χορηγεί 83 υποτροφίες για 61 ειδικεύσεις σε πτυχιούχους ΤΕΙ για μεταπτυχιακές σπουδές ή εξειδίκευση στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες να απευθύνεστε στο ΓΔ της ΑΣΠΑΙΤΕ.

• **Διεύθυνση Κοινοτικών Προγραμμάτων**

Το πρόγραμμα ERASMUS, τμήμα του προγράμματος δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το όνομα Σωκράτης προσφέρει τη δυνατότητα σε

σπουδαστές ΤΕΙ και ΑΣΠΑΙΤΕ να κάνουν ένα μέρος των σπουδών τους (από 3-12 μήνες) σε αντίστοιχο ίδρυμα του εξωτερικού (χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Κύπρο, Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Πολωνία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Τσεχία, Σλοβακία, Λιθουανία, Λετονία και Εσθονία) με υποτροφία..

Το ΙΚΥ καλύπτει τη διαφορά του κόστους διαβίωσης μεταξύ Ελλάδας και ξένης χώρας και παρέχει στους ενδιαφερομένους μόνο γενικές πληροφορίες για το πρόγραμμα.

Τα Γραφεία Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων καθώς και τα Γ.Δ των ΤΕΙ και της ΑΣΠΑΙΤΕ είναι αρμόδια για τις ειδικότερες πληροφορίες γύρω από τα προγράμματα και τις προϋποθέσεις χορήγησης υποτροφιών στους σπουδαστές .

Αφού οι σπουδαστές /απόφοιτοι εντοπίσουν τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στα οποία πιθανόν ενδιαφέρονται να εγγραφούν, θα πρέπει να απευθυνθούν στα αντίστοιχα εκπαιδευτικά ιδρύματα, δηλώνοντας το ενδιαφέρον τους και ζητώντας να τους αποσταλούν σχετικές πληροφορίες και τα έντυπα των αιτήσεων. Η αρχική αυτή επαφή γίνεται συνήθως με επιστολή (βλ. Πίνακα 1) των ενδιαφερομένων προς την αρμόδια υπηρεσία κάθε εκπαιδευτικού ιδρύματος, αν και για ορισμένα ιδρύματα υπάρχει η επιπλέον δυνατότητα συμπλήρωσης ειδικών αιτήσεων, που δημοσιεύονται στο INTERNET.

Π.10. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ.) ΣΤΗΝ «ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

ΑΡΘΡΟ 1. Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου οργανώνει και λειτουργεί Π.Μ.Σ. στην «Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Δημοσίων Επιχειρήσεων».

ΑΡΘΡΟ 2. Αντικείμενο-σκοπός

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων μεταπτυχιακού επιπέδου στην Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων σε μόνιμους υπαλλήλους των Δημοσίων Υπηρεσιών,

Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης και στην ανάπτυξη της έρευνας στο χώρο της Οργάνωσης και Διοίκησης

Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Δημοσίων Επιχειρήσεων.

Στοχεύει στη δημιουργία ειδικευμένων ανώτερων στελεχών με άρτια εκπαίδευση

ικανών να προωθήσουν την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών

και να συμβάλουν στη βελτίωση της οργάνωσης, της ανταγωνιστικότητας και της αποτελεσματικότητας του Δημοσίου τομέα.

ΑΡΘΡΟ 3. Διοίκηση του Μεταπτυχιακού

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί με διοικητικά όργανα που προβλέπει ο Ν. 2083/92 για τις

μεταπτυχιακές σπουδές στα Ελληνικά Α.Ε.Ι. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις

του Ν. 2083/92 η εποπτεία και διοίκηση ενός μεταπτυχιακού προγράμματος ασκείται

από τη Σύγκλητο με Ειδική Σύνοψη και την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του

Πανεπιστημίου, από τη Γενική Συνέλευση με Ειδική Σύνοψη (Γ.Σ.Ε.Σ.) του

Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης, από τον Διευθυντή και από την Συντονιστική

Επιτροπή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

ΑΡΘΡΟ 4. Διευθυντής Μεταπτυχιακού και Συντονιστική Επιτροπή

Την επίβλεψη για την ομαλή λειτουργία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

την έχει ο Διευθυντής του Μεταπτυχιακού και η Συντονιστική Επιτροπή του

Μεταπτυχιακού. Τη θέση του Διευθυντή καταλαμβάνει μέλος ΔΕΠ από τις δύο

ανώτερες βαθμίδες (Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής) του Τμήματος με

απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, με την οποία δύναται να επιτραπεί μερική

απαλλαγή από τα διδακτικά του καθήκοντα. Η Συντονιστική Επιτροπή του

Μεταπτυχιακού αποτελείται από 5 μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου, από αυτά που

Σελίδα 2 από 8

έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή επίβλεψη διδακτορικών διατριβών, ένας εκ των οποίων πρέπει να είναι ο Διευθυντής του Μεταπτυχιακού. Τόσο ο Διευθυντής του

Μεταπτυχιακού όσο και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής εκλέγονται από τη

Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος για μία περίοδο δύο ετών.

ΑΡΘΡΟ 5. Αρμοδιότητες Διευθυντή και Συντονιστικής Επιτροπής

Ο Διευθυντής του Μεταπτυχιακού υποχρεούται να :

- καλεί σε συνεδρίαση (-σεις) τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής
- ζητεί από τον Πρόεδρο του Τμήματος να συγκαλέσει Γ.Σ.Ε.Σ. για

θέματα που

αφορούν τη δομή και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

- ενημερώνει μία φορά το χρόνο τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος σχετικά με

την

πορεία του Π.Μ.Σ.

- δέχεται τους εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και συζητά

θέματα

που τους αφορούν

- συντονίζει και επιβλέπει τη διαδικασία εισαγωγής στο Π.Μ.Σ.
- συντονίζει τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.
- συμβάλλει με οποιοδήποτε τρόπο στην ομαλή λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Η Συντονιστική Επιτροπή του Μεταπτυχιακού υποχρεούται να :

- συνεδριάζει υπό την ευθύνη του Διευθυντή για θέματα που αφορούν

την

εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

- προτείνει στη Γ.Σ.Ε.Σ. την ύλη των εξετάσεων και τους εξεταστές

στα

πλαίσια της διαδικασίας επιλογής στο Π.Μ.Σ., εφόσον η διενέργεια

εξετάσεων

αποτελεί προϋπόθεση για την ένταξη στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα

- προτείνει στη Γ.Σ.Ε.Σ. τους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.
- προσδιορίζει το χρόνο δημοσίευσης στον τύπο της σχετικής

ανακοίνωσης

σχετικά με την ένταξη στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα και καθορίζει

όλες τις

σχετικές ημερομηνίες που αφορούν τη διαδικασία επιλογής στο εν

λόγω

πρόγραμμα.

- εισηγείται τον αριθμό των εισακτέων στη Γ.Σ.Ε.Σ. (πριν την έναρξη

του

προγράμματος) και καθορίζει επίσης την περίοδο έναρξης και λήξης

των

μαθημάτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα

- καθορίζει την έναρξη και λήξη της περιόδου των τελικών και των

επαναληπτικών εξετάσεων

- εξετάζει τυχόν ενστάσεις κατά τη διαδικασία επιλογής υποψηφίων φοιτητών
- αποφασίζει για την κατανομή των φοιτητών / φοιτητριών ανά διδάσκοντα για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής τους διατριβής
- συντονίζει τις παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διατριβών και επιβλέπει τον τρόπο βαθμολόγησής τους σε συνεργασία με τους διδάσκοντες

Η Συντονιστική Επιτροπή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος μπορεί να συγκροτεί ειδικές (ad hoc) συμβουλευτικές επιτροπές για την υποβοήθηση των σκοπών του

Π.Μ.Σ. (π.χ. Εξεταστική Επιτροπή, Επιτροπή Αξιολόγησης του Π.Μ.Σ., Επιτροπή Δημοσιότητας κλπ) στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν και ειδικοί εξωπανεπιστημιακοί αναγνωρισμένου κύρους, ή ανώτατα στελέχη επιχειρήσεων και Οργανισμών από τον Ιδιωτικό και Δημόσιο Τομέα.

Σελίδα 3 από 8

ΑΡΘΡΟ 6. Κατηγορίες πτυχιούχων και αριθμός εισακτέων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί μόνιμοι υπάλληλοι που υπηρετούν σε Δημόσιες

Υπηρεσίες, Δημόσιους Οργανισμούς και Δημόσιες Επιχειρήσεις οι οποίοι είναι

πτυχιούχοι Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής ή ανεγνωρισμένων ομοταγών

ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Ο αριθμός των εισακτέων ορίζεται κατά ανώτερο όριο

στους τριάντα-πέντε (35) σπουδαστές. Στις περιπτώσεις που ο ετήσιος αριθμός

εισακτέων δεν συμπληρώνεται από τις παραπάνω κατηγορίες υποψηφίων, οι κενές

θέσεις μπορεί να καλυφθούν από υποψηφίους μη δημοσίους υπαλλήλους.

ΑΡΘΡΟ 7. Διδακτικό Προσωπικό

Τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων στο Π.Μ.Σ. είναι η συνάφεια της ειδικότητας,

της εμπειρίας και του διδακτικού, ερευνητικού και συγγραφικού τους κυρίως έργου

όπως και η αναγνώριση του συγγραφικού και επιστημονικού τους κύρους σε διεθνές

επίπεδο, στο αντικείμενο και τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. Στην επιλογή μελών ΔΕΠ ως

διδασκόντων στο ΠΜΣ ή μελών της Συντονιστικής Επιτροπής λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του επιστημονικού κύρους και της αποτελεσματικής και αρμονικής συνεργασίας. Τόσο για τη διοίκηση όσο και για τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. εξυπακούεται η προσήλωσή τους στη φιλοσοφία και στις αρχές του Τμήματος της Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Εφόσον ικανοποιούνται τα αναγκαία προαναφερθέντα κριτήρια η επιλογή διδασκόντων γίνεται δίνοντας προτεραιότητα στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και στη συνέχεια στα μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

ΑΡΘΡΟ 8. Διαδικασία εισαγωγής

Οι υποψήφιοι που επιθυμούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα υποχρεούνται να καταθέσουν στη Γραμματεία του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών :

1. Συμπληρωμένο έντυπο της αίτησης συμμετοχής.
2. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ανώτατης σχολής ή επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού ισοτιμίας του αρμόδιου οργάνου, κατά τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές εξωτερικού.
3. Επικυρωμένο αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας προπτυχιακών σπουδών.
4. Επικυρωμένο αντίγραφο τίτλου Μεταπτυχιακών Σπουδών ή επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού ισοτιμίας του αρμόδιου οργάνου, κατά τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές εξωτερικού και αναλυτική βαθμολογία, εφόσον υπάρχει. Επίσης, επικυρωμένο αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας μεταπτυχιακών σπουδών.
5. Βιογραφικό σημείωμα το οποίο θα περιλαμβάνει την εκπαιδευτική, επαγγελματική, ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα του υποψήφιου-ιας.
6. Αποδεικτικό γνώσης Αγγλικής γλώσσας σύμφωνα με τους κανονισμούς του

ΑΣΕΠ. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος-α δεν διαθέτει αποδεικτικό, η γνώση

Σελίδα 4 από 8

της ξένης γλώσσας θα διαπιστωθεί με εξετάσεις.

Η επιλογή σπουδαστών πραγματοποιείται σε δύο στάδια:

1ο Στάδιο. Εξετάσεις σε δύο Θεματικές Περιοχές: (α) Αρχές

Οικονομικής και

Διοικητικής Επιστήμης, και (β) Αρχές Δικαίου και Πολιτικής

Επιστήμης. Οι

εξετάσεις έχουν συντελεστή βαρύτητας 80% στη συνολική

βαθμολογία και ο μέσος

όρος της βαθμολογίας των υποψηφίων στις εξετάσεις των δύο

παραπάνω Θεματικών

Περιοχών πρέπει να είναι τουλάχιστον πέντε (5) για τη συμμετοχή

τους στο επόμενο

στάδιο αξιολόγησης (2ο Στάδιο). Η ύλη είναι συγκεκριμένη. 2ο Στάδιο.

Αξιολόγηση

του φακέλου των υποψηφίων, με συντελεστή βαρύτητας 20% στη

συνολική

βαθμολογία. (Συνεκτίμηση της εκπαιδευτικής, επαγγελματικής και

ερευνητικής-

συγγραφικής δραστηριότητας του υποψήφιου-ιας).

Ενστάσεις κατά της διαδικασίας επιλογής μπορούν να υποβάλλονται

εντός 10 ημερών

από τη λήξη του κάθε σταδίου επιλογής.

Η διαδικασία επιλογής ολοκληρώνεται με την ανακοίνωση των

ονομάτων των

επιτυχόντων και των επιλαχόντων. Οι ημερομηνίες εγγραφής των

επιτυχόντων

ανακοινώνονται με το πέρας της διαδικασίας. Η παρακολούθηση των

μαθημάτων του

Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

ΑΡΘΡΟ 9. Δομή του Προγράμματος Σπουδών

1. Πριν την έναρξη του Προγράμματος και για διάρκεια τριών (3) εβδομάδων,

παρέχεται η δυνατότητα, εφόσον κρίνεται αυτό αναγκαίο (ανάλογα με το βασικό

πτυχίο του υποψηφίου), παρακολούθησης προπαρασκευαστικών

σεμιναρίων

στους τομείς: (α) Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής για

Διευθυντικά Στελέχη,

(β) Στοιχεία Λογιστικής και (γ) Εισαγωγή στην Πληροφορική.

2. Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις

και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή του τίτλου ορίζονται ως εξής:

α) Υποχρεωτική παρακολούθηση έντεκα (11) μαθημάτων, τριών (3) διδακτικών μονάδων έκαστο (Σύνολο διδακτικών μονάδων: 33). Από τα μαθήματα αυτά, οκτώ (8) είναι υποχρεωτικά και τρία (3) είναι επιλογής.

β) Επιτυχής εξέταση στα έντεκα (11) εξαμηνιαία μαθήματα.

γ) Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας εννέα (9) διδακτικών μονάδων.

3. Η κατανομή της διδασκαλίας των μαθημάτων κατά εξάμηνο, έχει ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ (υποχρεωτικά)

α) Οργάνωση και Διοίκηση των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

β) Οικονομικά των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

γ) Διοίκηση και Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού

δ) Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ (υποχρεωτικά)

α) Χρηματοοικονομική και Διοικητική Λογιστική των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

β) Στρατηγικός και Επιχειρησιακός Σχεδιασμός των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών

Σελίδα 5 από 8

γ) Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην Παροχή Υπηρεσιών

δ) Ποσοτικές Μέθοδοι στη Λήψη Επιχειρηματικών Αποφάσεων

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ (επιλογής)

Οι φοιτητές επιλέγουν 3 από τα κάτωθι μαθήματα επιλογής:

- Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας
- Οικονομία και Πολιτική Υγείας
- Δημόσια Διοίκηση και Οικονομία
- Οργάνωση και Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων
- Οικονομία και Πολιτική Τουρισμού
- Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων
- Οργάνωση και Διοίκηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας στην Παροχή Υπηρεσιών (ISO 9001:2000)
- Διεθνή Οικονομικά
- Διοίκηση Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών
- Μάρκετινγκ και Δημόσιες Σχέσεις Δημόσιων και Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών
- Διοικητικό Δίκαιο

- Επιστήμη, Τεχνολογία και Κοινωνία
- Διαχείριση Αθλητικών και Πολιτιστικών Γεγονότων
- Θεσμοί και Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Οργάνωση και Διοίκηση Κοινωνικών Υπηρεσιών

4. Η διπλωματική εργασία μπορεί να ξεκινήσει από το Β' εξάμηνο και πρέπει να

ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του Γ' εξαμήνου.

Το κάθε μάθημα διδάσκεται 3 ώρες ανά εβδομάδα για τουλάχιστον 12 εβδομάδες το

εξάμηνο. Για να διδαχτεί ένα συγκεκριμένο μάθημα επιλογής, πρέπει να το δηλώσουν

τουλάχιστον οκτώ (8) μεταπτυχιακοί φοιτητές. Σε περίπτωση που δεν ικανοποιείται η

προϋπόθεση αυτή η συγκεκριμένη κατεύθυνση – μάθημα δεν θα προσφέρεται.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του τίτλου ορίζεται σε τρία (3) διδακτικά

εξάμηνα με δυνατότητα επέκτασης του χρόνου ολοκλήρωσης σε πέντε (5) εξάμηνα.

Ειδική εξαίρεση για την παράταση του ανώτατου αυτού χρονικού ορίου μπορεί να

γίνει από τη Γ.Σ.Ε.Σ. μόνο για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους, μετά από αίτηση του

ενδιαφερομένου.

ΑΡΘΡΟ 10. Υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις

παραδόσεις, τα σεμινάρια, τα φροντιστήρια, τα εργαστήρια και τις άλλες

δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Για αριθμό απουσιών πέρα από

το ένα πέμπτο (20%) του συνολικού αριθμού ωρών διδασκαλίας για ένα μάθημα, ο

φοιτητής θα υποχρεούται στην επανάληψη του μαθήματος σε άλλο εξάμηνο με την

αντίστοιχη εκπόνηση συμπληρωματικής εργασίας εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο

από τον διδάσκοντα.

Ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να αποτύχει μόνο σε ένα μάθημα το εξάμηνο.

Μέσα σε διάστημα, που έχει καθοριστεί από τη Συντονιστική Επιτροπή, είναι

Σελίδα 6 από 8

υποχρεωμένος να επανεξεταστεί στο εν λόγω μάθημα. Σε περίπτωση αποτυχίας του

είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει το Π.Μ.Σ. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που θεωρούν ότι αδικήθηκαν στη βαθμολογία, έπειτα από δυο συνεχείς αποτυχίες, έχουν το δικαίωμα να απευθύνονται στη Συντονιστική Επιτροπή του Μεταπτυχιακού η οποία υποχρεούται να φέρει το θέμα στη Γ.Σ.Ε.Σ, η οποία, αφού διερευνήσει το θέμα, μπορεί να ορίσει τρεις εξεταστές (ένας από τους οποίους είναι ο διδάσκων του μαθήματος) για να αναβαθμολογήσουν u964 το γραπτό του. Αναφορικά με τη διαδικασία εκπόνησης της μεταπτυχιακής διατριβής :

1. οι μεταπτυχιακοί φοιτητές επιλέγουν θέμα που εντάσσεται στο γνωστικό πεδίο των διδασκομένων αντικειμένων. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε μία συγκροτημένη βιβλιογραφική επισκόπηση ενός θέματος, σε μία εμπειρική έρευνα και σε μία ανάπτυξη ενός υποδείγματος. Σε όλες τις περιπτώσεις η μεταπτυχιακή διατριβή πρέπει να διακρίνεται από την επιστημονική της αρτιότητα.
2. οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να επιλέξουν θέμα κατά τη διάρκεια του β' εξαμήνου.
3. η δομή της μεταπτυχιακής διατριβής (αριθμός λέξεων κλπ) προσδιορίζεται από τη συντονιστική επιτροπή του μεταπτυχιακού
4. η υποστήριξη της μεταπτυχιακής διατριβής είναι δημόσια και αξιολογείται από τριμελή επιτροπή που αποτελείται από τον επιβλέποντα και δύο άλλους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. ή άλλα μέλη Δ.Ε.Π.
5. η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διατριβής είναι υποχρεωτική για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και αξιολογείται ως απορριπτέα, αποδεκτή και αποδεκτή με τις μνείες “καλή”, “πολύ καλή” και “άριστη”. Στην περίπτωση αποτυχίας ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποστηρίξει τη διατριβή του εκ νέου σε έξι μήνες, αφού την έχει βελτιώσει. Αν σε οποιαδήποτε περίπτωση απορριφθεί εκ νέου, τότε δεν απονέμεται ο τίτλος του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης.

ΑΡΘΡΟ 11. Υποχρεώσεις Διδασκόντων

Ο υπεύθυνος για τη διδασκαλία μαθήματος στο Π.Μ.Σ. οφείλει :

1. Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.
2. Να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος και να παραδίδει στη Γραμματεία για αρχειοθέτηση και στη Συντονιστική Επιτροπή α) σύντομη περιγραφή του μαθήματος β) προτεινόμενη βιβλιογραφία γ) υλικό που μπορούν να μελετήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές
3. Να τηρεί τουλάχιστον δύο ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.
4. Ο κάθε διδάσκων του ΠΜΣ μπορεί να αναλαμβάνει μέχρι πέντε (5) το ανώτατο μεταπτυχιακές διατριβές.

ΑΡΘΡΟ 12. Αξιολόγηση Εκπαιδευτικής Διαδικασίας και Διδασκόντων στο Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακοί u966 φοιτητές αξιολογούν στο τέλος του εξαμήνου την εκπαιδευτική διαδικασία και τον διδάσκοντα στη βάση συγκεκριμένου ερωτηματολογίου το οποίο έχει εγκριθεί από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Το σχετικό έντυπο καλύπτει το μάθημα ως προς το Σελίδα 7 από 8 περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας, το βαθμό συσχέτισής του με την πράξη και τις αρχές και τη φιλοσοφία του μεταπτυχιακού προγράμματος. Η αξιολόγηση του διδάσκοντα από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, την προετοιμασία του, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία του να απαντά σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων και την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται με ευθύνη του Διευθυντή σε συνεργασία με τη Γραμματεία, την προτελευταία ημέρα των παραδόσεων και τα συμπληρωμένα ανωνύμως έντυπα σφραγίζονται σε ειδικό φάκελο. Η ανάλυση των εντύπων αξιολόγησης με τις παρατηρήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών και οι συγκριτικοί πίνακες ετοιμάζονται με την ευθύνη του Διευθυντή σε συνεργασία με τη Γραμματεία. Οι πίνακες που ετοιμάζονται παραδίδονται, μετά το πέρας της βαθμολογίας των εξετάσεων, στους αντίστοιχους διδάσκοντες. Ο Διευθυντής ενημερώνει επίσης τη Συντονιστική Επιτροπή σχετικά με το αποτέλεσμα των αξιολογήσεων. Για τις περιπτώσεις με σοβαρά παράπονα φοιτητών, η Συντονιστική Επιτροπή έχει την υποχρέωση να εξετάσει τη σοβαρότητα του θέματος και να συζητήσει τόσο με τους φοιτητές όσο και με το διδάσκοντα το εν λόγω θέμα και να προτείνει λύσεις για τη θεραπεία των προβλημάτων που έχουν διαπιστωθεί. Η Συντονιστική Επιτροπή έχει το δικαίωμα να ζητήσει στα πλαίσια της Γ.Σ.Ε.Σ να μη συνεχίσει ο διδάσκων να διδάσκει το εν λόγω μάθημα.

ΑΡΘΡΟ 13. Γραμματεία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος
Εκτός από τη Γραμματεία του Τμήματος της Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου που θα επιλαμβάνεται διαφόρων θεμάτων της λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος (εγγραφές φοιτητών, τήρηση φακέλων βαθμολογίας, χορήγηση πτυχίων, κ.λπ) θα λειτουργεί και Γραμματεία (της Συντονιστικής Επιτροπής) του Μεταπτυχιακού Προγράμματος. Η Γραμματεία της Συντονιστικής Επιτροπής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος θα διεκπεραιώνει τρέχοντα θέματα που αφορούν στο διδακτικό προσωπικό, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές, στο πρόγραμμα σπουδών, στις επαφές με τις διάφορες υπηρεσίες και τους συνεργαζόμενους φορείς (ΕΚΔΑΑ, ΑΔΕΔΥ) .

ΑΡΘΡΟ 14. Υλικοτεχνική Υποδομή και Οικονομικοί Πόροι του ΠΜΣ

Το Πρόγραμμα θα λειτουργεί στην έδρα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και, για τη στέγασή του, θα χρησιμοποιηθεί η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών. Επίσης, θα αξιοποιηθούν εργαστήρια και αίθουσες διδασκαλίας των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου, καθώς και του Κοινωνικού Πολύκεντρου της ΑΔΕΔΥ και του ΕΚΔΔΑ.

Σελίδα 8 από 8

1. Το ετήσιο κόστος λειτουργίας του προγράμματος ανέρχεται στο ποσό των εκατό είκοσι δύο χιλιάδων και πεντακοσίων ευρώ (€ 122.500), το οποίο αναλύεται ως

εξής:

- α) Αμοιβές προσωπικού (Εξωτερικοί Συνεργάτες) 70.000 €
  - β) Δαπάνες μετακινήσεων 20.000 €
  - γ) Δαπάνες για αναλώσιμα και άλλες προμήθειες 20.000 €
  - δ) Αναβάθμιση τεχνολογικού εξοπλισμού 7.500 €
  - ε) Γενικές δαπάνες 5.000 €
- ΣΥΝΟΛΟ 122.500 €

2. Το ανωτέρω κόστος λειτουργίας θα καλυφθεί από τα διδάκτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών και υπολογίζεται σε 3.500 € ανά φοιτητή για όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Τα διδάκτρα για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές –

δημοσίους υπαλλήλους θα καλύπτονται από το ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ

Α.Δ.Ε.Δ.Υ και το Ε.Κ.Δ.Δ.Α, όπως προβλέπεται στην από 21.4.2005 Προγραμματική Συμφωνία τους με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

3. Η διαχείριση των οικονομικών πόρων του Προγράμματος θα γίνεται μέσω του

Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Για το σκοπό αυτό συντάσσεται ειδικό συμφωνητικό μεταξύ του Πανεπιστημίου

Πελοποννήσου και των φορέων χρηματοδότησης (Ε.Κ.Δ.Α.Α και ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ

ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ Α.Δ.Ε.Δ.Υ).

ΑΡΘΡΟ 15. Άλλα Θέματα

Ό,τι δεν προβλέπεται από τον εσωτερικό κανονισμό θα αντιμετωπίζεται κατά περίπτωση από τη Γ.Σ.Ε.Σ, ύστερα από απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 16. Αναθεώρηση του Εσωτερικού Κανονισμού του Π.Μ.Σ.

Ο εσωτερικός κανονισμός του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών μπορεί να

αναθεωρείται κάθε χρόνο είτε στο σύνολό του είτε κατ' άρθρο.

**Π.12. Δελτίο Τύπου Υπουργείου Εσωτερικών ,
Παρασκευή, 21 Δεκεμβρίου 2007**

**ΘΕΜΑ: «Νέο σύστημα επιλογής προϊσταμένων
οργανικών μονάδων»**

Όπως ορίζεται στο άρθρο τρίτο του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), από 1.01.2008 τίθεται σε ισχύ το νέο σύστημα επιλογής προϊσταμένων, που περιγράφεται στα άρθρα 84, 85 και 86. Με την παρούσα εγκύκλιο θέτουμε υπόψη σας τις οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων.

I. Προϋποθέσεις επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων

α) Ως προϊστάμενοι των γενικών διευθύνσεων επιλέγονται υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α' και είκοσι (20) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν διατελέσει ή είναι προϊστάμενοι διεύθυνσης κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης υποψηφιότητας.

Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με είκοσι (20) έτη υπηρεσίας, η θέση του προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης επαναπροκηρύσσεται και καλούνται υποψήφιοι με δεκαοκτώ (18) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας.

Διευκρινίζεται ότι για την εφαρμογή των ανωτέρω η έννοια του όρου «έχουν διατελέσει ή είναι προϊστάμενοι διεύθυνσης» δεν περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στην άσκηση των καθηκόντων αυτών ύστερα από επιλογή από το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, αλλά περιλαμβάνει την με

οιονδήποτε νόμιμο τρόπο άσκηση των καθηκόντων αυτών, η οποία βέβαια θα πρέπει να προκύπτει από σχετική πράξη του αρμοδίου οργάνου.

β) Ως προϊστάμενοι των διευθύνσεων, υποδιευθύνσεων ή αντιστοίχου επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α΄, οι οποίοι έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου τμήματος για ένα (1) τουλάχιστον έτος. Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με ένα (1) έτος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου τμήματος, επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α΄. Αν ο αριθμός των ανωτέρω θέσεων δεν καλύπτεται από υπαλλήλους με τις ως άνω προϋποθέσεις, συμπληρώνεται από υπαλλήλους με βαθμό Β΄.

Διευκρινίζεται ότι για την εφαρμογή των ανωτέρω η έννοια του όρου «**άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου**» δεν περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στην άσκηση των καθηκόντων αυτών ύστερα από επιλογή των υπαλλήλων από το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, αλλά περιλαμβάνει την με οιονδήποτε νόμιμο τρόπο άσκηση των καθηκόντων αυτών, η οποία βέβαια θα πρέπει να προκύπτει από σχετική πράξη του αρμοδίου οργάνου.

γ) Ως προϊστάμενοι των τμημάτων, αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α΄. Εάν δεν υπάρχουν υπάλληλοι με βαθμό Α΄ ή αυτοί δεν επαρκούν, επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Β΄, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει ελάχιστο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό Β΄ τέσσερα (4) έτη. Αν ο αριθμός των ανωτέρω θέσεων δεν καλύπτεται από υπαλλήλους με τις ως άνω προϋποθέσεις, συμπληρώνεται από υπαλλήλους με βαθμό Β΄.

δ) Ο προϊστάμενος μη αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου μη αυτοτελούς οργανικής μονάδας δεν επιλέγεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο, αλλά ορίζεται από τον προϊστάμενο της αμέσως υπερκείμενης οργανικής μονάδας, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται για τους προϊσταμένους τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν το αργότερο έως και την ημέρα λήξης της θητείας των υπηρετούντων προϊσταμένων οργανικών μονάδων ή έως την ημέρα κένωσης ή σύστασης θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας.

Η επιλογή των προϊσταμένων οργανικών μονάδων γίνεται σε συνδυασμό με τις διατάξεις των οικείων οργανισμών των υπηρεσιών, στους οποίους καθορίζονται οι κλάδοι ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων.

Οι προϊστάμενοι όλων των οργανικών μονάδων επιλέγονται και τοποθετούνται για **θητεία τριών (3) ετών**, η οποία αρχίζει με την απόφαση τοποθέτησής τους ως προϊσταμένων οργανικών μονάδων.

II. Κριτήρια επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων

Με τις διατάξεις του άρθρου 85 καθιερώνονται αντικειμενικά κριτήρια τα οποία διακρίνονται σε τρεις (3) ομάδες που αφορούν: **α) στα επαγγελματικά-τεχνικά προσόντα, β) στην εργασιακή-διοικητική εμπειρία και γ) στις ικανότητες-δεξιότητες των υπαλλήλων** τα οποία αξιολογούνται βάσει συγκεκριμένων μορίων. Στο σημείο αυτό διευκρινίζονται τα εξής:

- Για το βασικό τίτλο σπουδών ο υπάλληλος μοριοδοτείται με βάση τον τίτλο σπουδών που κατέχει ανεξάρτητα από την κατηγορία στην οποία υπηρετεί. Για παράδειγμα οι απόφοιτοι της Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α. που υπηρετούν στην κατηγορία ΠΕ αλλά έχουν βασικό τίτλο σπουδών του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, θα μοριοδοτηθούν βάσει του πτυχίου του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.

- Στις περιπτώσεις που δεν υφίσταται για τους αλλοδαπούς τίτλους σπουδών αντιστοιχία βαθμολογικής ή αξιολογικής κλίμακας με αυτή της ημεδαπής, ο σχετικός τίτλος χαρακτηρίζεται ως αδιαβάθμητος (άρθρο 8 του

ν. 3328/2005). Στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι ο βαθμός του τίτλου είναι ο ελάχιστος της βαθμολογικής κλίμακας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής, δηλ. ο βαθμός πέντε (5), όπως άλλωστε ισχύει και για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ.

▪ Ο δεύτερος τίτλος σπουδών λαμβάνεται υπόψη μόνο όταν είναι της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας με το βασικό τίτλο σπουδών, σύμφωνα με το ισχύον εκπαιδευτικό σύστημα (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση). Για παράδειγμα, για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ θα λαμβάνεται υπόψη ως δεύτερος τίτλος είτε το δεύτερο πτυχίο πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης είτε πτυχίο τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης. Οι λοιποί τίτλοι σπουδών δεν μοριοδοτούνται.

▪ Ο καθορισμός του επιπέδου γνώσης των ξένων γλωσσών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Επισημαίνεται ότι για τους τίτλους ή τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας που χορηγήθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του Π.Δ. 50/2001, για τον καθορισμό του επιπέδου γνώσης της ξένης γλώσσας, θα ληφθούν υπόψη οι προϊσχύουσες αυτού διατάξεις (Π.Δ. 194/1988 όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 172/1992 και το Π.Δ. 368/1992) οι οποίες ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης των αντίστοιχων τίτλων ή πιστοποιητικών γλωσσομάθειας.

▪ Στις περιπτώσεις όπου σύμφωνα με τις οργανικές διατάξεις προβλέπεται ότι για την πλήρωση θέσεων συγκεκριμένου κλάδου απαιτείται η γνώση ξένης γλώσσας σε συγκεκριμένο επίπεδο, τεκμαίρεται ότι ο υπάλληλος που εντάχθηκε και υπηρετεί στον εν λόγω κλάδο γνωρίζει την ξένη γλώσσα στο επίπεδο αυτό. Ειδικότερα για τους αποφοίτους της Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α. η γνώση ξένης γλώσσας σε άριστο επίπεδο τεκμαίρεται

καθώς έχει κριθεί η επάρκεια της γνώσης τους σε αυτό το επίπεδο με την εισαγωγή τους στην αντίστοιχη Σχολή.

▪ Στις περιπτώσεις γνώσης δύο και πλέον ξένων γλωσσών των χωρών της Ε.Ε. θα λαμβάνεται υπόψη κατά τη μοριοδότηση ο καλύτερος συνδυασμός μορίων υπέρ του υπαλλήλου. Δηλαδή, θα λαμβάνεται υπόψη ο καλύτερος συνδυασμός μορίων σχετικά με το ποια θα θεωρείται ως πρώτη γλώσσα η οποία και θα μοριοδοτείται σε ένα (1) από τα τρία (3) επίπεδα γνώσης («άριστη», «πολύ καλή» και «καλή») και ποια θα θεωρείται ως δεύτερη και θα μοριοδοτείται σε ένα (1) από τα δύο (2) επίπεδα γνώσης («άριστη» και «πολύ καλή»).

▪ Σε περίπτωση που ο υποψήφιος υπάλληλος κατέχει διδακτορικό δίπλωμα και μεταπτυχιακό τίτλο ή περισσότερα του ενός διδακτορικά διπλώματα ή μεταπτυχιακούς τίτλους ή έχει αποφοιτήσει από την Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α. και κατέχει διδακτορικό δίπλωμα ή μεταπτυχιακό τίτλο, **υπολογίζεται το προσόν με τα περισσότερα μόρια, καθώς και το 1/3 των μορίων του άλλου ή των άλλων προσόντων.**

▪ Για τη βαθμολογία του κριτηρίου της επιμόρφωσης, λαμβάνονται υπόψη τα πιστοποιητικά επιμόρφωσης της τελευταίας δεκαετίας, του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) ή άλλων σχολών επιμόρφωσης του Δημοσίου καθώς και αυτή που παρέχεται από Πανεπιστήμια ή ΤΕΙ ή από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης.

▪ Η πιστοποιημένη επιμόρφωση του υπαλλήλου μοριοδοτείται με ένα (1) μόριο ανά ημέρα επιμόρφωσης. Στην περίπτωση που η επιμόρφωση στη σχετική βεβαίωση υπολογίζεται σε ώρες και δεδομένου ότι στο ΙΝΕΠ κάθε ημέρα διδασκαλίας αντιστοιχεί σε επτά (7) ώρες, θα πρέπει να υπολογιστεί το σύνολο των ωρών επιμόρφωσης του υπαλλήλου και στη συνέχεια αυτό το σύνολο να αναχθεί στον αντίστοιχο αριθμό ημερών. Τυχόν δεκαδικός

αριθμός στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο αριθμό αν το δεκαδικό ψηφίο είναι μεγαλύτερο του πέντε. Στο σημείο αυτό διευκρινίζονται τα εξής:

- Ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου υπολογίζεται μέχρι την ημέρα λήξης της θητείας των προϊσταμένων ή μέχρι την ημέρα κένωσης ή σύστασης θέσης προϊσταμένου, όπως άλλωστε ισχύει και για τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 84 παρ. 2 & 3. Από το χρόνο αυτό θα αφαιρεθεί και δεν θα μοριοδοτηθεί ο χρόνος που δεν υπολογίζεται για την προαγωγή του υπαλλήλου (άρθρο 89 του Υ.Κ.).

- Στο χρόνο υπηρεσίας σε θέση προϊστάμενου Διεύθυνσης ή Τμήματος δεν υπολογίζονται μόνο τα χρονικά διαστήματα που ο υπάλληλος άσκησε τα εν λόγω καθήκοντα ύστερα από επιλογή από το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, αλλά και τα χρονικά διαστήματα που αφορούν την με οιοδήποτε νόμιμο τρόπο άσκηση των καθηκόντων αυτών, η οποία βέβαια θα πρέπει να προκύπτει από σχετική πράξη του αρμοδίου οργάνου.

- Ο χρόνος υπηρεσίας, ο οποίος βάσει ειδικών διατάξεων που ίσχυαν κατά την δημοσίευση του Υ.Κ., λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου διεύθυνσης ή τμήματος, θα ληφθεί υπόψη κατά τη μοριοδότηση ως χρόνος προϊσταμένου διεύθυνσης ή τμήματος, αντίστοιχα.

- Στην περίπτωση που υπάλληλος έχει απαλλαγεί με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου από τα καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας πριν τη λήξη της τριετίας για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων (άρθρο 86 παρ. 6 του Υ.Κ.), το χρονικό διάστημα που άσκησε τα εν λόγω καθήκοντα προϊσταμένου μέχρι την απαλλαγή του δεν θα λαμβάνεται υπόψη κατά τη μοριοδότηση.

- Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει υποψήφιος από το χρόνο υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης και προϊσταμένου Διεύθυνσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 350 μόρια κατά την

επιλογή προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων. Αντίστοιχα, κατά την επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων ή Τμημάτων, το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει υποψήφιος από το χρόνο υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης και προϊσταμένου Τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200 μόρια.

▪ Η συνολική βαθμολογία των κριτηρίων της ομάδας αυτής εξάγεται με προσέγγιση δύο δεκαδικών ψηφίων. Στο σημείο αυτό διευκρινίζονται τα εξής:

▪ Για την υπηρεσιακή αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος κάθε κριτηρίου των εκθέσεων αξιολόγησης της τελευταίας πενταετίας, πολλαπλασιασμένος με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας ανάλογα με τη θέση ευθύνης για την οποία είναι υποψήφιος. Εάν οι εκθέσεις αξιολόγησης που υπάρχουν στο προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου δεν καλύπτουν πλήρη πενταετία, η βαθμολογία του κριτηρίου αυτού εξάγεται με βάση τις εκθέσεις που υπάρχουν.

▪ Για την επιλογή των προϊσταμένων Τμήματος ή αυτοτελούς Γραφείου, και ειδικότερα όσον αφορά την υπηρεσιακή αξιολόγηση, το κριτήριο «Διοικητικές ικανότητες», δεν λαμβάνεται υπόψη όταν αυτό δεν υπάρχει. Στην περίπτωση αυτή τα υπόλοιπα κριτήρια αξιολογούνται και λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος για κάθε κριτήριο με συντελεστή βαρύτητας 7,5.

▪ Κατά την προφορική συνέντευξη γίνεται συζήτηση με κάθε υποψήφιο σε θέματα που αφορούν τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης (όπως αρμοδιότητες, νομιμότητα, χρηστή διοίκηση, προγραμματισμός δράσεως, αποτελεσματικότητα, γραφειοκρατία, βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, ταχεία εξυπηρέτηση των πολιτών, ρόλος και εφαρμογή νέων τεχνολογιών κλπ.), αλλά και του συγκεκριμένου φορέα, καθώς και τις αρμοδιότητες των προς κάλυψη οργανικών μονάδων (όπως, επικάλυψη ενεργειών με άλλες διοικητικές μονάδες, ορθολογική κατανομή του

προσωπικού, μηχανοργάνωση) προκειμένου το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα εκάστου υποψηφίου, την ικανότητα και την εν γένει καταλληλότητά του για την άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου των εν λόγω οργανικών μονάδων.

- Την τελική βαθμολογία του κριτηρίου της συνέντευξης, των ειδικών δραστηριοτήτων καθώς και της ειδικής αξιολόγησης, αποτελεί ο μέσος όρος του βαθμού των μελών του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου ή του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Η επίδραση των αναρρωτικών αδειών στην ικανότητα του υπαλλήλου για την άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου, όπως επίσης και οι συστηματικά επαναλαμβανόμενες αναρρωτικές άδειες και η ύπαρξη πειθαρχικών ποινών, συνεκτιμώνται από το υπηρεσιακό συμβούλιο στη βαθμολόγηση της συνέντευξης ή της ειδικής αξιολόγησης.

- Η συνολική βαθμολογία των κριτηρίων της ομάδας αυτής εξάγεται με προσέγγιση δύο δεκαδικών ψηφίων.

III. Διαδικασία επιλογής προϊσταμένων

Η μοριοδότηση και των τριών ομάδων κριτηρίων, πλην των κριτηρίων: ειδικές δραστηριότητες, συνέντευξη και ειδική αξιολόγηση, γίνεται καταρχήν από τις διευθύνσεις διοικητικού-προσωπικού με βάση τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου των υπαλλήλων.

Η κατά τα ανωτέρω μοριοδότηση αποτυπώνεται σε ειδικό έντυπο σημείωμα (Σχέδιο Α', Β' και Γ') και κοινοποιείται με τη φροντίδα των υπηρεσιών διοικητικού – προσωπικού στους ενδιαφερόμενους υπάλληλους προκειμένου να λάβουν γνώση, τάσσοντας προθεσμία πέντε (5) ημερών προκειμένου αυτοί να υποβάλουν αίτημα για διόρθωση σε περίπτωση αμφισβήτησης της μοριοδότησής τους. Στην περίπτωση που η αρμόδια διεύθυνση διοικητικού – προσωπικού κάνει αποδεκτό το αίτημα του υπαλλήλου διορθώνει το αντίστοιχο έντυπο, ενώ σε διαφορετική περίπτωση το αίτημα του υπαλλήλου

επισυνάπτεται στο ειδικό έντυπο σημείωμα μαζί με τις αντιρρήσεις της υπηρεσίας, τίθεται υπόψη του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου (Ε.Υ.Σ.) ή του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου το οποίο και αποφαινεται επ' αυτού.

Σε κάθε περίπτωση αρμόδιο να επιληφθεί και να οριστικοποιήσει την μοριοδότηση των υπαλλήλων είναι το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο (Ε.Υ.Σ.) ή το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, αντίστοιχα, στο οποίο και διαβιβάζονται τα ανωτέρω ειδικά έντυπα σημειώματα των υποψηφίων μαζί με τα στοιχεία του προσωπικού τους μητρώου.

Η κατάταξη των υποψηφίων γίνεται βάσει της βαθμολογίας που λαμβάνουν από τις τρεις ομάδες των κριτηρίων και η επιλογή γίνεται κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας, σύμφωνα με την παρακάτω διαδικασία:

1. Επιλογή προϊσταμένων γενικής διεύθυνσης

Οι προϊστάμενοι γενικής διεύθυνσης επιλέγονται από το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο που εδρεύει στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Η επιλογή γίνεται ύστερα από κοινή απόφαση – προκήρυξη του Υπουργού Εσωτερικών και του οικείου υπουργού και προκειμένου για ν.π.δ.δ. του υπουργού που το εποπτεύει. Με την προκήρυξη αυτή προσδιορίζονται οι κενές θέσεις προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής.

Η προκήρυξη εκδίδεται πέντε (5) μήνες πριν τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και περίληψή της δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες της Αθήνας. Εάν πρόκειται για ν.π.δ.δ. που εδρεύει εκτός Αθηνών, η περίληψη δημοσιεύεται και σε μία εφημερίδα της έδρας του ν.π.δ.δ., εφόσον εκδίδεται. Για λόγους ευρύτερης δημοσιότητας ο οικείος φορέας καταχωρεί την προκήρυξη στην ιστοσελίδα του.

Αντίγραφο της προκήρυξης μαζί με τα αποδεικτικά της κατά τα ανωτέρω δημοσιεύσεως αποστέλλονται στο Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο μαζί με το σχετικό ερώτημα για επιλογή και τα λοιπά στοιχεία.

Η κατά τα ανωτέρω πεντάμηνη προθεσμία έχει ενδεικτικό χαρακτήρα, ορίστηκε δε με γνώμονα ότι το εν λόγω χρονικό διάστημα κρίνεται επαρκές προκειμένου οι αρμόδιες Διευθύνσεις Προσωπικού/Διοικητικού να μπορέσουν να προβούν στις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες για την έκδοση της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης και την προετοιμασία των εντύπων των υποψηφίων. Κατόπιν τούτου, κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η ως άνω προθεσμία δύναται να είναι μικρότερη της προβλεπόμενης, κρίνοντας κατά περίπτωση. Όσον αφορά όμως τις θητείες των υπηρετούντων Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων που λήγουν μετά την 1^η Ιουνίου 2008, η ανωτέρω προθεσμία θα πρέπει να τηρείται οπωσδήποτε.

Για πρώτη φορά δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας έχουν, εκτός από τους υπαλλήλους του οικείου υπουργείου και υπάλληλοι άλλων υπουργείων και ν.π.δ.δ., εφόσον, φυσικά, πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της προκήρυξης. Η αίτηση υποψηφιότητας συνοδεύεται από βιογραφικό σημείωμα που συντάσσεται με ευθύνη του υποψηφίου και το περιεχόμενο του οποίου προκύπτει από τα στοιχεία του προσωπικού του μητρώου. Στην περίπτωση που υπάλληλος άλλης δημόσιας υπηρεσίας επιλεγεί ως προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης με την τοποθέτησή του αποσπάται αυτοδίκαια στην υπηρεσία για την οποία έχει επιλεγεί.

Το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο ελέγχει όλες τις αιτήσεις υποψηφιοτήτων και εάν δεν πληρούν τους όρους της προκήρυξης οι εν λόγω υποψήφιοι αποκλείονται με απόφασή του από την περαιτέρω διαδικασία. Στη συνέχεια το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο προβαίνει σε μοριοδότηση κάθε υποψηφίου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα κριτήρια (άρθρο 85 του Υ.Κ.).

Ο προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης που δεν επιλέγεται για δεύτερη φορά, καταλαμβάνει κενή θέση προϊσταμένου διεύθυνσης και αν δεν υπάρχει, καταλαμβάνει την πρώτη θέση προϊσταμένου διεύθυνσης που θα κενωθεί. Ως τότε θεωρείται προϊστάμενος διεύθυνσης και τα καθήκοντά του προσδιορίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης του ν.π.δ.δ., ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες. Επίσης, οι Γενικοί Διευθυντές, οι οποίοι δεν επιλέγονται πάλι μετά τη λήξη της θητείας τους, μπορούν να αποχωρήσουν από την υπηρεσία διατηρώντας τις αποδοχές του Γενικού Διευθυντή, εφόσον υποβάλουν αίτηση παραίτησης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της μη επανεπιλογής τους.

Σημειώνεται ότι για την επιλογή των προϊσταμένων γενικής διεύθυνσης θα ακολουθήσουν πολύ σύντομα και ειδικότερες οδηγίες με σχετική εγκύκλιο της υπηρεσίας μας.

Οι Δ/νσεις Διοικητικού ή Προσωπικού των Υπουργείων παρακαλούνται να κοινοποιήσουν άμεσα την παρούσα εγκύκλιο στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που εποπτεύουν και να παράσχουν κάθε συνδρομή για την εφαρμογή της.

Ο Υπουργός

Προκόπιος Παυλόπουλος

ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Π.13. E-mail από EIPA (European Institute Public Administration)

**Basic Introduction to European Public Procurement
For Newcomers to Procurement and/or Non-Procurement Persons**

Maastricht (NL)
18 February 2008*
22 September 2008*

**And
Introductory & Practitioners Seminar:
European Public Procurement Rules, Policy
and Practice**

Maastricht (NL)
19-21 February 2008
23-25 September 2008

Organised by the
European Institute of Public Administration (EIPA)

*18 February and 22 September 2008: Prior to the Introductory & Practitioners Seminars EIPA will provide a basic introduction to European Public Procurement for newcomers to procurement or non-procurement persons. These one-day seminars will only take place if there is sufficient demand.

**For background information on public procurement in Europe and
EIPA activities related to public procurement, please consult:**

<http://www.eipa.eu/en/topics/show/&tid=30>

or contact:

Ms Dorina Claessens, Programme Organiser, EIPA
P.O. Box 1229, NL-6201 BE Maastricht
tel.: +31 43 329 63 37; fax: +31 43 329 62 96
e-mail: d.claessens@eipa.eu

OBJECTIVES / TARGET GROUP

The European Institute of Public Administration is organising
Introductory & Practitioners Seminars on “*European Public Procurement*”

Rules, Policy and Practice” which will take place at the European Institute of Public Administration in Maastricht (NL), on 19 - 21 February and 23 - 25 September 2008.

Prior to the seminars, EIPA will provide a basic introduction to European Public Procurement for newcomers to procurement or non-procurement persons on 18 February and 22 September 2008. These one-day seminars will only take place if there is sufficient demand.

Objectives:

The primary aim of the *Introductory & Practitioners Seminars* is to present and explain the EC rules and principles on public procurement in an accessible way and to enhance awareness of professional procurement practices. The seminars will also include an interactive workshop with specific cases. Most importantly, the seminars will offer an excellent platform for participants to exchange experiences and concerns in dealing with public procurement, and will present ways to perfect their purchasing activities.

Target Group:

The seminars are intended for public officials from national, subnational and local authorities and other public bodies of the EU Member States, European institutions and associated countries who wish to familiarise themselves with European public procurement rules, policy and practice, as well as for other interested persons working in this field, for example representatives from industry and academia. The seminars will be conducted in English.

PROVISIONAL PROGRAMME

**Basic Introduction to European Public Procurement for
Newcomers to Procurement and/or Non-Procurement
Persons**

Monday 18 February/22 September 2008*

09.30 Welcome; Objectives of the Seminar

Rita Beuter, Senior Expert, European Policies, EIPA, Maastricht (NL)
Maarten Rooderkerk, EurAssist - European Consultants, European Legislation Specialists, Rijnsburg (NL)

09.45 European Public Procurement: Relevance of Procurement, the Different EC Directives, Definitions, Principles, Thresholds, Procedures, Advertising, Selection Criteria, Award Criteria, Time-Limits, etc.

Rita Beuter

11.15 Coffee break

11.45 Public Procurement Rules and Practice in the EU

Maarten Rooderkerk

13.15 Lunch

14.15 Public Procurement Rules and Practice in the EU (continued)

Maarten Rooderkerk

15.30 Coffee break

16.00 Practical Exercises: Filling in Notices, Using the CPV, etc.

Maarten Rooderkerk

16.45 Recent Developments in European Public Procurement

Rita Beuter

17.30 Evaluation of the seminar and end of day

*18 February and 22 September 2008: Prior to the Introductory & Practitioners Seminars EIPA will provide a basic introduction to European Public Procurement for newcomers to procurement or non-procurement persons. These one-day seminars will only take place if there is sufficient demand.

**Π.17. Ενδεικτικός Κατάλογος Ανοικτών Μεταπτυχιακών
Απρίλιος - Ιούνιος 2008**

- 1.ΜΔΕ ΣΤΗΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ(11.6)
- 2.ΜΔΕ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ(11.6)
- 3.ΜΔΕ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ (11.6)
- 4.ΜΔΕ ΣΤΗΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ (11.6)

- 5.ΜΔΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ(10.6)
- 6.ΜΔΕ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (10.6)
- 7.ΜΔΕ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (10.6)
- 8.ΜΔΕ ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ...(10.6)
- 9.ΜΔΕ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ (10.6)
10. ΜΔΕ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (10.6)
11. ΜΔΕ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (10.6)
12. ΜΔΕ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (10.6)
13. ΜΔΕ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (10.6)
14. ΔΔΕ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ (10.6)
15. ΜΔΕ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ (10.6)
16. ΜΔΕ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ(10.6)
17. ΜΔΕ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (10.6)
18. ΜΔΕ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (10.6)
19. ΜΔΕ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΛΙΚΩΝ (10.6)
20. ΜΔΕ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (10.6)
21. ΜΔΕ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (10.6)
22. ΜΔΕ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (10.6)
23. ΜΔΕ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ(10.6)
24. ΜΔΕ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ...(10.6)
25. ΜΔΕ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ...(10.6)
26. ΜΔΕ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ(10.6)
27. ΜΔΕ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝ.(10.6)
28. Δ. Δ. Ε. ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ (10.6)
29. ΜΔΕ ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ(10.6)
30. ΜΔΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ(20.5)
31. ΜΔΕ ΟΛΙΣΤΙΚΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ(20.5)
32. ΜΔΕ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ(20.5)
33. ΜΔΕ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ(20.5)
34. ΜΔΕ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (20.5)

- 35. ΜΔΕ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ(20.5)
- 36. ΜΔΕ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ-ΟΙΝΟΛΟΓΙΑ (20.5)
- 37. ΜΔΕ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ(20.5)
- 38. ΜΔΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟ
- 39. ΜΔΕ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ (20.5)
- 40. ΜΔΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ(6.5)
- 41. ΜΔΕ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ(6.5)
- 42. ΜΔΕ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ (6.5)
- 43. ΜΔΕ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΜΕ ΤΙΣ ΕΞΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ(6.5)
- 44. ΜΔΕ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (6.5)
- 45. ΜΔΕ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (6.5)
- 46. ΜΔΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (6.5)
- 47. ΜΔΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ (22.04)
- 48. ΜΔΕ ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ(22.04)
- 49. ΜΔΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (22.04)
- 50. ΜΔΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (22.04)

**Π.19. ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ**

ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το Τμήμα Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών προσφέρει ένα πλήρες σύστημα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, ώστε να αποκτηθεί το πτυχίο στις Πληροφορικές και ανάμεσα στην προπτυχιακή με ένα σχετικά απλοποιημένο πρόγραμμα που καλύπτει ολοκληρωτικά το φάσμα της Πληροφορικής καθώς και τις Βασικές εφαρμογές αυτές στην Οικονομία και τη Διοίκηση. Για το σκοπό αυτό λειτουργούν έξι κύρια μαθησιακά-συνδυαστικά των οποίων απεικονίζονται από τους φακέλους: (1) Οικονομική Πληροφορική, (2) Συστήματα και Δίκτυα Υπολογιστών, (3) Πληροφορική Συστημάτων και Λειτουργίας, (4) Βασικές Δεξιότητες και Διοίκηση Γνώσης, (5) Επικοινωνιακή, Έκδοση και Οικονομική Πληροφορική, (6) Υπολογιστικά Μαθηματικά και Επιστημονική Υπολογιστική. Αναλυτικές πληροφορίες παρέχονται στον ιστοτόπο του Τμήματος:

<http://www.cs.aueb.gr/>

Το Τμήμα σας προσκαλεί στην Γνωριμία που διοργανώνεται με θέμα: **"Η Έρευνα στο Τμήμα Πληροφορικής"**, **5 Ιουνίου 2008**. Το πρόγραμμα και όλες πληροφορίες είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα: <http://www.cs.aueb.gr/visitath>

Στο Τμήμα λειτουργούν επίσης τα ακόλουθα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (Μ.Π.Σ.) που οδηγούν στη Δίπλωμα Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε. - Master) και Διδακτορικό Διπλώματος και τα οποία αναφέρονται ως: Διδακτορικό πρόγραμμα υποτροφιών για Μ.Δ.Ε.

Μ.Π.Σ. στην Επιστήμη των Υπολογιστών
 Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην κατάρτιση των φοιτητών των μεταπτυχιακών φοιτητών στην Επιστήμη των Υπολογιστών, στην προετοιμασία του για τη διεκδίκηση θέσεων υψηλών απαιτήσεων στην αγορά εργασίας, καθώς και στην προετοιμασία του για τη διεξαγωγή βασικής έρευνας σε επίπεδο Διδακτορικού Διπλώματος.
 Υποβολή Αιτήσεων από 22/04/08 έως 30/05/08
<http://www.cs.aueb.gr/gradinfo>
 Πληροφορίες: 210 8203 646

Μ.Π.Σ. στα Πληροφορικά Συστήματα
 Ένα από τα προγράμματα η διεκδίκηση ειδικευμένων στελεχών, προετοιμασία για θέσεις υψηλής και προηγμένης γνώσης, αμεσών και μεσοπρόθεσμων ανάγκες της εθνικής οικονομίας ανάγκες των επιχειρήσεων και των οργανισμών στο χώρο των υπολογιστών, της υλοποίησης και της διακράτησης των εφαρμογών της πληροφορικής και της τελεματικής.
 Υποβολή Αιτήσεων από 01/05/08 έως 31/05/2008
<http://www.aueb.gr/MSIS>
 Πληροφορίες: 210 8203 642

Επίσης, το Τμήμα συνδιοργανώνει με το Τμήμα Μαθηματικών και το Τμήμα Οικονομικών του Πανεπιστημίου Αθηνών το Διδακτορικό Π.Μ.Σ.

Μ.Π.Σ. στα Μαθηματικά της Αγοράς και της Παραγωγής.
 Στόχος του προγράμματος είναι η προετοιμασία υποψηφίων διδακτορικών κατόχων, για ανεπτυγμένη κριτική σκέψη στην αγορά εργασίας, την καριέρα/εργασία και τον παραδοχή με εφαρμογή μαθηματικών μεθόδων και εργαλείων, καλλιεργώντας στο υποκείμενο κενό και δημιουργώντας, στέλνοντας διεθνώς, ανταγωνιστικότητα.

Η Αθήνη της προετοιμασίας (Προβλεπόμενα) θα ολοκληρωθεί από τον ιστοτόπο του Τμήματος, αναμένεται σε ένα μήνα σε 29/05/2008
<http://www.cs.aueb.gr/gradinfo>
 Πληροφορίες: 210 8203 645

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΟ 2007-2013
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΤΥΠΟ 2007-2013
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΤΥΠΟ 2007-2013
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΤΥΠΟ 2007-2013
 ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
 ΠΡΟΤΥΠΟ 2007-2013
 ΠΡΟΤΥΠΟ 2007-2013
 ΠΡΟΤΥΠΟ 2007-2013

Altena University of Economics & Business
 Department of Marketing & Communication

M.Sc. Programme in International Marketing

University of Leoben, Austria
 University of Vienna, Austria
 University of Salzburg, Austria
 University of Innsbruck, Austria
 University of Klagenfurt, Austria
 Athens University of Economics & Business, Greece

Application Dates
5 May - 6 June 2008

- Full Time Post Graduate Programme in International Marketing
- Up-to-date Courses Material developed by 5 European Universities
- Student & Staff Mobility around Europe

For more information and application forms
www.aueb.aueb.gr/maei
 Secretariat tel. no. 210 8203 645

Καθημερινή της Κυριακής 18/5/2008 Athens Voice 22-28 Μαΐου

Σχολές ξένων γλωσσών στο εξωτερικό

Τι θα κάνεις φέτος το καλοκαίρι; Ταξίδεψε & Μάθε μαζί μας!

Γράψου σήμερα και ταξίδεψε με δώρο ένα iPod που θα σε βοηθήσει με τα μαθήματά σου

Η EF τώρα και στην Ελλάδα με τα νέα της γραφεία EF Education First Ομήρου 41, 10672 Αθήνα Τηλ. 210 3619 152 fax 210 3619 154 ef.greece@ef.com, www.ef.com

Ο γρηγορότερος τρόπος για να μάθετε μια ξένη γλώσσα

Athens Voice 22-28 Μαΐου

Σπουδές για Καριέρα. Από τα καλύτερα Αναγνωρισμένα Βρετανικά Πανεπιστήμια στην Ελλάδα

Bachelor, Doctorate MBA Accredited by the Association of MBAs MSc

- Marketing • Finance • Accountancy & Finance
- Management • Mass Media, Public Relations & Communications • Human Resource Management & Development • Psychology • Risk/Crisis/Security Mgt
- Property Investment and Finance • Real Estate Mgt
- Construction Project Mgt • Facilities Management
- Civil Engineering/Construction • Building Conservation

ΑΓΓΛΙΚΑ με Πανεπιστημιακή Πιστοποίηση για Στελέχη και για Σπουδαστές

www.icon.gr Τηλ.9248534

Βήμα της Κυριακής 25/5/2008

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Εφαρμοσμένα Οικονομικά και Χρηματοοικονομικά

(με έμφαση στις Στρατηγικές Αποφάσεις)

Το τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του ΟΠΑ, το πρώτο που οργάνωσε συστηματικό Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Ελλάδα (1978), ανακοινώνει ότι θα δέχεται αιτήσεις συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής για το ανωτέρω Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το πρόγραμμα, με Κατευθύνσεις στα **Εφαρμοσμένα Οικονομικά και στα Χρηματοοικονομικά**, είναι επιπέδου **Master** και στοχεύει στην παροχή ειδικευμένων γνώσεων σε Στελέχη Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Μαθήματα Κορμού: Μικροοικονομική, Στατιστικές και Οικονομετρικοί Μέθοδοι για την Λήψη Επιχειρηματικών Αποφάσεων, Θεωρία Παιγνίων και Στρατηγικές Αποφάσεις I, Ανάλυση Αγορών και Τιμολόγηση, Χρηματοοικονομική Διοίκηση Επιχειρήσεων, Διαχείριση Χαρτοφυλακίου. **Μαθήματα Κατεύθυνσης Εφαρμοσμένων Οικονομικών:** Το Μακρο-οικονομικό περιβάλλον της επιχείρησης, Το Ρυθμιστικό Περιβάλλον της Επιχείρησης, Θεωρία Παιγνίων και Στρατηγικές Αποφάσεις II, Επιχειρησιακή Στρατηγική και Ανταγωνισμός. **Μαθήματα Κατεύθυνσης Χρηματοοικονομικών:** Κεφαλαιαγορές και Τραπεζική, Διαχείριση Κινδύνου και Παράγωγα Προϊόντα, Χρηματοοικονομική Λογιστική και Ανάλυση, Οικονομετρία και Χρηματιστηριακές Αγορές.

Επιπλέον προσφέρονται ένας σημαντικός αριθμός Μαθημάτων Επιλογής. Το πρόγραμμα ξεκινάει περί τις αρχές Δεκεμβρίου και ολοκληρώνεται σε 14-16 μήνες.

ΔΕΚΤΟΙ γίνονται: πτυχιούχοι ΑΕΙ και ΤΕΙ (Ελλάδας και εξωτερικού).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ: ▼ Βαθμός πτυχίου ▼ Εργασιακή εμπειρία ▼ Επίπεδο γνώσης της αγγλικής γλώσσας ▼ Συστατικές επιστολές ▼ Συνέντευξη.

Οι αιτήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι και τις **2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2008** Δευτέρα έως Παρασκευή 13.00 - 19.00

Για την αξιολόγηση της αίτησης απαιτείται κατάθεση τέλους 60.00 ευρώ στον λογαριασμό διδασκτρών του προγράμματος, Εθνική Τράπεζα 110/48009077, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας ΟΠΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ 47Α & ΛΕΥΚΑΔΟΣ 33, 113 62 ΑΘΗΝΑ
9ος όρ., γραφείο 909 / υπεύθυνη γραμματέας κα. Ε. Μπλιώρα (e-mail: mliori@aubg.gr)
ΤΗΛ. 210 8203 649, 210 8203 689, FAX, 210 8628 992, www.de.aueb.gr

Βήμα της Κυριακής 18/5/2008

